

ZAKON O MLADIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način utvrđivanja i sprovođenja omladinske politike, kao i mjere i aktivnosti koje se preduzimaju u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade.

Mladi

Član 2

Mladi, u smislu ovog zakona, su lica od navršenih 15 do navršenih 30 godina života.

Omladinska politika

Član 3

Omladinska politika je skup mjera i aktivnosti koje državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, nevladine organizacije, i druga pravna lica preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove.

Omladinski rad

Član 4

Omladinski rad predstavlja aktivnosti koje se realizuju u saradnji sa mladima i za mlade sa ciljem njihovog osamostaljivanja i prelaska u odraslo doba, učenja, ličnog i društvenog razvoja, u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima, a zasnivaju se na metodama neformalnog obrazovanja.

Javni interes

Član 5

Javni interes u oblasti omladinske politike predstavlja:

- 1) kreiranje i unapređenje omladinske politike;
- 2) uspostavljanje institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike;
- 3) stvaranje i unapređenje uslova za rad omladinskih servisa;
- 4) podsticanje proaktivnog učešća mladih u kreiranju i sprovođenju omladinske politike na državnom i lokalnom nivou;
- 5) edukaciju mladih o mehanizmima njihovog uključivanja u aktivne mjere zapošljavanja;
- 6) podsticanje uključivanja mladih u kreiranje kulturnih sadržaja;
- 7) podsticanje mobilnosti mladih;
- 8) podsticanje uključivanja mladih u neformalno obrazovanje;
- 9) promocija zdravih stilova života i volonterizma kod mladih;
- 10) podsticanje drugih oblasti od značaja za razvoj mladih.

Javni interes u oblasti omladinske politike sprovode Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada); organ državne uprave nadležan za omladinsku politiku (u daljem tekstu: Ministarstvo); organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedine oblasti od značaja za mlade;

opština, Glavni grad, Prijestonica i opština u okviru Glavnog grada (u daljem tekstu: opština) i druga pravna lica, u skladu sa ovim zakonom.

Radi saradnje nadležnih organa opštine sa ostalim subjektima iz stava 2 ovog člana, opština u okviru svojih organa ili službi, određuje sprovođenje javnog interesa u oblasti omladinske politike.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. NAČELA OMLADINSKE POLITIKE

Načela

Član 7

Omladinska politika zasniva se na načelima jednakosti, volonterizma, solidarnosti, aktivnog učešća i informisanosti mladih.

Jednakost

Član 8

Svi mladi su jednaki u ostvarivanju prava, bez obzira na: uzrast, fizičku sposobnost, fizički izgled, zdravstveno stanje, invaliditet, nacionalnu, rasnu, etničku ili vjersku pripadnost, pol, jezik, političko opredjeljenje, društveno porijeklo i imovinsko stanje, seksualnu orijentaciju, rodni identitet i drugo lično svojstvo.

Volonterizam mladih

Član 9

Mladi doprinose izgradnji i njegovanju društvenih vrijednosti i razvoju društva putem različitih oblika volonterskih aktivnosti.

Solidarnost mladih

Član 10

Mladi izražavaju međugeneracijsku solidarnost i rade na stvaranju uslova za jednako učešće u svim aspektima društvenog života mladih.

Aktivno učešće mladih

Član 11

Mladi aktivno učestvuju u procesu kreiranja i sprovođenja omladinske politike kroz koordinaciju i razvijanje međusektorskih partnerstava, saradnju sa mladima i subjektima koji planiraju i sprovode omladinsku politiku.

Informisanost mladih

Član 12

Subjekti koji u skladu sa ovim zakonom sprovode omladinsku politiku, obezbjeđuju mladima potpune, tačne, pravovremene, pristupačne i upotrebljive informacije o planiranju i sprovođenju omladinske politike iz svoje nadležnosti i objavljuju ih na svojim internet stranicama.

III. UTVRĐIVANJE I SPROVOĐENJE OMLADINSKE POLITIKE

Strategija za mlade

Član 13

Pravci razvoja i unapređenja omladinske politike utvrđuju se Strategijom za mlade (u daljem tekstu: Strategija).

Strategiju donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od najmanje četiri godine.

Za sprovođenje Strategije, Ministarstvo donosi akcioni plan za period od najviše dvije godine.

Ministarstvo izrađuje godišnji izvještaj o sprovođenju akcionog plana u prvom kvartalu tekuće za prethodnu godinu, koji dostavlja Vladi.

Izvještaj o sprovođenju Strategije Ministarstvo podnosi Vladi u roku od tri mjeseca od dana isteka perioda za koji je Strategija donijeta.

Lokalni akcioni plan za mlade

Član 14

Opština je dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana iz člana 13 stav 3 ovog zakona, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Lokalni akcioni plan za mlade sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih.

Opština je dužna da nacrt lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, radi davanja mišljenja o njegovoj usaglašenosti sa Strategijom, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine.

Opština je dužna da godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana za mlade dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Program ostvarivanja javnog interesa u oblasti omladinske politike

Član 15

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Program ostvarivanja javnog interesa u oblasti omladinske politike (u daljem tekstu: Program) najmanje jednom u dvije godine.

U cilju definisanja prioriternih oblasti od javnog interesa za izradu Programa, Ministarstvo izrađuje Analizu potreba mladih.

Predlog Programa dostavlja se Vladi najkasnije do kraja drugog kvartala tekuće za narednu godinu.

Program koji utvrdi Vlada sprovodi Ministarstvo.

Savjet za mlade

Član 16

Radi podsticanja razvoja omladinske politike Ministarstvo obrazuje Savjet za mlade, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Savjet za mlade ima predsjednika i osam članova.

Predsjednika i tri člana predlaže Ministarstvo, po jednog člana predlažu organi državne uprave nadležni za poslove rada i prosvjete i biraju se na period od četiri godine.

Jedan član Savjeta za mlade je predstavnik pravnih lica koja upravljaju omladinskim servisima, i bira se na period od jedne godine, putem javnog poziva koji objavljuje Ministarstvo.

Reprezentativni savez nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku predlaže dva člana Savjeta za mlade, od kojih je najmanje jedan iz reda mladih, i biraju se na period od jedne godine.

Ako reprezentativni savez nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku nije obrazovan, dva člana Savjeta za mlade, od kojih je najmanje jedan iz reda mladih, predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, na period od jedne godine.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, članovi Savjeta za mlade koje predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku su lica koja imaju podršku najvećeg broja tih nevladinih organizacija i biraju se putem javnog poziva koji objavljuje Ministarstvo.

Bliži uslovi, način i postupak izbora članova Savjeta za mlade koje predlaže reprezentativni Savez nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku, odnosno nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku i člana Savjeta koji je predstavnik pravnih lica koja upravljaju omladinskim servisima, propisuje Ministarstvo.

Nadležnost Savjeta za mlade

Član 17

Savjet za mlade:

- 1) daje predloge za unapređenje omladinske politike;
- 2) daje sugestije u postupku pripreme Strategije;
- 3) delegira svog člana za učešće u postupku pripreme zakona iz oblasti kojima se uređuju pitanja od značaja za mlade;
- 4) prati položaj mladih i predlaže mjere za njihovo unapređenje;
- 5) na zahtjev Ministra sporta daje mišljenje o drugim pitanjima od značaja za mlade.

Administrativno tehničke poslove za rad Savjeta za mlade obavlja Ministarstvo.

Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade uređuje se način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Lokalni savjet za mlade

Član 18

Radi podsticanja i unapređenja razvoja omladinske politike, jačanja saradnje i unapređenja položaja mladih na lokalnom nivou, u opštini se može obrazovati lokalni savjet za mlade, kao stručno-savjetodavno tijelo.

Lokalni savjet za mlade čine predstavnici organa opštine nadležnog za omladinsku politiku i nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku.

Najmanje jedan član savjeta iz stava 1 ovog člana je predstavnik nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku.

Predstavnik nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku je lice koje ima podršku najvećeg broja tih nevladinih organizacija i bira se putem javnog poziva.

Aktom o obrazovanju lokalnog savjeta za mlade, uređuje se broj, sastav, način izbora i rada savjeta i druga pitanja od značaja za njegov rad.

Ostvarivanje omladinske politike od strane nevladinih organizacija

Član 19

Nevladina organizacija može sprovoditi omladinsku politiku u skladu sa ovim zakonom, odnosno u skladu sa Strategijom i akcionim planovima iz čl. 13 i 14 ovog zakona, ako u svom statutu ima propisano bavljenje omladinskom politikom kao jedan od ciljeva, odnosno oblasti djelovanja.

Savez nevladinih organizacija odnosno udruženja koje sprovode omladinsku politiku

Član 20

Nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku mogu osnovati savez tih nevladinih organizacija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje nevladinih organizacija.

Reprezentativni savez, u smislu ovog zakona, je savez koji u svom sastavu ima više nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku, a najmanje 30, iz najmanje šest opština, od kojih su po dvije iz primorskog, središnjeg i sjevernog regiona, određeni u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj.

Reprezentativnost saveza nevladinih organizacija Ministarstvo utvrđuje na period od godinu dana izdavanjem potvrde o reprezentativnosti.

IV. OMLADINSKI SERVISI

Omladinski servisi

Član 21

Za sprovođenje omladinskih aktivnosti i omladinskog rada obrazuju se omladinski servisi. Omladinski servisi su omladinski klub i omladinski centar.

Omladinski klub

Član 22

Omladinski klub je prostor prilagođen za potrebe mladih u cilju sprovođenja omladinskih aktivnosti (kancelarija, itd).

Omladinski centar

Član 23

Omladinski centar je opremljen, multifunkcionalni prostor za potrebe mladih, koji se koristi za sprovođenje omladinskih aktivnosti i omladinskog rada.

Obrazovanje omladinskih servisa

Član 24

Ministarstvo, odnosno opština, u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, obezbjeđuju uslove za rad omladinskih servisa.

Prostor za omladinski servis obezbjeđuje organ uprave nadležan za poslove imovine ili opština, na zahtjev Ministarstva.

Izuzetno, prostor za omladinski servis može obezbijediti i Ministarstvo putem javnog poziva.

Kriterijume i uslove za izbor prostora za omladinski servis, kada se prostor obezbjeđuje u skladu sa stavom 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Prijave na javni poziv mogu se podnositi u roku propisanom javnim pozivom, koji ne može biti kraći od osam ni duži od 20 dana od dana raspisivanja javnog poziva.

Ministarstvo odlučuje o javnom pozivu u roku koji ne može biti kraći od osam ni duži od 20 dana od dana isteka roka iz stava 5 ovog člana.

Omladinske servise mogu obrazovati i drugi subjekti koji sprovode omladinsku politiku.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, prostor, kao i sredstva za opremanje i rad omladinskih servisa, obezbjeđuju subjekti koji su obrazovali omladinski servis.

Finansiranje izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja omladinskih servisa

Član 25

Ministarstvo može finansirati odnosno sufinansirati izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju ili opremanje omladinskog servisa u vrijednosti do 30.000 eura.

Ministarstvo može, uz prethodnu saglasnost Vlade, finansirati odnosno sufinansirati izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju ili opremanje omladinskog servisa u vrijednosti preko 30.000 eura.

Funkcionisanje omladinskih servisa

Član 26

Obavljanje administrativno-tehničkih poslova potrebnih za redovno funkcionisanje omladinskih servisa, kao i ustupanje servisa na korišćenje drugim subjektima vrši Ministarstvo, odnosno opština.

Ministarstvo, odnosno opština, mogu nevladinoj organizaciji koja sprovodi omladinsku politiku povjeriti obavljanje administrativno-tehničkih poslova potrebnih za redovno funkcionisanje omladinskih servisa, putem javnog poziva.

Način funkcionisanja omladinskih servisa, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa, uslovi i postupak sprovođenja javnog poziva za povjeravanje administrativno-tehničkih poslova, kao i bliži kriterijumi za nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, propisuje Ministarstvo, odnosno opština.

V. SUFINANSIRANJE OMLADINSKE POLITIKE

Sredstva iz budžeta

Član 27

Iz Budžeta Crne Gore obezbjeđuju se sredstva za sprovođenje Programa iz člana 15 ovog zakona; za izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje omladinskih servisa koje realizuje Ministarstvo u skladu sa članom 25 ovog zakona; za funkcionisanje omladinskih servisa koje je obrazovalo Ministarstvo, kao i sredstva za aktivnosti koje Ministarstvo sprovodi u skladu sa Strategijom i akcionim planom iz člana 13 stav 3 ovog zakona.

Iz Budžeta Crne Gore obezbjeđuju se i sredstva za aktivnosti koje u skladu sa Strategijom i akcionim planom iz člana 13 stav 3 ovog zakona sprovode nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, u skladu sa ovim zakonom.

Iz budžeta opštine obezbjeđuju se sredstva za otvaranje i funkcionisanje omladinskih servisa koje je obrazovala opština.

Iz budžeta opštine obezbjeđuju se i sredstva za aktivnosti koje u skladu sa lokalnim akcionim planom za mlade sprovode nevladine organizacije, u skladu sa ovim zakonom.

Uslovi, način, postupak i kriterijumi za dodjelu sredstava iz stava 4 ovog člana, kao i za kontrolu utroška sredstava dodijeljenih nevladinim organizacijama koje sprovode omladinsku politiku, bliže se utvrđuju propisom opštine.

VI. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 28

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijски nadzor vrši nadležni inspektor.

VII. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje

Član 29

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu opštine, ako:

- 1) opština ne donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana iz člana 13 stav 3 ovog zakona, najkasnije do 31. decembra tekuće godine (član 14 stav 1);
- 2) opština, nacrt lokalnog akcionog plana za mlade ne dostavi Ministarstvu, radi davanja mišljenja o njegovoj usaglašenosti sa Strategijom, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine (član 14 stav 3);
- 3) godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana za mlade opština ne dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu (član 14 stav 4).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 30

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donešeni na osnovu Zakona o mladima ("Službeni list CG", br. 42/16, 13/18 i 55/18), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za usklađivanje Strategije za mlade

Član 31

Strategija za mlade za period 2017-2021 i Plan realizacije Strategije za mlade uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazovanje Savjeta za mlade

Član 32

Savjet za mlade u skladu sa ovim zakonom obrazovaće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci
Član 33

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa zakonom po kom su započeti.

Prestanak važenja
Član 34

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o mladima ("Službeni list CG", br. 42/16, 13/18 i 55/18).

Stupanje na snagu
Član 35

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O MLADIMA

Skupština Crne Gore donijela je 28. juna, 2016. godine prvi Zakon o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 042/16 i 013/18). Nakon skoro dvije godine implementacije Zakona, utvrđeni su određeni nedostaci i pravne praznine u važećim zakonskim odredbama kojima se regulišu pojedine oblasti omladinske politike. Jedan od osnovnih razloga za donošenje novog Zakona o mladima leži u potrebi njegovog usaglašavanja sa Zakonom o nevladinim organizacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 39/2011 i 37/2017), naročito u pogledu finansiranja nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku.

Ministarstvo sporta je 27. septembra 2017. godine objavilo Javni poziv za konsultacije zainteresovanoj javnosti da se uključe u postupak pripreme teksta Nacrta zakona o mladima, nakon čega je pripremljen Izvještaj sa javnih konsultacija. Nakon toga, Ministarstvo je u decembru, 2017. formiralo Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o mladima koja je, nakon održanih pet sastanaka, završila svoj zadatak. Nacrt zakona je 11. maja 2018. godine dat na javnu raspravu, a uz javni poziv, objavljen je i Program javne rasprave kao i tekst Nacrta zakona sa obrazloženjem. Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja Nacrta zakona na sajtu Ministarstva sporta, portalu e-uprave i dnevnom listu, odnosno, do 20. juna 2018. godine.

U toku javne rasprave održana su tri okrugla stola i to: 11. juna u Podgorici, 14. juna u Kolašinu i 20. juna u Tivtu. Na okruglim stolovima su učestvovali predstavnici Ministarstva sporta, i to: g-din Nikola Janović, ministar; g-din Nenad Koprivica, generalni direktor Direktorata za mlade; g-đa Enesa Hasanagić, načelnica Odjeljenja za međunarodnu saradnju; g-đa Andrea Popović, samostalna savjetnica i članica Radne grupe za izradu Nacrta zakona o mladima i g-đa Danijela Vujošević, samostalna savjetnica. Predstavnici Ministarstva su prezentovali tekst Nacrta zakona i učestvovali u diskusiji sa priustnima koji su iskazali veliku zainteresovanost da u toku rasprave daju svoje mišljenje i sugestije na odredbe Nacrta zakona.

Okruglim stolovima prisustvovali su predstavnici državnih institucija, lokalnih samouprava, nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i zainteresovani pojedinci. Takođe, u okviru javne rasprave, Ministarstvo sporta je organizovalo konsultativne sastanke sa predstavnicima međunarodnih organizacija (UN sistem u Crnoj Gori) i predstavnicima nevladinih organizacija sa ciljem razmjene mišljenja i dobijanja komentara i sugestija na tekst Nacrta zakona od strane subjekata relevantnih za oblast omladinske politike.

Potrebno je napomenuti da je neformalna koalicija nevladinih organizacija „Otvorena platforma“ pripremila i dostavila Ministarstvu sporta alternativni tekst Nacrta zakona o mladima koji je, kako se navodi u dopisu Koalicije, „rezultat konsultacija sa mladima, pojedincima i organizacijama koje rade sa/za mlade“. Cijeneći napore organizacija civilnog društva koje su se aktivno uključile u javnu raspravu o Nacrtu zakona o mladima sa ciljem da svojim komentarima doprinesu izradi

što kvalitetnijeg zakonskog teksta, Ministarstvo sporta je prihvatilo veliki broj sugestija i primjedbi koje su se odnosile na osnivanje, registraciju i funkcionisanje omladinskih organizacija sa ciljem osnaživanja omladinskog aktivizma. Svakako, treba napomenuti da je jedan od ključnih razloga donošenja novog Zakona o mladima njegovo usaglašavanje sa Zakonom o nevladinim organizacijama u dijelu koji se odnosi na finansiranje omladinskih organizacija budući da iste ne mogu biti finansirane po osnovu oba zakona. Samim tim, odredbe Nacrta zakona o mladima koje se odnose na finansiranje omladinskih organizacija biće korigovane i doradene. Odredbe Nacrta zakona koje se odnose na jačanje institucionalnog okvira u oblasti planiranja i sprovođenja omladinske politike sa fokusom na osnivanje i osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju, sa prepoznavanjem već postojećih omladinskih klubova i centara, biće, takođe, doradene. Prepoznata je i potreba da se u Nacrt zakona uvrste rješenja koja imaju za cilj utvrđivanje i sprovođenje prioriternih mjera u cilju razvoja omladinske politike i unapređenja položaja mladih. Definicija omladinskog rada biće izmijenjena sa ciljem prepoznavanja značaja svih aktivnosti koje se sprovode za mlade i sa mladima sa posebnom pažnjom na razvijanje stručnih kapaciteta u oblasti omladinske politike.

Ministarstvo sporta je, u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave, pripremlilo Izvještaj sa javne rasprave o Nacrtu zakona o mladima u kojem su sumirani svi komentari, primjedbe i sugestije dobijeni u toku javne rasprave, sa preciziranjem onih primjedbi koje su prihvaćene kao i razloga za one koje su odbijene.

KOMENTARI NA NACRT ZAKONA O MLADIMA I ODGOVORI OBRADIVAČA

OPŠTINA TIVAT			
Br	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Lokalni akcioni plan za mlade Član 16	Da li se dosadašnje opštinske strategije stavljaju van snage, jer kao dokument imaće drugi naziv iako je sadržina ista?	Nacrtom zakona o mladima se propisuje da će se Strategija za mlade za period 2017-2021 i Plan realizacije Strategije uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Nacrtom zakona se propisuje rok do isteka kojeg je opština dužna da donese lokalni akcioni plan za period važenja Akcionog plana na nacionalnom nivou. Samim tim, dosadašnje opštinske strategije se stavljaju van snage.
2.	Savjet za mlade u opštini Član 19	Ko ga obrazuje, Skupština ili predsjednik, jer ako je Skupština onda postaje skupštinsko tijelo i kao takvo može biti u Statutu svake opštine?	Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18) propisuje se način ostvarivanja lokalne samouprave, uključujući i nadležnost organa opštine u vezi sa konsultisanjem i načinom rada radnih tijela opštine. Nacrtom zakona o mladima se propisuje da se aktom o obrazovanju savjeta za mlade u opštini uređuje broj, sastav, način izbora i rada savjeta i druga pitanja od značaja za njegov rad.
3.	Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23 Naziv i sjedište omladinske organizacije Član 29	Vlasništvo ili zakup?	Članovi koji se odnose na osnivanje, registraciju i način funkcionisanja omladinskih organizacija biće dorađeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

4.	Registar omladinskih organizacija Član 32	<p>Stav 1 - Ministarstvo vodi Registar omladinskih organizacija u Crnoj Gori, u obliku kompjuterske (elektronske) baze podataka, a opštine svoj registar</p> <p>Stav 7 - podaci o sprovedenim projektima koji su sufinansirani od strane Ministarstva; (i drugih donatora)</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
5.	Prijava promjena u Registru Član 33	<p>Omadinska organizacija je dužna da Ministarstvu prijavi promjenu podataka iz člana 32 stav 2 ovog zakona u roku od osam dana od dana nastanka promjene.i o tome obavijesti i opštinu gdje ima sjedište</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
6.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>Stav 2 - Ministarstvo, organ nadležan za poslove imovine, odnosno opština obezbjeđuju prostor za omladinski servis (precizirati u vlasništvo ili zakup i na koji način)</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
7.	Upravljanje omladinskim servisom Član 40	<p>Stav 8 - Ministarstvo, odnosno opština donosi odluku o izboru omladinske organizacije koja će upravljati omladinskim servisom (U kojoj će biti precizirani uslovi navedeni u daljim stavovima ovog člana)</p> <p>Stav 9 i 10 - Ako omladinska organizacija koja je izabrana za upravljanje omladinskim servisom nema dva zaposlena na dan donosenja Odluke iz stava 8 ovog člana, dužna je da u roku od 15 dana od dana donosenje te Odluke zaposli dvije</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima, kao i bliži kriterijumi za organizacije koje sprovode omladinsku politiku,a koje imaju pravo da se prijave na javni poziv, biće propisani aktom Ministarstva, odnosno opštine.</p> <p>Komentar prihvaćen.</p>

		<p>mlade osobe koje može uputiti u omladinski servis za potrebe upravljanja tim servisom. Ako omladinska organizacija koja je izabrana za upravljanje omladinskim servisom u roku iz stava 9 ovog člana ne zaposli dvije mlade osobe koje može uputiti u omladinski servis za potrebe upravljanja tim servisom, Ministarstvo, odnosno opština, će izmijeniti Odluku iz stava 8 ovog člana i izabrati sljedeće rangiranu omladinsku organizaciju za upravljanje omladinskim servisom.</p> <p>Ovo su sve kriterijumi Odluke ili Javnog poziva koji propisuje Ministarstvo odnosno Opština</p>	
8.	<p>Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43</p>	<p>Stav 9 - Ministarstvo i opština ne mogu istovremeno finansirati iste aktivnosti iz istog projekta.</p> <p>Iz ovog razloga baza podataka tj.registar mora biti ažuriran i stalno dostupan pa čak i ako jedan konkurs ne prati drugi po datumu da prethodni dostavi potvrdu da nije aplicirao ili, ako jeste, za koji projekta, koliko sredstava i za koje aktivnosti...(ministarstvo opštini i obrnuto)</p>	<p>Član koji se odnosi na finansiranje organizacija koje sprovode omladinsku politiku biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
OPŠTINA BUDVA			
Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinski rad Član 4	<p>Da bi se kvalitet programa nesmetano odvijao, smatramo da je prethodno neophodno detaljnije definisati pojam omladinskog rada, jer on čini temelj postojanja omladinskih servisa. Dakle, pozivamo vas da u Zakon uvrstite načelne odredbe koje su</p>	<p>Komentar prihvaćen. Definicija omladinskog rada biće doručena u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>

		<p>kreirane u „Smjenicama za otvaranje i vođenje omladinskih klubova i centara” (UN Montenegro i Ministarstvo sporta), a da ih dalje razradite podzakonskim aktom.</p> <p>Predlažemo da zvanje omladinskog aktiviste/aktivistkinje, koje je usvojeno od strane Centra za stručno obrazovanje, definišete u Zakonu. U konkretnom, službenici u opštinama koji se bave pitanjima mladih, treba da posjeduju sertifikat izdat od strane Centra za stručno obrazovanje. Ukoliko ga ne posjeduje, dati rok od npr. godinu dana, za polaganje istog. Podršku za ovakav predlog nalazimo u članu 37. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list CG 2/18), kojim je propisano da se Zakonom može kao uslov za vršenje poslova u državnom organu propisati i drugi stručni ispit u određenoj oblasti.</p>	<p>Nacrtom zakon o mladima biće propisana defincija omladinskog rada koja je zasnovana na međunarodnim standardima u ovoj oblasti, a na osnovu koje je moguće razvijati standard zanimanja i stručne kvalifikacije za „omladinskog radnika“. Pitanje profesionalizacije i zapošljavanja stručnog kadra za rad sa mladima i za mlade podrazumijeva multidisciplinarn pristup sa fokusom na standardizaciju, razvoj stručne kvalifikacije, obuke i licenciranje zanimanja “omladinski radnik”. Za sada, još uvijek ne postoje standardizovani i akreditovani programi obuke za omladinske radnike koji bi sve zainteresovane osposobljavao za stručni i profesionalni rad sa mladima i za mlade. Centar za stručno obrazovanje razvio je standard zanimanja za „omladinskog aktivistu/aktivistkinju”, ali ta stručna kvalifikacija nije dovoljna za rad sa mladima u smislu ispunjavanja međunarodnih standarda propisanih u ovoj oblasti.</p> <p>Svakako, jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste i unapređenje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja</p>
--	--	--	--

			koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju.
2.	<p align="center">Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	U članu 13 u stavu 3 predlažemo da se zakonom precizira naziv organizacione jedinice za mlade, radi jednoobraznosti u svim opštinama.	<p>Ustavom Crne Gore (Službeni list Crne Gore", br. 001/07, 038/13 u članu 117, propisano je da je opština samostalna u vršenju svojih nadležnosti.</p> <p>Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18) propisuje se način ostvarivanja lokalne samouprave, kao i način i uslovi vršenja sopstvenih poslova, organizacija i način rada lokalne uprave.</p>
3.	<p align="center">Savjet za mlade u opštini Član 19</p> <p align="center">Lokalni akcioni plan za mlade Član 16</p>	<p>Imajući u vidu da je članom 17 stav 1 propisano da „Ministarstvo obrazuje Savjet za mlade“ smatramo da je neophodno u članu 19 stav 3 precizirati koji je organ u opštini nadležan za donošenje akta o obrazovanju Savjeta za mlade jer u smislu Zakona o lokalnoj samoupravi (“ Sl. list CG”, br.2/18) poglavlje V, organi Opštine su Skupština i Predsjednik opštine.</p> <p>Isto pitanje se odnosi i na član 16 tj. koji organ donosi lokalni akcioni plan na nivou opštine.</p>	Odgovor kao kod komentara Opštine Tivat broj 2.
4.	<p align="center">Omladinski servisi Član 36</p> <p align="center">Omladinski centar Član 37</p>	U vezi sa poglavljem V koje se odnosi na omladinske servise, smatramo da treba definisati omladinski centar onako kako je definisan evropskim standardima, a to je da posjeduje smještajni kapacitet. Takođe, posebnu	Definicija omladinskog centra nije ograničavajuća u smislu stvaranja mogućnosti za obezbjeđivanje smještajnih kapaciteta u istom. Omladinski centar, odnosno, klub, u smislu Nacrta zakona o mladima,

		<p>pažnju treba posvetiti razvijanju standarda i kvalitetu programa u omladinskim servisima.</p>	<p>podrazumijevaju prostor u kojem se realizuju aktivnosti u cilju sprovođenja omladinske politike koja, shodno članu 3 Nacrta zakona, predstavlja skup mjera i aktivnosti koje državni organi, organi lokalne samouprave i omladinske organizacije preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove. Smatramo da se, na ovaj način propisanom definicijom omladinskog centra, odnosno kluba, daje mogućnost za šire tumačenje istog, uzimajući u obzir da je primarna namjena prostora kluba, odnosno centra, sprovođenje omladinske politike.</p>
5.	<p>Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39</p>	<p>U članu 39 propisati nadležnost organa za donošenje odluke o osnivanju omladinskog servisa, kada ga osniva opština (predsjednik ili skupština), pojasniti da li se on osniva u okviru organizacione jedinice nadležne za sprovođenje omladinske politike iz člana 13 stav 3 ovog zakona ili je poseban organizacioni oblik. Naime Zakonom o lokalnoj samoupravi član 58 stav 1 tačka 7 propisano je da predsjednik Opštine utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, a članom 69 da se za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije), stručne i posebne službe. Dakle Zakon ne poznaje organizacioni oblik Omladinski servis, zbog čega je nejasno koji organ Opštine ga osniva.</p> <p>Obzirom da stavom 3 istog člana nije predviđena mogućnost da opština vrši opremanje prostora kojeg obezbijedi</p>	<p>Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18) propisuje se da se organizacija i način rada lokalne uprave uređuju Statuom opštine koji donosi Skupština opštine.</p> <p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj stav biće doručen u kontekstu</p>

		<p>za omladinski servis, (nego samo da obezbjeđuje prostor, stav 2), nejasno je ko podnosi zahtjev Ministarstvu (da li opština ili nadležni organ lokalne uprave može podnijeti zahtjev) za finansiranje odnosno sufinansiranje opremanja prostora, da li se raspisuje javni konkurs?</p> <p>Smatramo da stav 4 treba izmjeniti i: ”Prostor omladinskog servisa i oprema su imovima države, odnosno opštine.”</p>	<p>svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
<p>6</p>	<p>Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Postavlja se pitanje da li omladinskim servisom može upravljati organizaciona jedinica za sprovođenje omladinske politike opštine propisana članom 13 stav 3. Naime, imajući u vidu da se članom 40 propisuje postupak davanja omladinskog servisa na upravljanje omladinskoj organizaciji, ne proizilazi zaključak da istim može upravljati opština preko svoje organizacione jedinice.</p> <p>Ako Ministarstvo ili opština daju na upravljanje omladinski servis omladinskoj organizaciji, ko snosi troškove, struje, vode, čišćenja i sl? Smatramo da u stavu 3 treba precizno propisati šta se podrazumjeva pod administrativno tehničkim poslovima i koji su to poslovi.</p> <p>Takođe smatramo, da bi u stavu 7 trebalo propisati uslove (stepen stručne spreme, zvanje, vještine i sl.) za mlade osobe koje omladinska organizacija upućuje u omladinski servis.</p> <p>U stavu 1 ovog člana predlažemo da poslije riječi “ i drugim subjektima” umjesto tačke doda zarez i riječi:”;</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj stav biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p> <p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj stav biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave. Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima, kao i bliži kriterijumi za organizacije koje sprovode omladinsku politiku, a koje imaju pravo da se prijave na javni poziv, biće propisani aktom Ministarstva, odnosno opštine.</p>

		koji sprovode omladinske aktivnosti i omladinsku politiku”.	
7	Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43	<p>U članu 43 u stavu 5 i 6 precizirati koji je to nadležni organ Opštine (u smislu Zakona o lokalnoj samoupravi poglavlje V, organi Opštine su Skupština i Predsjednik opštine, a članom 69 ovog zakona propisani su organi lokalne uprave i službe.</p> <p>Stavom 9 je predviđeno da ministarstvo i opština ne mogu istovremeno finansirati iste aktivnosti iz istog projekta. Mišljenja smo da će u praksi biti teško pratiti i kontrolisati koje to aktivnosti može sufinansirati Opština, odnosno koje već sufinansira ministarstvo i da li se radi o istom projektu. Predlažemo da se u istom stavu riječ “finansirati” zamijeni sa riječju “sufinansirati”, imajući u vidu da se članom 43 propisuje sufinansiranje projekata.</p>	<p>Uslovi, način, postupak i kriterijumi za dodjelu sredstava organizacijama koje sprovode omladinsku politiku na lokalnom nivou, bliže se utvrđuju propisom opštine, u skladu sa vršenjem poslova iz njene nadležnosti propisanim Zakonom o lokalnoj samoupravi.</p> <p>Odgovor kao kod komentara opštine Tivat broj 8.</p>
CENTAR ZA OBUKU I OBRAZOVANJE			
Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Predmet Član 1	<p>Zašto je „osnivanje i način rada” predmetom ovoga Zakona? Postoji Zakon o NVO. Prijedlog je da se ovaj dio izbaci jer predstavlja administrativnu prepreku za organizacije koje rade sa mladima i ostale činioce u civilnom sektoru.</p> <p>Nedostaje ključni akter - organizacije za mlade koje su u smislu profesionalnog rada sa mladima, kao i podrške mladima i omladinskim organizacijama takođe vrlo značajan i nezaobilazan resurs.</p>	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.

2.	<p align="center">Omladinska politika Član 3</p>	<p>Nedostaje profesionalni razvoj i razvoj punih potencijala. Mladi ne samo da se „uključuju u društvene tokove” nego je potrebno osnaživati mlade da postanu proaktivni i da njihovo učešće bude manje dekor, više veći stepen učešća koji uključuju istinsku participaciju kao i iniciranje određenih društvenih promjena i poboljšanja. Više o načinima učešća mladih i dece možete pronaći putem:</p> <p>https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/childrens_participation.pdf</p>	<p>Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>
3.	<p align="center">Omladinski rad Član 4</p>	<p>Definisati omladinski rad, a pri tom isključiti organizacije za mlade, ne čini se logičnim. Dakle čitav razvojni rad sa mladima počiva na omladinskom radu koje sprovode obučena lica za to, u ovom slučaju omladinski ranici i radnice.</p> <p>Potrebno je definisati kriterije za obavljanje omladinskog rada.</p>	<p>Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
4.	<p align="center">Omladinski projekat Član 5</p>	<p>Zasto su omladinski projekti ograničeni na trajanje do 12 mjeseci? Zašto ne postoje definisani programi za mlade I omladinski programi koji traju duže od 12 mjeseci i koji su finansirani dugoročno i održivo od strane države i sistema? Na ovaj način država bi se obavezala da želi dugoročno da podrži mlade i njihov razvoj</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
5.	<p align="center">Javni interes Član 6</p>	<p>Stav 2, alineja 6 - Nedostaju razvojni programi za mlade koji omogućavaju mladima da se razvijaju u odgovorne, proaktivne, svjesne građane.</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave. Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste stvaranje uslova za jačanje institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike, u skladu sa nadležnostima i mogućnostima Ministarstva sporta, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa kao i njihovo</p>

			usmjeravanje na razvoj omladinske politike.
6.	II Načela omladinske politike	Nedostaje član koji bi definisao i razvoj mladih i njihovih punih potencijala na ličnom, profesionalnom i u društvenom smislu. Načelo ličnog i profesionalnog razvoja mladih npr. razvijamo odgovornost, samokritičnosti, samorefleksije, sposobnosti planiranja i odabira buduće profesije isl. Također fokus na razvoju mekih vještina koje se i promovisu naročito kada se govori o „osposobljavanju” za EU tržište rada i pripremaju se da budu konkurentni. Možemo imati aktivne mlade, ali je valjda osnova da stavimo načelo koje ih čini prokativnim i osposobljenim.	Nacrtom zakona se propisuju definicija omladinske politike kao i definicija omladinskog rada koje u sebi sadrže odrednicu ličnog i društvenog razvoja mladih. Propisano je da državni organi, organi lokalne samouprave, organizacije koje sprovode omladinsku politiku preduzimaju mjere i aktivnosti za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove, a u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima.
7.	Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13	Stav 1 - Zašto ođe nije jasno navedeno koji još to subjekti planiraju i sprovode omladinske politike? Stav 3 - Koja je to organizaciona jedinica: kćelarija za mlade, sekretarijat ili neko slično tijelo? Ovo se Zakonom mora definisati. Kako je ovo tijelo organizovano je također značajno pitanje kada već nosi ovoliku odgovornost. Vrlo važan dio.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave. Odgovor kao kod komentara Opštine Budva broj 2.
8.	Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15	Zvuči restriktivno i ne liči na grassroot djelovanje koje je osnova djelovanja. Građani imaju pravo da ukazuju na izazove i potrebe koje nisu definisane Strategijom, a važne su za lokalne zajednice.	Komentar nije razumljiv. Sprovođenje omladinske politike podrazumijeva multidisciplinarni pristup uz učešće svih subjekata relevantnih za ovu oblast. Aktivnosti zasnovane na trenutnim potrebama mladih svakako se realizuju u skladu sa zakonskim i strateškim dokumentima kojima se prepoznaju oblasti od javnog interesa za poboljšanje položaja mladih.

<p>9.</p>	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Stav 3 - Omladinske organizacije i organizacije za mlade jer oba tipa organizacija rade u polju mladih.</p> <p>Stav 5 - Bilo je jako puno kršenja ovoga pravila kada smo imali prijavljivanje za Savjet za mlade npr. u Podgorici. Tada osim što se nismo mogli detaljno informisati o procesu, nekoliko kandidata koji su imali odlične reference nisu nikada dobile povratne informacije u bilo kom vidu zašto su odbijene. Tada su primljeni mladi iz stranačkih redova pojedinih partija. Smramo da ovaj proces mora biti transparentniji i ako se ovako uređuje da postoje jasni kriteriji, informacije ko je komisija koja odlučuje o kandidatima i njihove reference, kao i da makar jedna osoba iz civilnog sektora bude uključena u proces kao član tijela ili kao posmatrač. Savjet za mlade je važno tijelo. Bilo bi da se u Zakonu navedu makar okvirni uslovi i postupak izbora članova Savjeta.</p>	<p>Ovaj stav biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p> <p>Bliži uslovi i postupak izbora člana Savjeta koga predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku biće uređeni podzakonskim aktom koje propisuje Ministarstvo.</p>
<p>10</p>	<p>Osnivač omladinske organizacije Član 22</p>	<p>Stav 2 - Postoje stvari koje se ne nalaze u Zakonu. Ovo je zaista organizavajuće. Stiče se utisak da se favorizuju učenički i studentski parlamenti koji su dio 'sistema' i ne čine dio civilnog sektora u kome mladi djeluju organizovano, kroz neformalne grupe građana, pojedinačno i slobodno. Dio parlamenata je dio sistema. Oni najmanje rade razvojne programe, tj. nije nam poznato da su ikada realizovali razvojne programe.</p> <p>Stav 1, alineja 2 - Ovakav propis jasno favorizuje organizacije koje su i do sada favorizovane tokom raznih nacionalnih i lokalnih konkursa.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>Takođe je sasvim nelogično očekivati od mladih omladinskih organizacija da započnu svoj rad sa realizovana 2 projekta. Takođe apsolutno je restriktivan prema orgaizacijama koje pocivaju na volonterizmu što mladih što eksperata koji ulažu u neplaćene programe i pomažu zajednicu. Zaista nečuveno rješenje kojim se istovremeno poništava podsticaj volonterizma koje je u vrhu prioriteta u sprovođenju omladinskih politika.</p> <p>Stav 1, alineja 3 - Neobično je da defnišemo broj od 10 mladih. U ovom svjetlu logično bi bilo da se propiše minimalno članstvo. Što je opet previše zadiranja u slobodu udruživanja I građanske slobode, ali zaista nema smisao ovako definisano</p> <p>Stav 2 - Sto je sa svim onim mladima koji su djaci i studenti i žele da se organizuju a nisu dio studentskih i djačkih parlamenata? Zasto ne postoje neki uslovi koje studentski i učenički parlamenti treba da ispune, kao recimo da imaju makar pola članstva koje nije politički aktivno tj. pripada nekoj političkoj partiji.</p>	
11	<p>Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23</p>	<p>Ovo je takodje diskriminatorno. Osobito za one koji počinju. Direktorat za mlade i šira javnost su upoznati sa uspješnim organizacijama za mlade i omladinskim organizacijama koje nemaju prostor nego koriste različite resurse kako bi što više uložili u zajednicu. Već pominjano izuzetno puno puta. Ovo je zaista nemoguće za većinu organizacija koje počinju same I žele da se udružuju. Smatramo da je potrebno da se obezbjede</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		administrativne prostorije za sve one koji ih nemaju ukoliko je potrebno zadovoljiti ovu stvar. I takvo rešenje propisati ovim Zakonom. Ovo je direktna i vrlo jaka administrativna prepreka prepoznata uglavnom u svim skorašnjim dokumentima Evropske unije koji ukazuju na ovakve prakse u nekim zemljama u Evropi.	
12	Osnivanje omladinske organizacije Član 24	Stav 3 - Registar ovako postavljen takođe čini novu administrativnu prepreku zbog uslova koji su postavljeni pred osnivače omladinske organizacije. Zašto registar ne obuhvata organizacije za mlade?	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
13	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	Stav 1 - Kada je definisano da se obavlja omladinski rad, potrebno je propisati koje kvalifikacije treba da poseduje osoba koja realizuje omladinski rad. Dakle kvalifikacije koje zadovoljava omladinski radnik i ili omladinski aktivista, kao i relevantno stečeno obrazovanje.	Nacrtom zakon o mladima biće propisana definicija omladinskog rada koja je zasnovana na međunarodnim standardima u ovoj oblasti, a na osnovu koje je moguće razvijati standard zanimanja i stručne kvalifikacije za „omladinskog radnika“. Pitanje profesionalizacije i zapošljavanja stručnog kadra za rad sa mladima i za mlade podrazumijeva multidisciplinarni pristup sa fokusom na standardizaciju, razvoj stručne kvalifikacije, obuke i licenciranje zanimanja „omladinski radnik“. Za sada, još uvijek ne postoje standardizovani i akreditovani programi obuke za omladinske radnike koji bi sve zainteresovane osposobljavao za stručni i profesionalni rad sa mladima i za mlade. Centar za stručno obrazovanje razvio je standard zanimanja za „omladinskog aktivistu/aktivistkinju“, ali ta stručna kvalifikacija nije dovoljna za rad sa mladima u smislu ispunjavanja međunarodnih standarda propisanih u ovoj oblasti.

		<p>Stav 5 - Brisanje iz Registra je zaista represivan čin. Ukoliko organizacija ili neformalna grupa mladih realizuje aktivnosti koje su kvalitetne, a za koje nije obezbjedila izvore finansiranja, onda je to zaista jedan čin koji će doprinijeti tome da se može dodatno manipulirati, dakle i sada imamo situaciju da organizacije strahuju od toga što slični organi upravljanja imaju da kažu i da li su ispunili njihova očekivanja u odnosu na neke društvene pojave i događaje. Na ovaj način se posredno i vrlo snažno utiče na uskraćivanje slobode govora.</p>	<p>Svakako, jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste i unapređenje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju.</p> <p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave</p>
14	<p>Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28</p>	<p>Stav 1, alineja 1 - Vrlo ograničavajuće za mlade ljude. Sasvim neprihvatljiv član. Restriktivan. Ukida mogućnost da mlada osoba istražuje i da bude svestrana što su osnovne karakteristike razvojne dobi. Sasvim neprihvatljiv član Zakona.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
15	<p>Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35</p>	<p>Stav 2, alineja 2 - Koji su to uslovi za obavljanje omladinskog rada? Nije definisano. Kad postavimo stvari kako stoji u Zakonu da će npr. administrativni prostor biti uslov za omladinski rad, stvari nemaju nikakvu logiku. Ovo je nekoko 'ubačeno'.</p> <p>Stav 2, alineja 6 - Svuda osim ođe piše 2. Drugo, ako organizacije realizuju projekte podržane iz drugih izvora, da li to znači da to nije relevantno za ova pravila. Postoje za sada samo 2 poziva</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>koje raspisuje Direktorat za mlade tj. Ministarstvo sporta. Ako se podstiče osnivanje omladinskih NVO, ovo je nemoguća misija.</p> <p>Ovakav Nacrt u direktnoj je suprotnosti sa onim što je definisano u Poglavlju 26 kada je u pitanju ERASMUS+ program. Da li želimo ponovno otvaranje ovoga poglavlja?</p> <p>https://www.eu.me/mn/26/item/71-poglavlje-26-obrazovanje-i-kultura</p>	
16	Omladinski klub Član 38	<p>Da li su predviđene površine na otvorenom koje čine sjajan resurs i u kojim se realizuju vrlo kvalitetne tzv. „outdoor” aktivnosti ili aktivnosti na otvorenom.</p>	<p>Način na koji je definisan omladinski klub u smislu Nacrta zakona o mladima nije ograničavajući za realizaciju aktivnosti za mlade na otvorenom.</p>
17	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>Stav 3 - Zašto Ministarstvo ne obezbjeđuje prostor za omladinske organizacije i na neki drugi način osim ova dva? Da li ovako favorizuje neke organizacije i zašto troši dodatna sredstva umjesto da se obezbjedi da omladinski centri budu servisi sa administrativnom podrškom za organizacije koje rade sa mladima.</p>	<p>Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste stvaranje uslova za jačanje institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike, u skladu sa nadležnostima i mogućnostima Ministarstva sporta, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa kao i njihovo usmjeravanje na razvoj omladinske politike.</p> <p>Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima, uslovi i postupak sprovođenja javnog poziva za povjeravanje administrativno tehničkih poslova potrebnih za redovno funkcionisanje servisa, kao i bliži kriterijumi za organizacije koje sprovode omladinsku politiku, a koje imaju pravo da se prijave na javni poziv, ne mogu biti definisani Zakonom, već se propisuju podzakonskim aktom. Ministarstvo, od svog osnivanja, u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, pruža kontinuiranu podršku</p>

			<p>organizacijama koje se bave omladinskom politikom. Sve informacije u vezi sa radom Ministarstva, uključujući i one koje se tiču finansiranja i raspodjele sredstava nevladinim organizacijama, mogu se naći na internet stranici Ministarstva www.ms.gov.me</p>
18	<p style="text-align: center;">Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Stav 5 - Zašto centre i klubove ne može da koristi i njima upravlja nekoliko omladinskih organizacija? Na ovaj način stvaramo vještačku podjelu i ne dajemo šansu svima kojima je potrebna.</p> <p>Stav 9 - Jasno je da se želi institucionalizovati omladinski sektor na ovaj način. Samo nam nije jasno zašto se usmjesto toga ne pokuša sa profesionalizacijom što bi značilo da svaki OC ili omladinski klub ima zapošljenog omladinskog radnika koji koordiniše rad u klubovima i ima stručne i profesionalne kvalifikacije za tako nešto ili „sistem” ima problem sa obrazovanim kadrom koji može da kvalitetno upravlja omladinskim centrima i klubovima. Drugo, omladinski rad sam po sebi čini kvalitativnu kategoriju jer podrazumjeva razvojni rad sa mladima. Tako da već postojeći resursi nisu iskorišćeni, a stvarmo nove koji nemaju profesionalne i obrazovne reference. Predlažemo i da imate omladinske radnike na volonterskoj bazi, samo da bi se odvojio omladinski rad od bilo kakvih slobodnih aktivnosti i sl. koje se realizuju u omladinskim klubovima. Dalje bilo bi odlično kada biste podržavali organizacije za mlade i omladinske organizacije da otvaraju omladinske klubove u partnerstvima</p>	<p>Bliži kriterijumi za postupak davanja omladinskih servisa na upravljanje i način upravljanja omladinskim servisom, biće propisani podzakonskim aktom. Pitanje profesionalizacije i zapošljavanja stručnog kadra za rad sa mladima i za mlade podrazumijeva multidisciplinarn pristup sa fokusom na standardizaciju, razvoj stručne kvalifikacije, obuke i licenciranje zanimanja “omladinski radnik”. Za sada, još uvijek ne postoje standardizovani i akreditovani programi obuke za omladinske radnike koji bi sve zainteresovane osposobljavao za stručni i profesionalni rad sa mladima i za mlade. Centar za stručno obrazovanje razvio je standard zanimanja za „omladinskog aktivistu/aktivistkinju”, ali ta stručna kvalifikacija nije dovoljna za rad sa mladima u smislu ispunjavanja međunarodnih standarda propisanih u ovoj oblasti.</p> <p>Svakako, Nacrtom zakona se ne ograničavaju subjekti kojima se ustupaju servisi na korišćenje da realizuju i one aktivnosti koje za cilj imaju profesionalizaciju rada sa mladima i za mlade.</p>

		sa mjesnim zajednicama i na ovaj način omasove aktivnosti za mlade i obezbjede kvalitetnije prilike za mlade i njihov razvoj.	
19	Vršenje nadzora Član 46	Stav 1 - Ko i na koji način i sa kojim ingerencijama vrši nadzor? Omladinski rad je kategorija za čiji nadzor morate imati stručna i profesionalna lica koja poznaju principe i metode sprovođenja omladinskog rada i neformalnog obrazovanja.	Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 005/12, 025/12, 044/12, 061/1, 020/13, 017/14, 006/15, 080/15, 035/16, 041/16, 061/16, 073/16, 003/17, 019/17, 068/17, 087/17 028/18 od 27.04.2018), u članu 27b, propisano je da Ministarstvo sporta, između ostalog, vrši upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano. Promocija, razvoj i unapređenje omladinske politike na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i podsticanje neformalnog obrazovanja mladih su oblasti koje spadaju u nadležnost Ministarstva. Vidjeti odgovor na Vaš komentar koji se odnosi na profesionalizaciju omladinskog rada broj 18.
20	Obaveze i ovlašćenja inspektora Član 47	Stav 1 - Ko su ova lica? Čiji uposlenici?	Inspeksijski nadzor vrši nadležni inspektor u skladu sa Zakonom o inspeksijskom nadzoru ("Službeni list Crne Gore", br. 076/09, 057/11, 018/14, 011/15, 052/16)
21	Novčane kazne za prekršaje Član 49	Neporeban član. Kaznene mjere su represivne. One čine posljednji korak. Postoje odlični mehanizmi koji mogu da se koriste kako bi se unaprijedio kvalitet rada: od propisivanja standarda koje treba da urade ekspertske timovi iz omladinskog rada i institucija koje rade sa mladima do kratke liste kriterija koje diskvalifikuju organizacije da se prijave na Konkurs za finansiranje.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
22	Novčane kazne za prekršaje Član 50	Stav 1, alineja 1 - Nekoliko istraživanja koja su rađena kao i neposredan kontakt i komunikacija sa	Pitanje obezbijedivanja sredstava za realizaciju projekata nevladinih organizacija koje sprovode

		organizacijama civilnog sektora i službenicima lokalnih samopurava u CG ukazuju na to da lokalne samouprave donose LPAM dokumenta ali da na kraju ne obezbijede finansijska sredstva za realizaciju projekata.	omladinsku politiku na lokalnom nivou uređuje se aktima opštine u okviru njene nadležnosti, a u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. Nacrtom zakona o mladima se propisuje mogućnost za Ministarstvo sporta da finansira opremanje i upravljanje omladinskim servisima koje osniva što je od ogromnog značaja za unapređenje sprovođenja omladinske politike na lokalnom nivou.
UN SISTEM U CRNOJ GORI			
Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinski rad Član 4	Član 4 treba izmijeniti: „Omladinski rad uključuje aktivnosti sa mladima čiji je cilj njihovo učenje, lični i društveni razvoj, koji se odvijaju u njihovom slobodnom vremenu, u kojem učestvuju dobrovoljno i koje se zasnivaju na metodama neformalnog obrazovanja.“	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Omladinski projekat Član 5	Ne postoji potreba za definisanjem omladinskih projekata. Projekti su samo jedan od načina za sprovođenje aktivnosti.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
3.	Javni interes Član 6	Predložene oblasti od javnog interesa u omladinskoj politici: -Pristup tržištu rada i zapošljavanje (uključujući pristup dostojanstvenom zaposlenju i razvoj preduzetništva), -Pristup kvalitetnom obrazovanju (uključujući kvalitetno formalno obrazovanje, nauku, mogućnosti za i kvalitet neformalnog obrazovanja, obrazovnu mobilnost, socio-emocionalne/životne vještine i vrijednosti, rano napuštanja školovanja, rodne nejednakosti)	Komentar djelimično prihvaćen. Član koji se odnosi na propisivanje oblasti od javnog interesa u omladinskoj politici biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p>- Aktivno građanstvo, doprinos razvoju zajednice i učešće u donošenju odluka i kreiranju politika (uključujući razvoj kulture učešća mladih, mehanizme/sisteme za promovisanje aktivizma i podršku organizovanju i umrežavanju mladih)</p> <p>-Zdravlje i dobrobit (uključujući informativne i savjetodavne službe, psihološko i fizičko zdravlje, seksualno i reproduktivno zdravlje, bolesti zavisnosti i upotrebu psihoaktivnih supstanci, bezbjednost u saobraćaju, zaštitu od i prevenciju svih oblika nasilja)</p> <p>-<i>Adolescencija</i> i tranzicija ka odraslom dobu i samo-ostvarivanju (uključujući uspostavljanje i efikasan rad servisa koji su prilagođeni mladima, kojima se olakšava pristup mladima prilagođenim uslugama, uključujući usluge zdravstva, zapošljavanja, informisanja i savjetovanja i druge usluge potrebne za zdrav i pozitivan razvoj i dobrobit mladih, omladinski rad, pristupačno stanovanje)</p> <p>-Informisanje mladih (uključujući kvalitetno pružanje informacija mladima o svemu što ih se tiče, a sve u cilju informisanog donošenja životnih odluka, kao i informacionu pismenost)</p> <p>-Socijalna inkluzija (uključujući prevenciju siromaštva i zaštitu ljudskih prava svih mladih ljudi, naročito onih sa manjim mogućnostima, mladih sa invaliditetom, mladih LGBTIQ, onih koji žive u ruralnim područjima, mladim djevojkama i ženama i sl.)</p> <p>-Mladi i svijet (uključujući kapacitete i akcije mladih u vezi sa: mobilnošću, zaštitom životne sredine, klimatskim promjenama, održivim razvojem, digitalizacijom, mirom, prevencijom</p>	
--	--	--	--

		<p>nasilnog ekstremizma, izbjeglicama/migrantima, interkulturalnim dijalogom, međugeneracijskom solidarnošću)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Volonterizam (uključujući uklanjanje prepreka za volontiranje i podršku lokalnom i prekograničnom volontiranju) -Mladi i mediji (uključujući medijsku pismenost, zaštitu od štetnih medijskih sadržaja i lažnih vijesti, mladi kao stvaraoci medijskih sadržaja, proizvodnja kvalitetnih medijskih sadržaja za mlade, konstruktivna i bezbjedna upotreba društvenih medija) -Kultura (mladi kao stvaraoci i konzumenti kulturnih sadržaja); -Izazovi i mogućnosti koje donosi digitalna era za omladinsku politiku, omladinski rad i mlade; -Uspostavljanje i razvoj efikasnog normativnog i institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike; -Međusektorski razvoj i sprovođenje omladinske politike, zasnovan na dokazima, u partnerstvu sa mladima i njihovim udruženjima, kao i drugim organizacijama i stručnjacima iz ove oblasti i drugim relevantnim zainteresovanim stranama; -I druge oblasti čiji se značaj za mlade utvrdi na osnovu novih istraživanja, društvenih dešavanja, nacionalnih i međunarodnih razvojnih prioriteta, i sl. 	
4.	<p style="text-align: center;">Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	<p>Stav 1 – „Omladinsku politiku planira i sprovodi Vlada, Ministarstvo, organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedine oblasti od značaja za mlade i opštine. Omladinska politika se planira i sprovodi u partnerstvu sa mladima i organizacijama aktivnim u ovoj oblasti, istraživačima i drugim</p>	<p>Način ostvarivanja saradnje državnih organa i organizacija kao i uključivanje zainteresovane javnosti u proces pripreme zakonskih i strateških akata, uređeno je Zakonom o državnoj upravi ("Sl. list RCG", br. 38/2003 i "Sl. list CG", br. 22/2008, 42/2011, 54/2016 i 13/2018) koji propisuje da</p>

		<p>strukturama i stručnjacima iz ove oblasti.“</p> <p>Treba uvesti novi stav koji glasi: „Omladinska politika se razvija i sprovodi na međuresornom principu, kroz saradnju svih vladinih institucija. Sva ministarstva i javni organi zaduženi za oblasti koje su definisane kao oblasti od javnog</p>	<p>ministarstva i organi uprave ostvaruju saradnju sa nevladinim organizacijama omogućavanjem učešća nevladinih organizacija u: 1) postupku sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i strategija, 2) radu radnih grupa i drugih radnih tijela koje obrazuju ministarstva i organi uprave radi sagledavanja pitanja od zajedničkog interesa ili za normativno uređivanje odgovarajućih pitanja. Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“, broj 41/18) utvrđuju se kriterijumi i postupak izbora predstavnika nevladinih organizacija u radne grupe i druga radna tijela koje obrazuju ministarstva. Shodno članu 12 Uredbe, konsultovanje zainteresovane javnosti sprovodi se od samog početka pripreme zakona i strategija, ono podrazumijeva davanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara u početnoj fazi pripreme zakona, odnosno strategije. Inicijative, predloge, sugestije i komentare mogu dati organi, organizacije, udruženja i pojedinci koji su zainteresovani za pitanja koja se uređuju zakonom, odnosno strategijom koji su predmet konsultacija.</p> <p>Pitanje međuresorne saradnje je uređeno Zakonom o državnoj upravi koji propisuje da su ministarstva obavezna da sarađuju i da se međusobno obavještavaju u svom radu, naročito o pitanjima koja su od značaja za njihov rad. Ministarstva</p>
--	--	--	--

		<p>interesa u ovom zakonu saraduju sa Ministarstvom sporta i učestvuju u razvoju, sprovođenju i evaluaciji omladinske politike. Sva ministarstva i javni organi zaduženi za oblasti koje su definisane kao oblasti od javnog interesa u ovom zakonu, u saradnji sa Ministarstvom sporta, omogućavaju učešće mladih u procesima razvoja politika u njihovoj nadležnosti.“</p>	<p>su obavezna da zajednički obavljaju poslove, i da zahtijevaju jedno od drugog da se uključe u vršenje određenih poslova koji su od interesa za to ministarstvo.</p>
5.	<p>Strategija za mlade Član 14</p>	<p>Budući da je Strategija pripremljena za period od 4 godine, a da će akcioni planovi biti dvogodišnji, bilo bi veoma važno da se Vladi izvještava ne samo nakon implementacije cjelokupne strategije, već i nakon prve dvije godine, odnosno prvog dvogodišnjeg akcionog plana. Na ovaj način, Ministarstvo bi imalo priliku da izvrši analizu i uvid u stepen implementacije strategije i identifikuje nedostatke još u toku njenog sprovođenja. Ovaj izvještaj bi mogao biti prilika da Ministarstvo podstakne druga resorna ministarstva da se usredsrede na omladinsku politiku i mjere predviđene strategijom tamo gdje je implementacija lošija, kao i da zatraže koordinisanu i snažniju intervenciju Vlade u područjima za koja se utvrdi da zaostaju u odnosu na plan, što bi bilo identifikovano prethodno navedenim izvještajem</p>	<p>Nacrtom zakona o mladima je propisano da Ministarstvo Vladi podnosi godišnji Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije, što podrazumijeva da će se evaluacija implementacije mjera i aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom vršiti na godišnjem nivou.</p>
6.	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Članstvo u ovom tijelu treba proširiti na predstavnika MONSTAT-a, i istraživača koji se bavi društvenim i omladinskim pitanjima (predstavnika akademske zajednice ili drugih istraživačkih grupa), imajući u vidu značaj prikupljanja i korištenja podataka i dokaza o mladima, kao i nezavisne eksperte iz oblasti omladinske politike, istraživanja i omladinskog rada. Takođe, s obzirom da član 18 kaže da je uloga Savjeta za</p>	<p>Ministarstvo sporta u kontinuitetu ostvaruje saradnju sa drugim državnim organima, organima uprave, ustanovama, kao i svim drugim relevantnim subjektima koji se bave mladima, a u cilju sprovođenja mjera i aktivnosti omladinske politike. Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade uređuje se način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta. Smatramo da sugestija u pogledu vezivanja</p>

		mlade da podrži pripremu, implementaciju i evaluaciju Strategije za mlade, mandat Savjeta treba povezati sa trajanjem Strategije za mlade uz još jednu, dodatnu, godinu za učešće u evaluaciji prethodne i pripremi nove strategije. Time bi se obezbijedio kontinuitet i koherentnost u njihovom angažmanu i ulozi. S obzirom na to da je trenutna Strategija za mlade (2017-2021) već donijeta, mandat Savjeta formiranog u skladu s ovim zakonom trajao bi do kraja 2022. godine.	mandata Savjeta za period na koji se usvaja Strategija za mlade može biti razmotrena i, eventualno, prihvaćena prilikom izrade akta o obrazovanju Savjeta.
7.	Savjet za mlade u opštini Član 19	<p>Sastav ovog tijela trebalo bi da odražava sastav nacionalnog Savjeta za mlade kako bi se osigurao međusektorski pristup i koordinacija među različitim akterima. Stav u vezi sa sastavom istog može se izmijeniti da glasi na sljedeći način.</p> <p>„Lokalni omladinski savjet čine predstavnici opštinskih organa zaduženi za omladinsku politiku, predstavnici lokalnih službi zaduženih za zdravlje, zapošljavanje, bezbjednost, socijalnu zaštitu mladih, predstavnici omladinskog kluba ili omladinskog centra, omladinskih organizacija i organizacija koje rade sa mladima, kao i stručnjaci iz oblasti omladinske politike.“</p>	Shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi, opština, u okviru svojih nadležnosti donosi propise i druge akte kojima se uređuju pitanja koja su od interesa za lokalno stanovništvo. Samim tim, poštujući načelo autonomije lokalne samouprave, Nacrtom zakona se samo propisuje mogućnost da se u opštini obrazuje lokalno savjetodavno tijelo čiji će se broj, sastav, način izbora i rada kao i druga pitanja od značaja za rad savjeta urediti Aktom opštine.
8.	Omladinska organizacija Član 20	Stav 1 - Omladinska organizacija je nevladina organizacija osnovana i uglavnom vođena od strane mladih, osnovana s ciljem poboljšanja položaja mladih, zastupanja interesa mladih, ličnog i socijalnog razvoja mladih, učešća u razvoju zajednice, učešća u razvoju i sprovođenju omladinske politike, te učešća u donošenju odluka, drugim društvenim procesima i drugim oblastima djelovanja od značaja za mlade i društvo u kojem žive.	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p style="text-align: center;">Organizacija za mlade</p> <p>Organizacija za mlade je nevladina organizacija osnovana radi poboljšanja položaja mladih, zastupanja interesa mladih, ličnog i socijalnog razvoja mladih, učešća u razvoju zajednice, učešća u razvoju i sprovođenju omladinske politike, te učešća u donošenju odluka, drugim društvenim procesima i drugim oblastima djelovanja od značaja za mlade, a čiji članovi i upravljačka struktura ne moraju biti mlade osobe</p> <p style="text-align: center;">Ostali oblici udruženja mladih</p> <p>U cilju poboljšanja položaja mladih, mladi ljudi koji zastupaju interese mladih, učestvuju u razvoju zajednice, učestvuju u razvoju omladinske politike, donošenju odluka, drugim društvenim procesima i drugim područjima djelovanja od značaja za mlade mogu se organizovati/udruživati u drugim oblicima, kao što su: neformalne grupe, učenički i studentski parlamenti, kao i u bilo kom drugom obliku koji mladi ljudi odaberu, poštujući zakone zemlje.</p>	
9.	<p style="text-align: center;">Krovna omladinska organizacija Član 21</p>	<p>Kada je riječ o svrsi krovne omladinske organizacije, pomenuti član se može izmijeniti na sljedeći način:</p> <p>„Krovna omladinska organizacija predstavlja i zastupa interese svih mladih ljudi kao i organizacija članica u postupku pripreme i sprovođenja Strategije za mlade, Akcionih planova, lokalnih akcionih planova za mlade i drugih politika i procesa odlučivanja u oblasti omladinske politike i svake druge politike ili</p>	<p>Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave. Kroz propisivanje mogućnosti učešća u savjetodavnom tijelu Ministarstva, predstavnici Krovne omladinske organizacije mogu davati sugestije u oblasti unapređenja omladinske politike; u postupku pripreme, sprovođenja i evaluacije Strategije za mlade; u postupku pripreme zakona iz oblasti kojima se uređuju pitanja od značaja za mlade; da prate položaj mladih i</p>

		problema koji se tiče mladih i njihovih prava i razvoja.“	predlažu mjere za njihovo unapređenje.
10	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>Član 39 - Osnivanje i opremanje omladinskih servisa bi mogao biti preimenovan u Osnivanje i vođenje kvalitetnih omladinskih servisa</p> <p>Ministarstvo će pružati finansijsku podršku uspostavljanju i vođenju kvalitetnih omladinskih servisa, na osnovu javnog interesa u oblasti omladinske politike, potreba mladih i potreba servisa, a u skladu sa zakonom i budžetom.</p> <p>U svakom slučaju, bez obzira na to koja organizacija civilnog društva treba da dobije grant za upravljanje omladinskim klubom/centrom, takav grant ne može pokriti samo administrativne i tehničke troškove nastale tokom upravljanja omladinskim servisom. Grant mora uključivati i troškove u vezi sa programom, pošto servis mora imati svoje osnovne programe za omladinski rad i osnaživanje, koje mogu biti dopunjene aktivnostima koje u klubu/centru organizuju druge zainteresovane strane, ali se ne može isključivo oslanjati na aktivnosti drugih zainteresovanih strana.</p>	<p>Vidjeti odgovor na komentar Centra za obuku i obrazovanje broj 18. Ova sugestija biće razmotrena i član koji se odnosi na osnivanje i opremanje omladinskih servisa, kao i na upravljanje omladinskim servisima, biće korigovan.</p> <p>Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste jačanje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju. Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima biće propisani aktom Ministarstva, odnosno opštine.</p> <p>Smjernice za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara sadrže određene standarde prilikom uspostavljanja, osnivanja i vođenja omladinskih servisa što je prepoznato i Strategijom za mlade (2017 – 2021) i njenim Akcionim planom, a samim tim će poslužiti prilikom izrade podzakonskog akta Ministarstva kojim se propisuje način upravljanja omladinskim servisom kao i uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima.</p>

GRADANSKI KREATIVNI CENTAR

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar/sugestija	Odgovor sa obrazloženjem
1.	Predmet Član 1	Neophodno je promijeniti ovaj član, jer Zakon treba da ima za cilj	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu

		<p>uspostavljanje pogodnog okruženja za razvoj mladih i njihovo aktivno učešće u društvenom životu i procesima donošenja odluka kao i da prepoznaje sve subjekte omladinske politike, ne samo osnivanje i način rada omladinskih organizacija nego i način rada organizacija za mlade koji su nosilac omladinske politike, kako na lokalnom, tako i na nacionalnom nivou i bez kojih nijedan jedini rezultat u ovoj oblasti ne bi bio vidljiv, a još manje mladi ljudi osnaženi, jer upravo te organizacije pružaju neophodnu podršku. Mladi su ciljna grupa i u redu je da imaju još jedan način udruživanja, ali ne zaboravimo da njima treba podrška onih koji su stručnjaci u ovoj oblasti i koji sa njima rade na osnaživanju vještina koje su im neophodne za cio život.</p>	<p>svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p> <p>Predmetom zakona definiše se okvirno sadržina istog. Članom 1 Nacrta zakona o mladima uređuje se planiranje i sprovođenje omladinske politike, kao i mjere i aktivnosti koje se preduzimaju u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade. Predmetom zakona se ne utvrđuje sadržaj pojedinih mjera i aktivnosti koje će se sprovođiti sa ciljem sprovođenja omladinske politike i otvarivanja potreba mladih, već se okvirno definiše sadržina zakona.</p>
2.	<p>Omladinski rad Član 4</p>	<p>Nedostaju pojedini bitni pojmovi kao posebni članovi u Zakonu posebno vodeći računa da upravo Ministarstvo sporta je finansiralo program koji se odnosio na zanimanje omladinskih aktivista, a sad ga isti ne prepoznaje. Čemu zanimanje omladinski radnik (imamo omladinskih radnika u Crnoj Gori već, a čak i na magistarskim studijama postoji taj smjer za one koji žele da se bave tim poslom, ali na ovaj način postavljamo prepreke sprovođenju omladinskog rada i povećanju broja školovanih omladinskih radnika koji neće imati prostor po ovom Zakonu za djelovanje i zanimanje) i pojam omladinskog rada, ako je zakon koncipiran da prepoznaje samo omladinski aktivizam mladih, bez prepoznavanja onih koji sprovode njihov razvoj – organizacije za mlade. Po meni, neophodno je da Zakon prepoznaje i definicije sljedećih pojmova (dodati članove koji definišu sljedeće):</p>	<p>Pitanje profesionalizacije i zapošljavanja stručnog kadra za rad sa mladima i za mlade podrazumijeva multidisciplinarni pristup sa fokusom na standardizaciju, razvoj stručne kvalifikacije, obuke i licenciranje zanimanja “omladinski radnik”. Za sada, još uvijek ne postoje standardizovani i akreditovani programi obuke za omladinske radnike koji bi sve zainteresovane osposobljavao za stručni i profesionalni rad sa mladima i za mlade. Institucionalizacijom omladinskih servisa koju propisuje Nacrt zakona mladima, stvoriće se uslovi za razvijanjem standarda zanimanja za “omladinskog radnika”. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću izrađen je elaborat za Master studije „Omladinski rad u zajednici”, ali studijski program na ovom fakultetu je u međuvremenu, ukinut. Centar za stručno</p>

		<p>Omladinski aktivista Omladinski radnik Organizacije za mlade Omladinske organizacije Neformalne grupe mladih</p> <p>Omladinski radnik je osoba koja obezbjeđuje podršku i aktivnosti za mlade ljude, posebno za one kojima su one teže dostupne. Omladinski aktivista je osoba koja je zadužena da organizuje aktivnosti i događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove, te podržava inicijative mladih i podstiče na aktivno učešće.</p> <p>Omladinska organizacija je udruženje grupe mladih koja se osniva u skladu sa ovim Zakonom i koja doprinesi unaprijeđenju položaja mladih na lokalnom i nacionalnom nivou. Organizacije za mlade su organizacije osnovane u skladu sa Zakonom o NVO, a čiji su ciljevi i djelatnosti usmjereni na poboljšanje položaja mladih, lični i društveni razvoj mladih, učešće mladih u društvenim procesima i druge oblasti od značaja za mlade, a koje ne moraju nužno biti osnovane i vođene od strane mladih. Neformalne grupe mladih su grupe mladih koje se organizuju u cilju unapređenja društvenog, socijalnog i ekonomskog osnaživanja mladih, ali nisu registrovane po Zakonu o NVO, niti po Zakonu o mladima.</p>	<p>obrazovanje razvio je standard zanimanja za „omladinskog aktivistu/aktivistkinju”, ali ta stručna kvalifikacija nije dovoljna za rad sa mladima u smislu definicije omladinskog rada i ispunjavanja međunarodnih standarda propisanih u ovoj oblasti. Svakako, osnov za razvoj standarda zanimanja i stručne kvalifikacije za “omladinskog aktivistu” nalazi se u Strategiji za mlade, ali i u važećoj definiciji “omladinskog rada” propisane Zakonom o mladima. To što Nacrtom zakona o mladima nije propisana posebna definicija za “omladinskog aktivistu” i “omladinskog radnika” ne predstavlja prepreku za sprovođenje omladinskog rada kao i uvođenje standarda zanimanja i za „omladinskog radnika“, u skladu sa Zakonom i Strategijom.</p> <p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
--	--	--	--

3.	<p style="text-align: center;">Načelo jednakosti Član 9</p>	<p>Načelo ravnopravnosti (koji ima ista prava kao drugi) – ljepše je i po meni ispravnije reći da su mladi ravnopravni u ostvarivanju prava</p>	<p>Ustavom Crne Gore, u članu 17, propisuje se da su svi pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo. Jednakost podrazumijeva jednakopravnost, i širi je pojam u odnosu na pojam ravnopravnosti.</p>
4.	<p style="text-align: center;">Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	<p>Stav 2 - Omladinsku politiku sprovode i subjekti iz člana 22 (ako se dodaju članovi gore koji definišu subjekte omladinske politike onda njih ovdje navesti) ovog zakona na način kako je to propisano ovim Zakonom.</p> <p>Stav 3 - Radi koordinacije, planiranja i sprovođenja omladinske politike u opštini, saradnje nadležnih organa opštine sa ostalim subjektima iz st. 1 i 2 ovog člana, opština, u okviru svojih organa ili službi, ima organizacionu jedinicu nadležnu za sprovođenje omladinske politike (kancelarija za mlade, sekretarijat za mlade)</p> <p>Precizno definisati u ovom članu i ostale subjekte omladinske politike.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p> <p>Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18) propisuje se način ostvarivanja lokalne samouprave, kao i način i uslovi vršenja sopstvenih poslova, organizacija i način rada lokalne uprave. Shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi, opština, u okviru svojih nadležnosti donosi propise i druge akte kojima se uređuju pitanja koja su od interesa za lokalno stanovništvo. Samim tim, poštujući načelo autonomije lokalne samouprave, Nacrtom zakona se samo propisuje mogućnost da se u opštini obrazuje organizaciona jedinica nadležna za sprovođenje omladinske politike.</p>
5.	<p style="text-align: center;">Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15</p>	<p>Član 15 se mijenja i glasi: „Omladinske organizacije i organizacije za mlade i neformalne grupe mladih (dodati jer ne sprovode samo omladinske organizacije ono što je definisano Strategijom) mogu sprovoditi omladinsku politiku u skladu sa Strategijom za mlade i Planom realizacije Strategije.”</p> <p>Zašto samo u skladu sa Strategijom? Neke stvari je nemoguće predvidjeti i</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>organizacije za mlade u skladu sa trenutnim potrebama mladih reaguju i realizuju potrebne aktivnosti u tom momentu? Ovo dopuniti.</p>	
6.	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Stav 4 - Krovna omladinska organizacija u Crnoj Gori, ako postoji, predlaže jednog od četiri člana Savjeta za mlade koje predlažu omladinske organizacije</p> <p>„i organizacije za mlade“ - bez njih nema smisla jer se onemogućava da krovna bude dio evropskog omladinskog foruma.</p> <p>Stav 8 - udio omladinskih organizacija, organizacija za mlade, mladih u Savjetu neophodno da bude 50 posto. Takođe, mora se definisati ko može predsjednik biti, ali najbolje je da je to direktor/ica nadležne institucije za mlade na nacionalnom nivou. Kriterijume koje treba da ispune gore navedeni članovi moraju se definisati u odluci o osnivanju Savjeta i neophodno je voditi računa da nisu svi predstavnici iz Podgorice, jer time bi narušili načela data na početku.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj stav biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p> <p>Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade uređuje se način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta. Bliži uslovi i postupak izbora člana Savjeta koga predlažu omladinske organizacije propisuje Ministarstvo.</p>
7.	<p>Savjet za mlade u opštini Član 19</p>	<p>Stav 3 - Lokalni savjet za mlade čine predstavnici organa opštine nadležnog za omladinsku politiku, omladinskih organizacija, kao i stručnjaci za oblast omladinske politike. (dodati - i mladi)</p> <p>Komentar: link ka javnom pozivu koji je nastao kao produkt dogovora NVO sektora i lokalne samouprave u Prijestonici Cetinje</p> <p>Ova stavka bi bilo dobra da je obavezujuća za opštine, prije svega više li odluke u službenom listu ne</p>	<p>Odgovor kao kod komentara opštine Tivat broj 3.</p>

		iziskuje nikakva finansijska sredstva, a dobar je model posebno jer to tijelo može da inicira izradu LPAM-a, prati njegovu implementaciju, kao i da nadgleda, organizuje i koordinira omladinsku politiku na lokalnom nivou. Lokalnu samoupravu Savjet ne košta ništa, a daje vidljivije rezultate, za razliku od LPAM-a koji je često samo “slovo na papiru”.	
8.	Omladinska organizacija Član 20	Stav 2 – dodati neformalne grupe, pojedinci	Definicija omladinske organizacije biće doručena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
9.	Krovna omladinska organizacija Član 21	Krovno udruženje mladih – mora biti NVO Stav 2 - Krovna omladinska organizacija iz stava 1 ovog člana obrazuje se kada u Registar omladinskih organizacija bude upisano najmanje 30 omladinskih organizacija i organizacija za mlade Da nije preveliki zahtjev? 20 bi bilo okej, ali trideset je previše; dodati organizacije za mlade zbog navedenog u komentaru 6	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doručena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
10.	Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28	Stav 1 se mijenja i glasi: “Član organa upravljanja omladinske organizacije ne može biti lice koje je: Komentar: mislim da je dovoljno ograničiti ovako, jer nije u redu zabraniti mladima da budu članovi više organizacija. Ali definitivno ne bi trebala osoba koja je zadužena za predstavljanje jedne organizacije da bude član neke druge omladinske organizacije. Skupština organizacije je organ i ne može se ograničiti članstvo u organizaciji ovako.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
11.	Registar omladinskih organizacija Član 32	Naziv člana se mijenja i glasi: Registar omladinskih organizacija i organizacija za mlade – bez njih	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih

		Zakon smisla nema, jer onda nema ni omladinske politike	dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
12.	Odgovornost za obaveze omladinske organizacije Član 34	Treba naći drugi način u vidu evidencije za organizacije za mlade i omladinske organizacije – previse podataka se traži posebno ako govorimo o mladima.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
13.	Omladinski centar Član 37	Pogledati priručnik Savjet Evrope (The Council of Europe Quality Label for Youth Centre koji kaže da omladinski centri moraju imati smještajne kapacitete https://rm.coe.int/quality-label-brochure-en-2015/16806fcf1b	Odgovor kao kod komentara opštine Budva broj 4. Definicija omladinskog centra nije ograničavajuća u smislu stvaranja mogućnosti za obezbjeđivanje smještajnih kapaciteta u istom.
14.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	Omladinski servis mogu osnovati osim opštine NVO. Omladinska organizacija, obrazovna institucija, mladi; Ukoliko na lokalnom nivou postoji više od jednog omladinskog servisa opština je dužna da se vodi kriterijumima koji su navedeni u smjernicama za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara i onaj koji zadovoljava najveći broj kriterijuma njemu se ustupa prostor (ukoliko već nije obezbjeđen) i potpisuje se sporazum o partnerstvu sa ministarstvom odnosno opštinom).	Komentar prihvaćen. Smjernice za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara koje su pripremljene u okviru zajedničkog programa Ministarstva sporta i Ujedinjenih nacija za osnaživanje mladih u 2017. godini ne predstavljaju pravno obavezujući dokument, pa samim tim ne mogu da budu dio ovog Nacrta zakona niti da obavežu opštine ili bilo koji drugi subjekat koji planira ili sprovodi omladinsku politiku da ih se pridržavaju. Svakako, kako Smjernice za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara sadrže određene standarde prilikom uspostavljanja, osnivanja i vođenja omladinskih servisa što je prepoznato i Strategijom za mlade (2017 – 2021) i njenim Akcionim planom, samim tim će poslužiti prilikom izrade podzakonskog akta Ministarstva, odnosno opštine, kojim se propisuje način upravljanja omladinskim

			servisom kao i uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima.
15.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	Stav 1 - Ukoliko neki drugi subjekt omladinske politike stvori uslove za obezbjeđivanje i osnivanje omladinskog servisa ne treba to da se zanemari.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
16.	Upravljanje omladinskim servisom Član 40	Ako u opštini postoje jedan ili više omladinskih servisa prijedlog je da se na osnovu gore navedenog odabere onaj koji će obavljati funkciju omladinskog servisa. Zaposleni u Omladinskom servisu – omladinski radnici, aktivisti... Ne možemo zaboraviti na omladinske radnike kojima je to u opisu zanimanja – razvojni proces mladih bez njih nije moguć. Moguća je kombinacija da ukoliko ne postoji omladinski radnik da se onda zapošljava omladinski aktivista ili osoba koja ima iskustva najmanje 3 godine u oblasti omladinske politike, a pored nje omladinskim servisom upravlja mlada osoba. Po meni je neophodno doraditi upravljanje omladinskim servisima kao i njihovo osnivanje. Konsultovati se sa ljudima koji imaju dovoljno iskustva sa ovom stavkom.	Način upravljanja omladinskim servisom, kao i uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima biće propisani podzakonskim aktom. U pogledu profesionalizacije omladinskog servisa i osposobljavanja i zapošljavanja stručnog kadra, pogledajte odgovor kao kod komentara Građanskog kreativnog centra broj 3.

FOND ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Predmet Član 1	Osnivanje (i upis u registar omladinskih organizacija) ne treba da bude ratio legis (predmet) Zakona o mladima, kao okvirnog zakona u toj oblasti. Zakon o mladima samo treba da definiše kriterijume na osnovu kojih se udruženja - osnovana i upisana u Registar saglasno odredbama Zakona o NVO - imaju smatrati, u smislu ovog zakona,	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		omladinskim udruženjima. Ministarstvo treba da vodi dobrovoljnu evidenciju, ne i registar.	
2.	Omladinska politika Član 3	<p>Član 3: “Omladinska politika je skup mjera koje donose državni organi i organi lokalne samouprave u cilju poboljšanja položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove, a koje državni organi i organi lokalne samouprave sprovode samostalno ili u saradnji sa omladinskim organizacijama.”</p> <p>Predložena formulacija preciznije situira mjesto omladinskih organizacija u sistemu javnih politika i konzistentna je sa čl. 6. i 13.</p>	Komentar djelimično prihvaćen. Član koji se odnosi na subjekte sprovođenja omladinske politike biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
3.	Omladinski rad Član 4	Mišljenja smo da je potrebna detaljnija definicija omladinskog rada – vidjeti Zakon o mladima FBiH – Članovi 8 – 10, pod III. Rad sa mladima i omladinske aktivnosti.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
4.	Omladinski projekat Član 5	Nejasno je što se ovo pitanje uređuje zakonom, u svakom slučaju termin nije primjeren, može biti projekat omladinskih organizacija.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
5.	Primjena propisa Član 7	Iz odredbi člana 1 kojim se utvrđuje ratio legis ovog zakona, proizilazi da se radi o tzv. okvirnom zakonu, kojim se uspostavlja okvir kreiranja i sprovođenja javnih politika u ovoj oblasti. Po prirodi stvari, takav propis ne bi trebao da sadrži odredbe povodom kojih se može voditi upravni postupak (vidjeti npr. srpski Zakon o mladima). Ove su odredbe direktne posljedice pogrešnog konceptualnog pristupa u članovima 22 – 35. koji se bave osnivanjem i upisom u registar omladinskih organizacija, umjesto propisivanjem kriterijuma kada se neko udruženje smatra omladinskom organizacijom i vođenjem dobrovoljne evidencije.	Član Nacrta zakona o mladima koji se odnosi na primjenu propisa u oblasti sprovođenja upravnog postupka biće razmotren i doraden.

6.	<p>Načelo volonterizma i solidarnosti mladih Član 10</p>	<p>Suština je u odgovornosti, ne volonterizmu (volonterizam je jedan od načina ispoljavanja odgovornosti prema društvu/zajednici), stoga je adekvatnije da bude načelo odgovornosti i solidarnosti.</p>	<p>Kako je volonterizam Nacrtom zakona o mladima prepoznat kao jedna od oblasti od javnog interesa za sprovođenje omladinske politike, smatramo da bi bilo značajno da, u duhu samog Zakona, kroz načela, bude posebno promovisan.</p>
7.	<p>Načelo aktivnog učešća mladih Član 11</p>	<p>Bilo bi više nego uputno imati načela kao što su načelo podrške mladima i načelo jačanja svijesti o značaju mladih i njihovoj društvenoj ulozi.</p>	<p>Nacrtom zakona se propisuju definicija omladinske politike kao i definicija omladinskog rada koje u sebi sadrže odrednicu podrške mladima i njihovog ličnog i društvenog razvoja. Propisano je da državni organi, organi lokalne samouprave, organizacije koje sprovode omladinsku politiku preduzimaju mjere i aktivnosti za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove, a u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima.</p>
8.	<p>Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	<p>Stav 3 - Radi koordinacije, planiranja i sprovođenja omladinske politike u opštini, saradnje nadležnih organa opštine sa ostalim subjektima iz st. 1 i 2 ovog člana, opština, u okviru svojih organa ili službi, ima organizacionu jedinicu nadležnu za sprovođenje omladinske politike.</p> <p>Pitanje je da li ovaj zakon može da zadire u ustavom garantovanu autonomiju opštine i propisuje način njenog ustrojstva u vezi sa sprovođenjem omladinske politike.</p>	<p>Stavom 3 člana 13 Nacrta zakona o mladima se propisuje mogućnost da opština, u okviru svojih organa i službi, ima organizacionu jedinicu za sprovođenje omladinske politike. Nacrtom zakona se ne propisuje naziv i način organizovanja te jedinice, već se ostavlja mogućnost opštinama da, u skladu sa propisima koji se odnose na rad i funkcionisanje lokalne samouprave, uredi ovo pitanje u okviru svojih nadležnosti. Svakako, treba napomenuti i to da na predloženo zakonsko rješenje nisu imali primjedbe ni predstavnik Zajednice opština kao ni predstavnik Ministarstva javne uprave koji su učestvovali u radu Radne grupe za izradu Nacrta zakona o mladima.</p>

9.	<p style="text-align: center;">Lokalni akcioni plan za mlade Član 16</p>	<p>Stav 1 - Opština je dužna da donese lokalni akcioni plan za period važenja Akcionog plana na nacionalnom nivou, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.</p> <p>Isto kao i za član 13: preliminarna analiza odredbi čl. 13 i 16 sugerise da su ove odredbe u suprotnosti sa ustavom garantovanom autonomijom opštine. Vidjeti član 19. koji sadrži primjereniju odredbu u tom smislu ("može, a ne mora").</p>	<p>Zakonom o lokalnoj samoupravi, članom 4, propisano je da se u opštini vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo, dok je članom 177 Zakona određeno da se odnosi između organa lokalne samouprave i državnih organa i organa državne uprave zasnivaju na međusobnoj saradnji i nadzoru državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave. Članom 26 istog Zakona je propisano da opština, u skladu sa zakonom donosi, između ostalog, i planove i programe za pojedine oblasti, a da organi lokalne samouprave, u skladu sa članom 71 Zakona, obezbjeđuju vršenje poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo. Svakako, treba napomenuti i to da na predloženo zakonsko rješenje koje se odnosi na dužnost opštine da donosi lokalni akcioni plan nisu imali primjedbe ni predstavnik Zajednice opština kao ni predstavnik Ministarstva javne uprave koji su učestvovali u radu Radne grupe za izradu Nacrta zakona o mladima.</p>
10	<p style="text-align: center;">Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Stav 3 Nacrta zakona koji se odnosi na članove Savjeta za mlade koje predlažu omladinske organizacije: -(najveći) broj predlagača neće nužno osigurati kvalitet kandidata za člana, -uporedna iskustva i dobra praksa pokazuju da je poželjno imati i ugledne stručnjake u Savjetu.</p>	<p>Odgovor kao kod komentara NVO „Prima“ broj 8.</p>
11	<p style="text-align: center;">Nadležnost Savjeta za mlade Član 18</p>	<p>Nije preporučljivo na ovakav način definisati nadležnosti jednog savjetodavnog tijela, kao što je Savjet za mlade. Svođenje Savjeta na davanje sugestija i obavljanje i drugih</p>	<p>Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 5/2012, 25/2012, 61/2012, 44/2012 - dr. zakon, 20/2013, 17/2014, 6/2015, 80/2015, 35/2016,</p>

		<p>poslova u skladu sa ovim Zakonom i na zahtjev Ministra, nije pristup zasnovan na demokratskim principima, i ne omogućava smislenu učešće.</p> <p>Savjet treba da: prati primjenu Strategije i akcionog plana, daje mišljenje o nacrtima propisa, odnosno strateških i drugih dokumenata, koji se tiču položaja mladih i unapređenja istog, daje mišljenje u vezi sa primjenom propisa (odnosno strateških i drugih dokumenata...), da ima pravo da inicira donošenje novih ili izmjenu i dopunu važećih propisa, i sl.</p>	<p>41/2016, 73/2016, 3/2017, 19/2017, 68/2017, 87/2017 i 28/2018), članom 53, propisano je da se u ministarstvu može obrazovati savjet, kao stručno-savjetodavno tijelo ministra, radi razmatranja pitanja iz nadležnosti ministarstva. Aktom o obrazovanju savjeta uređuju se poslovi, sastav, način funkcionisanja i druga pitanja od značaja za rad savjeta. Samim tim, uloga savjeta jeste da sugeriše i razmatra pitanja od značaja koja su u nadležnosti ministarstva. U pogledu iniciranja donošenja zakonskih i drugih akata, Ustavom Crne Gore je jasno propisano da pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada, poslanik, kao i 6000 birača.</p>
12	<p>Savjet za mlade u opštini</p> <p>Član 19</p>	<p>Stav 3 - Ako Savjet za mlade u opštini prepoznaje značaj uključivanja stučnjaka, onda to itekako treba da prepozna i Savjet na nacionalnom nivou.</p>	<p>Način kojim se uređuje pitanje obrazovanja Savjeta za mlade nije ograničavajuće u pogledu uključivanja stručnjaka koji mogu ujedno da budu i predstavnici drugih ministarstava nadležnih za pojedina pitanja od značaja za mlade, ali i predstavnici nevladinih organizacija koje se bave sprovođenjem omladinske politike. Svakako, Nacrtom je propisano da će se Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade urediti način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.</p>
13	<p>Omladinska organizacija</p> <p>Član 20</p>	<p>Komentar (dopuna u odnosu na već rečeno): omladinska organizacija ne može biti "organizacija", to je tautologija čija upotreba nije dozvoljena u nomotehnici, već može biti samo udruženje. konceptualne teškoće ovog pristupa još su vidljivije iz stava 2 ovog člana, iz kojeg proizilazi da takvo udruženje može osnovati i jedno pravno lice,</p>	<p>Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		uključujući i drugo udruženje, što je contra legem zakonu o NVO i definiciji udruženja kao zajednice (više) lica (universitas personam). Vidjeti takođe komentar na član 22.	
14	Osnivač omladinske organizacije Član 22	Ovo je rješenje kontradiktorno i contra legem. Ovaj zakon može samo propisati uslove pod kojim se neko udruženje, u smislu ovog zakona, smatra omladinskom organizacijom, tako da ima mogućnost (ali ne i obavezu, naročito ako ne želi da konkuriše za budžetska sredstva i da saraduje sa ministarstvom) da se evidentira u evidenciju koje vodi ministarstvo, a ne može propisivati uslove za njeno osnivanje. u tom smislu ove su odredbe u suprotnosti sa čl. 11 Evropske konvencije o ljudskim pravima.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
15	Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23	Isto kao i član 22 - ova je odredba u suprotnosti sa članom 11 Evropske konvencije o ljudskim pravima, s obzirom da osnivanje udruženja ne može biti uslovljeno obezbijeđenim "administrativnim prostorom", već je za osnivanje udruženje dovoljan bilo koji prostor koji su članovi odredili kao sjedište. Dodatno, uslovi za osnivanje udruženja već su regulisani zakonom o NVO, te ovaj zakon, po svom predmetu, ne može biti lex specialis zakona o NVO.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
16	Član 24 – član 35	Odredbe čl 22-35 treba brisati. Već je navedeno da su ove odredbe u suprotnosti sa članom 11. Evropske konvencije, i odredbama Zakona o NVO. One praktično uvode sistem dvostruke ili paralelne registracije. Ponavljamo: jedino čime odredbe ovoga zakona, u ovom dijelu, treba da se bave jeste propisivanje kriterijuma na osnovu kojeg se neko udruženje smatra omladinskom organizacijom, i	Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p>vođenje dobrovoljne evidencije (ne i registra!) omladinskih organizacija.</p> <p>Stoga nijesmo ulazili u analizu predloženih rješenja u ovim članovima (a za većinu ovih rješenja mislimo da su neprihvatljiva, rigorozna, restriktivna, teško sprovodiva u praksi i sl. Uzećemo za primjer Član 28 - zabranu učešća: propisivanje da “Član organa omladinske organizacije ne može biti lice koje je član organa druge omladinske organizacije ili član druge omladinske organizacije” je ograničavanje participacije mladih i kontrola slobode udruživanja. Još jedan primjer: ako omladinsku organizaciju osnuje učenički parlament srednje škole, ko će biti direktor te organizacije? Punoljetni su (uglavnom i samo) maturanti... koji onda odlaze na fakultet ili tržište rada... Da li želimo da stvorimo prostor za manipulacije? Za fiktivne direktore? Fiktivne prostore (administrative uslove...)? Za ‘snalaženje’ u/sa datim rješenjima? Koju mi poruku šaljemo našoj omladini (i relevantim akterima, ali i opštoj javnosti) ovim rješenjima, a u procesu pristupanja Evopskoj uniji? Gdje su nam neformalne grupe mladih? Gdje je podrška njima? Gdje su nam maloljetnici u okviru starosne dobi mladih od 15 do 30 godina? I posebna briga o njima, koja bi se morala iskazati makar u jednom članu ovog Zakona? Kako će to svojom imovinom da nam odgovaraju za obaveze nastale u poslovanju organizacije – kad imovinu nemaju ni velike organizacije (osim kancelarijske opreme)?</p>	
--	--	--	--

		<p>Svrha svih ovih pitanja je da se zamislamo i ponovo razmislamo što želimo da postignemo ovim Zakonom? Koji su nam ciljevi, principi kojima se rukovodimo? I kakvu Crnu Goru želimo da vidimo: sa kakvom omladinom i kakvim omladiskim sektorom?! (Pre) regulisanim i strogo kontrolisanim?</p> <p>Uvjereni smo da svi želimo proaktivne i odgovorne mlade ljude, o kojima država brine i pruža im podršku u skladu sa međunarodnim poveljama i konvencijama koje se tiču prava mladih i ljudskih prava, i u skladu sa najboljim praksama – i ovaj Zakon to mora da pokaže.</p> <p>(I istovremeno ovim Zakonom da propiše i da će odgovorno Ministarstvo u svom nazivu dodati riječi “i mladih”...)</p>	
17	<p>Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Stav 7, 9 i 10 - Očekivanje da jedna omladinska organizacija ima dvije zaposlene osobe – odnosno više zaposlenih, jer dvije treba da uputi u omladinski servis – je daleko od realnog stanja stvari u našoj zemlji. Osim toga, zaista nije uputno svoditi kapacitet za upravljanje omladinskim servisom na 'postojanje dvije zaposlene mlade osobe' – iako će se bliži kriterijumi definisati u posebnom aktu/javnom pozivu.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p> <p>Način upravljanja omladinskim servisom i bliži kriterijumi za organizacije koje sprovode omladinsku politiku a koje imaju pravo da se prijave na javni poziv, biće propisani aktom Ministarstva, odnosno opštine.</p>
18	<p>Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43</p>	<p>Stav 8 - Vezano za prijavu samo jednog projekta: preporuka je da se briše ovaj stav i da to pitanje bude adresirano propisom o uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava.</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave</p>
19	<p>Namjensko trošenje sredstava Član 44</p>	<p>Stav 4 - preporuka je da se briše ovaj stav, i da to pitanje bude adresirano propisom o uslovima, načinu,</p>	<p>Komentar prihvaćen.</p>

		postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava	
20	Zabrana pomaganja omladinskih organizacija od strane političkih partija i vjerskih organizacija Član 45	Nije preporučljivo u ovakvom zakonu koristiti termin "zabrana", jer šalje pogrešnu poruku (poruku uspostavljanja kontrole, supervizije i sankcija...). Mišljenja smo da i nema potrebe da se definiše predmet (jednog) člana (da ne bude 'naslova'), a da u članu stoji npr: "Političke partije ne mogu pružati finansijsku i materijalnu podršku omladinskim organizacijama..." Istovremeno, možda bi bilo uputno dodati da se omladinska organizacija ne može angažovati u (predizbornim) kampanjama političkih stranaka i pružati im podršku. Kad su u pitanju vjerske organizacije, nije najjasnije što se podrazumijeva pod istim... Npr. Caritas je "faith-based" organizacija.	Komentar prihvaćen.
21	Vršenje nadzora Član 46 - 48	Rigorozno je i neprihvatljivo uvođenje inspeksijskog nadzora. Srpski zakon o mladima ima samo jedan član pod nadzorom – da isti vrši Ministarstvo. I ništa više od toga.	Komentar djelimično prihvaćen. Osnovni cilj uvođenja inspeksijskog nadzora jeste uspostavljanje nadzora u odnosu na poštovanje primjene zakona i podzakonskih akata. Inspeksijski nadzor vrši nadležni inspektor u skladu sa posebnim zakonom kojim se reguliše ova oblast. Nacrtom zakona propisane su obaveze i ovlašćenja inspektora, kao i upravne mjere i radnje koje inspektor može izreći ako ocijeni da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju propisani standardi ili normative.
22	Novčane kazne za prekršaje Član 49	Kaznene odredbe su potpuno neprihvatljive, pokazuju nerazumijevanje šta je zapravo ratio legis ovog zakona (okvirni zakon), protivno članu 11. Evropske konvencije uvode sistem dvostukog kažnjavanja (jer su neki od ovih prekršaja već kažnjivi prema zakonu o	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		NVO), te sankcije koje ne služe legitimnom cilju ili nisu propisane zakonom, kako ovaj standard definiše praksa Evropskog suda za ljudska prava (primanje bilo koje vrste pomoći od političkih partija i vjerskih zajednica, šta god se pod pomoći podrazumijevalo, čak i onda kada omladinska organizacija ne želi da se upiše u evidenciju i konkuriše za budžetska sredstva).	
23	Član 50	Naša zemlja se već "proslavila" sa odredbom u Zakonu o volonterskom radu koji propisuje prekršajne sankcije za povredu ugovorne obaveze, što je bez presedana. Sada idemo i korak dalje i uvodimo prekršajne sankcije za odgovorno lice u organu lokalne samouprave zbog kršenja zakona o mladima, zbog nametanja obaveza koje spadaju u autonomno područje djelovanja lokalne samouprave.	Odgovor kao kod komentara Fonda za aktivno građanstvo broj 9.
NVO „JUVENTAS“			
B	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinska politika Član 3	Predlažemo da se izmijeni član 3: "Omladinska politika je skup mjera i aktivnosti zasnovanih na potrebama mladih, koje državni organi, organi lokalne samouprave, organizacije civilnog društva i ostali akteri koji se bave mladima, preduzimaju u cilju obezbjeđenja učešće mladih u svim aspektima socijalnog, društvenog i političkog života radi unapređenja njihovih životnih uslova."	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Javni interes Član 6	Tačku 5 proširiti sa: "5) informisanje i edukacija mladih o mehanizmima uključivanja mladih u	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p>procesе donošenja odluka, aktivne mjere zapošljavanja i podsticanje na preduzetništvo.“</p> <p>Tačku 6 proširiti sa: “6) podsticanje mladih da se uključuju u kulturne i sportske sadržaje za mlade i učestvuju u kreiranju istih, podsticanje mobilnosti mladih i njihovog uključivanja u neformalno obrazovanje posebno iz oblasti poštovanja ljudskih prava, zdravih stilova života, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, volonterizma i bezbjednosti.”</p>	
3.	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Stav 3 - „Svi članovi Savjeta za mlade predloženi od strane navedenih organa državne uprave moraju posjedovati iskustvo u oblasti omladinskog rada i omladinske politike, kako bi osigurali kvalitet rada Savjeta za mlade. Ministarstvo, na predlog većine članova Savjeta za mlade, može tražiti zamjenu određenog člana Savjeta od strane nadležnog organa uprave, ukoliko taj član ne ispunjava navedeni uslov.“</p>	<p>Odgovor kao kod komentara Fonda za aktivno građanstvo broj 12. Aktom o obrazovanju Savjeta za mlade uređuje se način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.</p>
4.	<p>Savjet za mlade u opštini Član 19</p>	<p>Stav 5 - “Najmanje dva člana savjeta iz stava 1 ovog člana su predstavnici omladinskih organizacija.”</p> <p>Razlog: dosadašnje iskustvo pokazuje loš rad kako lokalnih kancelarija za mlade, tako i lokalnih savjeta, tako da uključivanje više predstavnika civilnog društva će uticati da lokalni omladinski organi bolje prepoznaju potrebe mladih u svojoj opštini i ispune svoje nadležnosti koje su im propisane ovim i drugim aktima.</p>	<p>Shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi, opština, u okviru svojih nadležnosti donosi propise i druge akte kojima se uređuju pitanja koja su od interesa za lokalno stanovništvo. Samim tim, poštujući načelo autonomije lokalne samouprave, Nacrtom zakona se samo propisuje mogućnost da se u opštini obrazuje lokalno savjetodavno tijelo čiji će se broj, sastav, način izbora i rada kao i i druga pitanja od značaja za rad savjeta urediti Aktom opštine.</p>
5.	<p>Omladinska organizacija Član 20</p>	<p>Predložemo izmjenu člana 20: “Omladinska organizacija je organizacija osnovana u cilju</p>	<p>Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave, a u pogledu</p>

		ispunjavanja potreba mladih i unapređenja položaja mladih u svim sferama društva, kao i radi sprovođenja omladinske politike, obavljanja omladinskog rada i sprovođenja projekata koji su u skladu sa javnim interesom u oblasti omladinske politike.”	definisanja omladinske organizacije.
6.	Krovna omladinska organizacija Član 21	<p>Stav 5:</p> <p>“Krovna omladinska organizacija predstavlja i zastupa interese svojih organizacija članica, vodeći računa da njeni interesi ne smiju biti suprotni interesima organizacija članica. Krovna omladinska organizacija daje predloge u postupku pripreme i sprovođenja Strategije za mlade, Akcionog plana, lokalnih akcionih planova i drugih dokumenata iz oblasti omladinske politike i bavi se omladinskim radom. Lice koje predstavlja Krovnu omladinsku organizaciju ne smije ujedno predstavljati i drugu omladinsku organizaciju članicu.”</p>	<p>Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave. Način osnivanja, funkcionisanja i udruživanja nevladinih organizacija koje se bave sprovođenjem omladinske politike uređen je Zakonom o nevladinim organizacijama kojim se propisuje da se statutom nevladine organizacije uređuju, između ostalog, ciljevi i djelatnosti radi kojih se ista osniva, kao i organi nevladine organizacije. Na osnivanje saveza ili drugog oblika povezivanja nevladinih organizacija u Crnoj Gori primjenjuju se odredbe zakona kojima je uređeno osnivanje udruženja, odnosno, nevladinih organizacija.</p> <p>Kroz učešće u savjetodavnom tijelu Ministarstva, biće data mogućnost predstavnicima Krovne omladinske organizacije da daju sugestije u oblasti unapređenja omladinske politike; u postupku pripreme, sprovođenja i evaluacije Strategije za mlade; u postupku pripreme zakona iz oblasti kojima se uređuju pitanja od značaja za mlade; da prate položaj mladih i predlažu mjere za njihovo unapređenje.</p>
7.	Osnivač omladinske organizacije Član 22	Stav 1 - “Nevladina organizacija može se registrovati kao omladinska organizacija ako:”	Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u

		<p>Stav 1, alineja 2 - ima najmanje dva realizovana projekta u oblasti omladinske politike prije registrovanja;</p> <p>Stav 1, alineja 3 – u svom članstvu ima mlade.</p> <p>Stav 1, alineja 4 - ako organe te nevladine organizacije čine i mlade osobe.</p> <p>Stav 2 - Zamisao da se parlamentima olakša obezbjeđenje finansija za aktivnosti koje sprovode je u redu, ali ne na ovakav način. Ako se parlamentima omogući da se registuju kao omladinske organizacije, postaviće se još jednom pitanje kako regulisati odnos između parlamenta i uprave škole, parlamenta i učenika škole, ko će voditi parlament/tu omladinsku organizaciju? Kakva je uloga uprave? Na ovaj način cijela ideja parlamenta gubi smisao - između ostalog, učenici bi, prema ovakvom rješenju, bili primorni da za predsjednika/direktora parlamenta odaberu nekoga od rijetkih srednjoškolaca sa 18 godina, a nipošto mlade, iako možda kvalitetnije rade. Tu demokratske vrijednosti gube na značaju, što je i suština parlamenta u školama i na fakultetima.</p>	<p>kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
8.	<p>Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23</p>	<p>Brisati član jer ograničava, a ne stimuliše mlade da se bave omladinskim radom i omladinskom politikom.</p> <p>Obrazloženje: Brojne omladinske organizacije, posebno manje kojima ovaj Zakon najviše treba da služi, nemaju svoj prostor za rad, već djeluju iz privatnih kuća-stanov a aktivnosti</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		obavljaju u omladinskim servisima i drugim javnim prostorima (Unija mladih preduzetnika, NVO Prima, CARM itd...). Takođe, ovo je problematično i za studentske i učeničke parlamente iz istog razloga.	
9.	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	Stav 2 promijeniti - Omladinska organizacija iz člana 24 ovog Zakona može obavljati omladinski rad ako: - ima najmanje tri člana, - u svom članstvu ima mlade ljude, - djeluje na polju unapređenja omladinske politike i sprovođenja omladinskog rada u skladu sa potrebama mladih, što dokazuje podnošenjem godišnjeg izvještaja.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
10	Organi omladinske organizacije Član 27	Stav 2 - Ovu odredbu je potrebno brisati jer se njom ograničavaju mladi od 15, 16 i 17 godina, a Zakon nikako ne treba da ograničava mlade, već da odgovori na potrebe mladih. Jedna od potreba mladih definitivno jeste uključivanje u procese donošenja odluka.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
11	Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28	Stav 1, tačka 1 - Brisati označeni uslov. Zakon upravo treba da podstiče aktivizam mladih na različitim poljima, što može podrazumjevati članstvo u većem broju različitih organizacija, a nikako i nipošto da ga ovakvim i sličnim odredbama demotiviše za aktivizam, rad na sopstvenom razvoju ili razvoju svoje zajednice.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
12	Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35	Stav 2, tačka 5 i tačka 6 - Brisati tačke jer su rigorozni za sve koji su mladi ili se bave mladima i daje nerealnu sliku o aktivizmu omladinske organizacije.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
13	Omladinski servisi Član 36 Omladinski centar Član 37 Omladinski klub	Korigovati članove 36. 37. i 38. jer nisu jasno i precizno postavljeni. Predlažemo sledeću definiciju: "Omladinski klub/centar je, u idealnim uslovima, gradski/opštinski prostor namijenjen mladima u kojem oni stiču znanje, vještine i iskustva	Omladinski centar, odnosno, klub, u smislu Nacrta zakona o mladima, podrazumijevaju prostor u kojem se realizuju aktivnosti u cilju sprovođenja omladinske politike koja, shodno članu 3 Nacrta zakona, predstavlja skup mjera i aktivnosti

	<p>Član 38</p>	<p>koji doprinose njihovom ličnom, profesionalnom i društvenom razvoju. U OK/OC sprovode se različite aktivnosti koje odgovaraju na potrebe i interesovanja mladih, a zasnivaju se na principima i metodama neformalnog obrazovanja i učešću mladih u njihovom osmišljavanju i sprovođenju. Ovim pristupom u radu omogućava se iskustveno učenje i podstiče aktivizam mladih.”</p> <p>Definicija je preuzeta iz priručnika “Smjernice upravljanje i vođenje omladinskih klubova i omladinskih centara” koje je kreiralo Ministarstvo sporta i UN sistem u Crnoj Gori.</p>	<p>koje državni organi, organi lokalne samouprave i omladinske organizacije preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove. Smatramo da se, na ovaj način, propisana definicija omladinskog centra, odnosno kluba, daje mogućnost za šire tumačenje istog uzimajući u obzir da je primarna namjena prostora kluba, odnosno centra, sprovođenje omladinske politike.</p>
<p>14</p>	<p>Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Stav 1 - Upravljanje bolje definisati koristeći se priručnikom koji se bavi ovom tematikom - “Smjernice upravljanje i vođenje omladinskih klubova i omladinskih centara” koje je kreiralo Ministarstvo sporta i UN sistem u Crnoj Gori.</p> <p>Stav 9 - Izbrisati uslov da organizacija izabrana da upravlja OC-om mora imati zaposlene, jer se na taj način još jednom ovim Zakonom mladi i omladinske organizacije isključuju ili ograničavaju, što ne smije biti svrha ovog Zakona.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave. Smjernice za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara sadrže određene standarde prilikom uspostavljanja, osnivanja i vođenja omladinskih servisa što je prepoznato i Strategijom za mlade (2017 – 2021) i njenim Akcionim planom, pa će samim tim poslužiti prilikom izrade podzakonskog akta Ministarstva kojim se propisuje način upravljanja omladinskim servisom kao i uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima.</p> <p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

15	Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43	<p>Stav 8 - "Omladinska organizacija može prijaviti dva projekta."</p> <p>Objašnjenje: Cilj je davanje podrške omladinskim organizacijama, nikako ograničavanje njenog rada.</p>	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
----	---	--	---

NVO „PRIMA“

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinska politika Član 3	Predlažemo dodati da i nevladine organizacije za mlade sprovode omladinske politike. To je važno kako bi bio prepoznat njihov doprinos, posebno u svjetlu buduće saradnje i partnerstava.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Omladinski rad Član 4	<p>Predlažemo da se poslije člana 4, dodaju novi članovi:</p> <p>Omladinski radnik je osoba koja obezbjeđuje podršku i aktivnosti za mlade ljude, posebno za one kojima su one teže dostupne.</p> <p>Omladinski aktivista je osoba koja je zadužena da organizuje aktivnosti i događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove, te podržava inicijative mladih i podstiče na aktivno učešće.</p> <p>Omladinska organizacija je dobrovoljna nevladina organizacija koja okuplja 2/3 mladih u skladu sa definicijom u ovom zakonom i Zakonom o nevladinim organizacijama, koje svojim radom treba da doprinesu unaprjeđenju položaja mladih na lokalnom i državnom nivou.</p> <p>Organizacije za mlade su nevladine organizacije osnovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje</p>	<p>Definicija omladinskog rada biće doradena i usklađena sa UN i međunarodnim standardima koji se odnose na oblast omladinske politike.</p> <p>Definicija organizacije koja sprovodi omladinsku politiku biće doradena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>nevladinih organizacija, čiji su ciljevi i djelatnosti usmjereni na poboljšanje položaja i vidljivosti, mladih, lični i društveni razvoj mladih, učešće mladih u društvenim procesima i druge oblasti od značaja za mlade, a koje ne moraju nužno biti osnovane i vođene od strane mladih.</p> <p>Neformalne grupe mladih su organizovane grupe mladih koje realizuju aktivnosti za mlade i sa mladima, a nijesu registrovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje nevladinih organizacija.</p>	
3.	<p>Upotreba rodno osjetljivog jezika Član 8</p>	<p>Predložemo praksu u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, što u konkretnom znači brisanje ovog člana i upotrebu oba rodna oblika. Npr: omladinski radnik/ca, omladinski radnik/radnica, omladinska radnica/k.</p>	<p>Nacrt zakona o mladima je pripremljen u skladu sa Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa, a u pogledu upotrebe rodno osjetljivog jezika, napominjemo da je odrednica da izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu, ustaljena i zastupljena i u ostalim domaćim zakonskim propisima.</p>
4.	<p>Informisanost mladih Član 12</p>	<p>Predložemo da se dodaju i subjekti: NVO za mlade i krovna organizacija mladih.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
5.	<p>Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	<p>Iza stava 2 dodaje se novi stav: „Omladinsku politiku sprovode i nevladine organizacije za mlade i krovna omladinska organizacija.”</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
6.	<p>Strategija za mlade Član 14</p>	<p>Iza stava 2 se dodaje novi stav: „Radna grupa za izradu Strategije za mlade obavezno ima minimalno 2 osobe iz civilnog sektora koje imaju minimum 5 godina iskustva u omladinskom radu.”</p>	<p>Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“, broj</p>

			41/18) utvrđuju se kriterijumi i postupak izbora predstavnika nevladinih organizacija u radne grupe i druga radna tijela koje obrazuju ministarstva i organi uprave radi sagledavanja pitanja od zajedničkog interesa ili za normativno uređivanje odgovarajućih pitanja, kao i postupak i način sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i strategija.
7.	Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15	Omladinske organizacije i NVO za mlade mogu sprovoditi omladinsku politiku u skladu sa Strategijom za mlade i Planom realizacije Strategije.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
8.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	Predlažemo da se propiše učešće većeg broja mladih i to iz sve tri regije. Smatramo da kriterijum najbrojnije podrške nije dobar niti dovoljan. Predlažemo da Komisija buduće iskustvo kandidata u omladinskom radu i ranije učešće u sličnim tijelima, tj da bodovno više "favorizuje" iskustvo kandidata nego brojnost podrške	Uz kriterijum da su članovi Savjeta za mlade koje predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku ona lica koja imaju podršku najvećeg broja tih nevladinih organizacija i biraju se putem javnog poziva, aktom Ministarstva će biti propisani bliži uslovi i postupak izbora članova Savjeta koje predlažu te nevladine organizacije.
9.	Savjet za mlade u opštini Član 19	Smatramo da ovaj zakon treba da obaveže opštine/lokalne samouprave da moraju osnivati lokalne savjete za mlade. Takođe, Lokalni savjet za mlade bio bi direktno odgovoran za praćenje realizacije LPAMa. Isti komentar kao u članu 17 – smatramo da kriterijum brojnije podrške nije dovoljan.	Odgovor kao komentara NVO „Juventas“ broj 4. Uz propisivanje kriterijuma podrške najvećeg broja nevladinih organizacija za članstvo njihovog predstavnika u lokalnom savjetu za mlade, Opština, u okviru svojih

			nadležnosti, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast lokalne samouprave, donosi akt o obrazovanju savjeta kojim se uređuju broj, sastav, način izbora, rada, kao i druga pitanja od značaja za rad savjeta.
10.	Omladinska organizacija Član 20	<p>Predložemo brisanje ovog člana i sugerišemo sledeće:</p> <p>Omladinska organizacija u smislu ovog zakona je dobrovoljna nevladina organizacija mladih ljudi osnovana u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama, koja svojim radom doprinosi unaprijeđenju položaja mladih na lokalnom i državnom nivou.</p> <p>Etiketa omladinske organizacije</p> <p>Omladinske organizacije se registruju kod organa nadležnog za sprovođenje omladinske politike (u daljem tekstu: Ministarstvo), dodjeljivanjem etikete (label-a) omladinske organizacije, koji se obnavlja na dvo-godišnjem nivou.</p> <p>Zahtjev za dodjelu etikete može podnijeti organizacija koja je registrovana u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje nevladinih organizacija.</p> <p>Nevladina organizacija može dobiti etiketu omladinske organizacije ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je registrovana minimum 2 godine u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama - ima u proteklih 2 godine minimum 1 realizovani projekat iz oblasti omladinske politike i politika za mlade. <p>U slučaju ispunjavanja potrebnih uslova etiketa se dodeljuje na period od 24 mjeseca donošenjem Rješenja od strane Ministarstva.</p> <p>Etiketa se obnavlja podnošenjem aplikacije propisane od strane</p>	Komentar djelimično prihvaćen. Definicija omladinske organizacije biće doručena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		Ministarstva do 15. februara tekuće godine.	
11.	Krovna omladinska organizacija Član 21	<p>Predlažemo da se stav 1 mijenja i glasi: “Krovna omladinska organizacija je omladinska organizacija koju mogu obrazovati dvije trećine od ukupnog broja registrovanih omladinskih organizacija i nevladinih organizacija za mlade u Crnoj Gori, sa teritorije najmanje osam opština u Crnoj Gori.”</p> <p>Predlažemo da se doda da radi na jačanju kapaciteta svojih članica.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p> <p>Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 6</p>
12.	Osnivač omladinske organizacije Član 22	<p>Predlažemo brisanje svih članova koji se odnose na omladinsku organizaciju koju bi trebalo registrovati kao poseban pravni entitet.</p> <p>Smatramo da Registar treba da okupi organizacije koje se bave mladima, utvrđujući to prije svega na osnovu projekata i aktivnosti koje realizuju. Na primjer svako može staviti u statut da su mu ciljna grupa mladi i dobiti sredstva za projekat sa mladima, ali zapravo samo istinski youth-oriented organizacije će doći na javnu raspravu o Nacrtu zakona o mladima ili nešto što im nije finansirano.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registraciju i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
13.	Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28	<p>Član organa omladinske organizacije ne može biti lice koje je član organa političke partije.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		Nismo sigurni da je ovo rješenje ustavno. Naime, sloboda udruživanja je ustavom svima zagantovana.	
14.	Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35	Omladinska organizacija brisaće se iz registra po službenoj dužnosti ako: 1) osnivači omladinske organizacije prestanu da ispunjavaju uslove iz člana 22 stav 1, al. 1 3 i 4 i stav 2 ovog Zakona, Kad osnivači/ce i članovi/ce OO napune 30 godina, jedan od sulova nije zadovoljen i OO se briše iz registra. Ovo djeluje kao kazna za loš rad, iako u realnosti nije tako. 2) prestane da ispunjava uslov u pogledu strukture članova; Isto kao prethodno.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
15.	Omladinski centar Član 37	Trebalo bi uskladiti definiciju sa EU standardima. Rezidencijalni dio je neophodan a bio bi i održiv. Sugerišemo da pogledate rješenje - priručnik Savjet Evrope (The Council of Europe Quality Label for Youth Centre koji kaže da omladinski centri moraju imati smještajne kapacitete https://rm.coe.int/quality-label-brochure-en-2015/16806fcf1b	Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13. Definicija omladinskog centra nije ograničavajuća u smislu stvaranja mogućnosti za obezbjeđivanje smještajnih kapaciteta u istom.
16.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	Radi obezbjeđivanja uslova za sprovođenje omladinske politike i sprovođenja javnosg interesa u oblasti omladinske politike, Ministarstvo, odnosno opština, u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, mogu osnovati omladinski servis. Trebada bude obavezno, pogotovo na lokaluu.	

17.	Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43	“Ministarstvo i opština ne mogu istovremeno finansirati iste aktivnosti iz istog projekta.” Ovu odredbu smatramo lošom jer se može desiti da za budžetsku stavku od 500 eura MS opredijeli 400 i u tom slučaju opština nema pravo da za istu stavku opredijeli nedostajućih 100 eura.	Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
18.	Zabrana pomaganja omladinskih organizacija od strane političkih partija i vjerskih organizacija Član 45	Dodati: tehničku niti bilo koju drugu materijalnu pomoć.	Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
19.	Novčane kazne za prekršaje Član 50	Godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana ne dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu (član 16 stav 4). Kazne u ovom članu treba da su veće nego što je prosječan budžet potreban za pravljenje LAPa, dakle između 5000 i 7000 eura. Ukoliko je kazna manja, lice u organu lokalne samouprave nema mnogo motiva da donese LAP.	

UDRUŽENJE MLADIH SA HENDIKEPOM CRNE GORE

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Javni interes Član 6	U članu 6. koji definiše javni interes dodati tačku 7 koja glasi: „7) i druge mjere i aktivnosti koje doprinose poboljšanju položaja i aktivizmu mladih.” Obrazloženje: Definisane javnog interesa u oblasti mladih je od izuzetnog značaja za finansiranje programa i projekata omladinskih	Komentar prihvaćen.

		<p>organizacija, jer će programi i projekti koji se budu finansirali morati doprinosti ostvarivanju javnog interesa u ovoj oblasti. Zbog toga je veoma necjelishodno definisati ograničenu listu mjera i aktivnosti omladinske politike koje predstavljaju javni interes. U praksi će se sigurno desiti da nastane potreba za realizacijom nekih mjera i aktivnosti u oblasti mladih, koje zakonodavac nije predvidio kao javni interes. Zbog toga je potrebno ostaviti otvorenu listu mjera i aktivnosti koje su od javnog interesa u ovoj oblasti, kako bi se ostavila sloboda za inovativne programe i projekte i projekte koji će odgovoriti na nove potrebe mladih ukoliko se pojave.</p>	
2.	<p>Načelo volonterizma i solidarnosti mladih Član 10</p>	<p>U članu 10, stavu 1, predlažemo brisanje riječi: " i rade na stvaranju uslova za jednako učešće u svim aspektima društvenog života mladih sa invaliditetom, pripadnika nacionalnih manjina i drugih lica i društvenih grupa koje mogu biti u riziku od diskriminatornog postupanja".</p> <p>Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: "mladima s invaliditetom, pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i ostalim mladima koji su ili mogu biti izloženi diskriminaciji, odnosno diskriminatornom postupanju garantuje se jednako i puno učešće u svim aspektima društvenog života, planiranju i sprovođenju omladinskih politika, kao i sprovođenje posebnih mjera i pružanje podrške za uživanje ljudskih prava i sloboda na jednakim osnovama sa drugima."</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>Odredba člana 10 Zakona o mladima je diskriminatorna i zasnovana na modelu milosrđa koji odražava omalovažavajući i ponižavajući stav prema licima iz marginalizovanih društvenih grupa. Ovo se odražava time što se "ostalim" mladima garantuje pravo da djeluju na poboljšanju položaja ovih lica, a ne mladima iz tih društvenih grupa. Predložene izmjene člana 8 su u skladu sa konceptom ljudskih prava, koji podrazumijeva obavezu države da stvori uslove za jednako uživanje ljudskih prava od strane svih građana.</p>	
3.	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>U članu koji definiše obrazovanje i nadležnosti Savjeta za mlade, u stavu 1 riječi: "Ministarstvo obrazuje Savjet za mlade" zamjenjuju se riječima: „Vlada obrazuje Savjet za mlade".</p> <p>Stav 3 ovog člana mijenja se i glasi: Ministar bira predsjednika iz redova zaposlenih u Ministarstvu, po jedan član se imenuje iz redova ministarstava iz stava 4 ovog člana i zajednice opština, dok se 6 predstavnika registrovanih omladinskih organizacija ili mladih biraju putem javnog poziva."</p> <p>Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „Među predstavnicima registrovanih omladinskih organizacija i mladih, makar jedan mora biti iz reda mladih s invaliditetom."</p> <p>S obzirom da je politika za mlade multidisciplinarno pitanje, kao i zbog njenog značaja za državu smatram da je Savjet za mlade tijelo kome treba dati veti značaj i mogućnost uticaja na donosiocima odluka. Zbog toga, Savjet za mlade treba da obrazuje Vlada Crne Gore. Ovim bi se osiguralo da u radu ovog tijela učestvuju sami donosioci</p>	<p>Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 5/2012, 25/2012, 61/2012, 44/2012 - dr. zakon, 20/2013, 17/2014, 6/2015, 80/2015, 35/2016, 41/2016, 73/2016, 3/2017, 19/2017, 68/2017, 87/2017 i 28/2018), članom 53, propisano je da se u ministarstvu može obrazovati savjet, kao stručno-savjetodavno tijelo ministra, radi razmatranja pitanja iz nadležnosti ministarstva. Aktom o obrazovanju savjeta uređuju se poslovi, sastav, način funkcionisanja i druga pitanja od značaja za rad savjeta. Samim tim, uloga savjeta jeste da sugeriše i razmatra pitanja od značaja koja su u nadležnosti ministarstva koje ima nadzor nad sprovođenjem ovog zakona. Praksa je pokazala da je rješenje da se savjetodavna tijela obrazuju od strane ministarstva održivije i efikasnije u pogledu sprovođenja mjera i aktivnosti koje se sprovode sa ciljem unapređenja položaja određene ciljne grupe.</p> <p>Propisani način obrazovanja Savjeta za mlade nije ograničavajući u pogledu obezbjeđivanja učešća</p>

		<p>odluka - ministri i predstavnici omladinskih organizacija i mladih. Imajući u vidu da su mnoge nadležnosti Savjeta za mlade vezane za izradu i praćenje primjene Strategije za mlade, koju usvaja Vlada uključujući i izvještaje o njenom sprovođenju, osnivanje ovog tijela u okviru Vlade bi garantovalo adekvatno vršenje ovih nadležnosti. Dodatno, nadležnost davanja mišljenja u postupku pripreme propisa iz oblasti kojima se uređuju pitanja od značaja za mlade se jedino može adekvatno vršiti od strane Savjeta za mlade, ako se on obrazuje kao Vladino tijelo, jer je jedino tako za očekivati da svi propisi koji se tiču mladih budu razmatrani od strane ovog tijela. Ukoliko se ovaj prijedlog ne usvoji, dobićemo tijelo u kome neće participirati donosioci odluka, već njihovi pomoćnici i savjetnici, što bi značajno uticalo na kredibilitet Savjeta za mlade. Dodatno, Savjet kao tijelo Ministarstva sporta, ne bi moglo da kvalitetno vrši većinu nadležnosti koje su mu dodijeljene.</p> <p>Da bi se afirmisalo učešće mladih u donošenju odluka, jedno od najvažnijih tijela koje se bavi omladinskom politikom, Savjet za mlade treba da pokaže primjer dobre prakse, time što će makar šest od 13 njegovih članova/ica upravo biti oni koji pripadaju i/ili zastupaju interese mladih. Nedopustivo je da predstavnici mladih i omladinskih organizacija čine manje od četvrtine Savjeta.</p> <p>Predlažem da omladinske organizacije mladih s invaliditetom imaju svog predstavnika u Savjetu za mlade po principu afirmativne akcije. Imajući u vidu da su osobe s invaliditetom</p>	<p>mladih sa invaliditetom ili bilo koje druge ranjive grupe jer su mladi, na osnovu načela jednakosti koje takođe propisuje ovaj Nacrt zakona, jednaki u ostvarivanju prava bez obzira na bilo koje lično svojstvo. Svakako, vjerujemo da će upravo mladi koji pripadaju ranjivim kategorijama biti ohrabreni da se kandiduju za članstvo i aktivno učestvuju u radu Savjeta za mlade.</p> <p>S druge strane, inkluzija mladih koji pripadaju ranjivim grupama mora da se odvija u kontinuitetu, na svim nivoima paralelno kako bi se ohrabrialo njihovo aktivno učešće u svim segmentima društvenog razvoja i djelovanja.</p>
--	--	--	---

		<p>najugroženija kategorija u društvu, a s obzirom da se Savjet za mlade formira u svojstvu stručnog i savjetodavnog tijela koje podstiče, unaprijeđuje razvoj omladinske politike i prati njeno sprovođenje, smatram da je neophodno obezbijediti predstavljanje organizacija mladih s invaliditetom u tijelu od ovog značaja, kako bi se na adekvatan način motivisalo i poboljšalo učešće u ostvarivanju omladinske politike, mladih s invaliditetom. Time se otvara put i stvara podrška mladima s invaliditetom za preduzimanje aktivnosti i mjera u oblasti omladinske politike kao sveobuhvatnog pojma koji se tiče važnih pitanja za razvoj i napredak mladih.</p>	
4.	<p>Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28</p>	<p>U članu 28, stav 1, alineja 1, se briše</p> <p>Ovaj zakon bi morao podsticati mlade na što veći aktivizam i angažovanost u preduzimanju mjera i unaprijeđivanju omladinske politike. Kako bi se mladi motivisali na što veće učešće u ostvarivanju omladinske politike, preporučljivo je ograničenja svesti na minimum. Mladima treba pružiti što više šansi i mogućnosti da se iskažu u onome za šta se osjećaju sposobnim. Njihovu svestranost ne treba sputavati, jer puno mladih ljudi još uvijek nije pronašlo oblast u kojoj se prepoznaje i na koju može usmjeriti svoju pažnju u potpunosti. Stoga, mlade ne treba spriječavati u želji da budu članovi više omladinskih organizacija. Takođe, smatramo da direktor omladinske organizacije može biti član druge organizacije ukoliko ima saglasnost ili odobrenje članova skupštine te organizacije. Saglasni smo da direktor omladinske organizacije ne može biti u organima</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		uprave druge omladinske organizacije.	
5.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>U članu 39 koji definiše omladinski klub i omladinski centar, u stavu 1 riječi: “mogu, u okviru svojih ovlašćenja, potreba i mogućnosti, osnovati”, zamjenjuju se riječima „u okviru svojih ovlašćenja, potreba i mogućnosti, osnivaju”.</p> <p>Poslije Stava 1 dodaje se novi Stav koji glasi: ”Uslove za administrativno-tehničko funkcionisanje omladinskog kluba i omladinskog centra obezbjeđuju Ministarstvo i opština.”</p> <p>Smatram da preporuka osnivanja omladinskih centara i omladinskih klubova ne smije biti dio ovog Zakona, već da Zakon, kao pravnoobavezujući akt treba da definiše obaveze. S obzirom da se omladinski centri i omladinski klubovi osnivaju radi sprovođenja omladinske politike kroz direktan rad s mladima, njihovo osnivanje treba da bude obaveza nadležnih organa i subjekata omladinske politike.</p>	<p>Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste stvaranje uslova za jačanje institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike, u skladu sa nadležnostima i mogućnostima Ministarstva sporta, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa kao i njihovo usmjeravanje na razvoj omladinske politike. Takođe, osnivanje novih i razvijanje postojećih omladinskih servisa prepoznato je i Strategijom za mlade i njenim Akcionim planom, što je ujedno i jedan od ključnih pokazatelja strateškog opredjeljenja Ministarstva sporta da ulaže u razvoj omladinskih servisa.</p>
6.	Zabrana pomaganja omladinskih organizacija od strane političkih partija i vjerskih organizacija Član 45	<p>U članu 45 koji definiše ograničenja u pogledu osnivanja i rada omladinskih organizacija, u stavu 1 riječi: „materijalno i finansijski pomagati” brišu se.</p> <p>Smatram da svaki subjekt koji to želi, pa i politička partija, treba imati mogućnost da materijalno i finansijski pomaže rad omladinske organizacije. Ovo je u skladu sa društveno odgovornim poslovanjem svih pravnih lica. Svakako da se finansijska i materijalna pomoć mora koristiti za ostvarivanje javnog</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		interesa u omladinskoj politici, što se treba garantovati statutom, drugim pravnim aktima i zakonitim radom omladinske organizacije.	
UNIJA SREDNJOŠKOLACA CRNE GORE			
	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinska politika Član 3	<p>U ovom članu umjesto “omladinske organizacije” predložimo da stoji “omladinske organizacije, organizacije civilnog društva, omladinski radnici, omladinski aktivisti i drugi akteri”</p> <p>Argument 1: Kao što je do sada od strane, kako mladih, tako i predstavnika organizacija civilnog društva, mnogo puta rečeno, ovaj član je vrlo uzak, jer izostavlja mnoge aktere koji kvalitetno i posvećeno doprinose omladinskoj politici, ne samo u našoj zemlji, već i u drugim zemljama Evrope, zbog čega su prepoznati u okviru relevantnih evropskih dokumenata i pravnih akata, kao što je na primjer: <i>European Union Youth Strategy (2010-2018)</i> / poglavlje 5 - “Participation”. Ukoliko ovaj član ostane nepromijenjen, onemogućiće dalji rad mnogih koji su dali veliki doprinos razvoju mladih, povećanju stepena njihovog aktivizma, volonterizma i dostizanju drugih mjera od značaja za polje omladinske politike našeg društva.</p> <p>Argument 2: Zakon nigdje ne prepoznaje omladinske radnike i radnice kao pojedince koji su od značaja za rad sa mladima i koji se time profesionalno bave (u Crnoj Gori ih ima sa dugogodišnjim značajnim iskustvom), a da pritom nisu dio ni</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u pogledu prepoznavanja organizacija civilnog društva i drugih pravnih lica kao subjekata koji sprovode omladinsku politiku. Kroz definiciju omladinskog rada prepoznaće se uloga i ostalih aktera koji se bave sprovođenjem omladinske politike.</p> <p>Pitanje profesionalizacije i zapošljavanja stručnog kadra za rad sa mladima i za mlade podrazumijeva multidisciplinarni pristup sa fokusom na standardizaciju, razvoj stručne kvalifikacije, obuke i licenciranje zanimanja “omladinski radnik”. Za sada, još uvijek ne postoje standardizovani i akreditovani programi obuke za omladinske radnike koji bi sve zainteresovane osposobljavao za stručni i profesionalni rad sa mladima i za mlade. Centar za stručno obrazovanje razvio je standard zanimanja za „omladinskog aktivistu/aktivistkinju”, ali ta stručna kvalifikacija nije dovoljna za rad sa mladima u smislu ispunjavanja međunarodnih standarda propisanih u ovoj oblasti.</p> <p>Nactom zakona se izričito ne propisuje definicija omladinskog radnika i omladinskog aktiviste, ali isti sadrži odredbe u kojima se</p>

		<p>državnog organa, ni organa lokalne samouprave, niti omladinske organizacije, kao što je navedeno u ovom članu, čiju dopunu predlažemo.</p> <p>Argument 3: U ovom članu treba prepoznati i omladinske aktiviste i aktivistkinje, budući da je zanimanje “omladinski aktivista/kinja” prethodne godine prepoznato i od strane Ministarstva prosvjete, u okviru projekta koji je sprovela NVO Forum MNE, upravo uz finansijsku podršku Ministarstva sporta Crne Gore.</p>	<p>kreiranje i unapređenje omladinske politike, uspostavljanje institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike kao i stvaranje uslova za rad servisa za mlade, prepoznaju kao oblasti od javnog interesa za mlade u okviru kojih će biti moguće realizovati aktivnosti usmjerene na jačanje stručnih kapaciteta za rad sa mladima.</p>
2.	Omladinski rad Član 4	<p>Moguće je kao stav 2 ovog člana definisati omladinske radnike/ce (i omladinske aktiviste/kinje) kao pojedince koji sprovode omladinski rad.</p>	<p>Odgovor kao kod komentara Unije srednjoškolaca broj 1.</p>
3.	Javni interes Član 6	<p>Smatramo da ovom članu nedostaju mnoge oblasti od značaja za mlade, koje se mogu podvesti pod djelatnosti od javnog interesa u oblasti omladinske politike.</p> <p>Argument: Ukoliko se u okviru ovog člana taksativno nabrajaju oblasti od javnog interesa kada su u pitanju mladi, pri čemu je zakon, nakon ustava, pravni akt najviše pravne snage, to onda znači da su ovo jedine oblasti u okviru kojih se može sprovoditi omladinska politika, a koje su od javnog interesa, pri čemu nisu navedene ni sve oblasti obuhvaćene Strategijom za mlade na koju se Nacrt u više navrata poziva. Kako je nemoguće nabrojati sve oblasti od značaja za mlade (preduzetništvo, zdravlje, sport, itd), predlažemo da se doda tačka 7 koja može da glasi: "i ostale oblasti koje imaju za cilj poboljšanje položaja mladih, njihovog</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove".	
4.	Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13	<p>Predlažemo da se iz člana 13, stav 1 briše "sprovodi".</p> <p>Argument: Ovakvo rješenje nije u saglasnosti sa sadržinom člana 3 koji predviđa da mjere i aktivnosti koje čine omladinsku politiku preduzimaju (čitaj: sprovode) državni organi, organi lokalne samouprave i omladinske organizacije, a ne samo organi uprave.</p> <p>Stav 2 - na koji tačno dio člana 22 se ovdje misli, budući da on definiše osnivače omladinskih organizacija, a ne subjete omladinske politike?</p>	Komentar djelimično prihvaćen. Članovi koji se odnose na definisanje subjekata koji plniraju i sprovode omladinsku politiku biće doraden u kontekstu svih dobijenih kometetra tokom javne rasprave.
5.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	<p>Član 17, stav 5 - treba bliže definisati i opšte/posebne uslove koje treba da ispunjava član Savjeta koga predlažu Ministarstvo i organi uprave.</p> <p>Argument: Potpuno smo saglasni sa uslovima koji su propisani u pogledu člana Savjeta kog predlažu omladinske organizacije, jer to svakako treba da bude neko ko uživa ugled, autoritet i ima iskustvo iz oblasti omladinske politike, zbog čega je i potrebno da se bira putem javnog poziva, kao i da ima poršku najvećeg broja omladinskih organizacija.</p> <p>Nadalje smatramo da ovim Zakonom treba bliže definisati i uslove koje treba da ispunjavaju i članovi Savjeta koje predlažu Ministarstvo i organi uprave, kako bi se zagarantovala stručnost, iskustvo i svi drugi neophodni kvaliteti za rad sa i za mlade tog lica.</p>	Bliži uslovi i postupak izbora članova Savjeta koje predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, kao i način rada Savjeta uređuju se podzakonskim propisom o obrazovanju savjeta koji donosi Ministarstvo, te isti ne mogu biti definisani Nacrtom zakona.

		Stav 8 - ovdje opet ističemo mišljenje obrazloženo u prethodnom komentaru.	
6.	Omladinska organizacija Član 20	<p>Član 20, stav 2 - smatramo da ne bi bilo dobro i moguće da se učenički parlamenti, u skladu sa ostalim odredbama ovog nacrtu registruju kao omladinske organizacije.</p> <p>Argument 1: U članu 27, stav 1 i 2 propisano je da omladinska organizacija mora imati direktora koji je poslovno sposoban i ima minimum 18 godina, što znači da bi predsjednici učeničkog parlamenta mogli biti samo učenici četvrtog razreda, pri čemu u obzir dolazi samo nekolicina koja je u septembru, kada se najčešće održavaju izbori rukovodstva, punoljetna. Na ovaj način se krši osnovno načelo funkcionisanja učeničkog parlamenta: načelo demokratije i demokratskog izbora njegovih članova. Takođe, kako bi se obezbijedio kontinuitet u radu parlamenta, obično se izbjegava i statutom parlamenta onemogućava učenicima četvrtog razreda da se kandiduju za mjesto predsjednika, s obzirom na to da napuštaju školu te školske godine.</p> <p>Argument 2: Učenički parlamenti nemaju prostor za administrativno poslovanje i najčešće se okupljaju u učionicama i drugim prostorijama škole.</p> <p>Argument 3: Iskustvo Unije srednjoškolaca Crne Gore, krovne organizacije učeničkih parlamenata, pokazuje da učenički parlamenti rijetko sprovode projekte u smislu ovog Zakona. Najčešće sprovode manje aktivnosti, na šta ukazuju i rezultati Takmičenja za najbolji</p>	Komentar prihvaćen.

		učenički parlament, koje naša organizacija sprovodi već par godina zaredom. Iz navedenih razloga, uslov koji se tiče sprovođenja minimum 2 projekta u toku jedne godine, u potpunosti bi onemogućio da se učenički parlamenti registruju kao omladinske organizacije.	
7.	Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23	Smatramo da ovaj član treba brisati iz razloga navedenih u narednom komentaru na član 25	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
8.	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	<p>Član 25, stav 2, alineje 3 i 4 - Smatramo da navedene alineje treba brisati.</p> <p>Argument 1: Rijetke su omladinske organizacije koje u toku jedne kalendarske godine realizuju dva projekta u oblasti omladinske politike. U najvećem broju slučajeva to su veće organizacije, što znači da ovo zakonsko rješenje ne podstiče jačanje kapaciteta manjih organizacija koje u Crnoj Gori najčešće vode i čine mladi koji sprovode kvalitetne aktivnosti i to bez finansijskih sredstava ili definisanih ljudskih i drugih resursa, kako je to navedeno u članu ovog Zakona koji definiše omladinski projekat. Takođe, budući da je uslov za podnošenje zahtjeva za upis u Registar (što nadalje podrazumijeva mogućnost apliciranja za Konkurs Ministarstva koja prethodno nije postojala), to znači da se od malih/velikih omladinskih organizacija zahtijeva da uz finansijsku podršku drugih donatora sprovedu minimum 2 projekta na nivou godine, a mnogo puta se dogodi da organizacija preda projekat na više konkursa, ali ne dobije finansijsku podršku odlukom komisija, što znači da takva omladinska organizacija, u skladu sa ovim članom, nije u</p>	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p>mogućnosti da se registruje kao omladinska organizacija, iako ne postoji njena krivica za neispunjenje uslova iz alineje 3.</p> <p>Argument 2: U Crnoj Gori postoji veliki broj organizacija koje sprovode jako kvalitetne projekte i aktivnosti od značaja za mlade, a koje nemaju prostor za administrativno poslovanje, pri čemu treba imati na umu da su to najčešće upravo organizacije koje su osnovali i vode mladi ljudi koji nemaju dovoljno finansijskih sredstava za takav vid izdatka, ali imaju volju i motivaciju da doprinesu svom društvu i pomognu svojim vršnjacima da zajedničkim snagama rade na poboljšanju položaja mladih u Crnoj Gori. Ovakvim rješenjem ta volja bi se sputala, mladi demotivisali, a akcenat bi sa kvaliteta bio premješten na administrativne i tehničke detalje koji, praksa trenutno pokazuje, nisu od krucijalnog značaja za omladinski aktivizam i kvalitetno funkcionisanje omladinskih i drugih organizacija.</p>	
9.	<p>Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28</p>	<p>Član 28, stav 1, tačka 2 -</p> <p>Mišljenja smo da se ova tačka treba brisati.</p> <p>Argument 1: Njome se krši član 53 Ustava Crne Gore kojim se svakom građaninu jemči sloboda udruživanja, bez prethodnog odobrenja.</p> <p>Argument 2: Ukoliko se dozvoli učeničkim parlamentima da imaju status omladinskih organizacija, članovi učeničkih parlamenata neće moći da budu članovi drugih organizacija, u kojima po automatizmu zauzimaju jedno od</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>mjesta u organu upravljanja, npr. skupština udruženja i sl.</p> <p>Argument 3: Ovim se aktivizam mladih ljudi ograničava i onemogućava im se da svoje potencijale iskoriste na različitim poljima, već im se nameće samo jedna mogućnost - da budu članovi jedne omladinske organizacije, ili da budu članovi više organizacija pod uslovom da nisu u organu upravljanja nijedne.</p> <p>Argument 4: Ukoliko je crnogorskom Strategijom za mlade, u poglavlju 4, definisano da se želi povećati stepen participacije mladih i stvoriti normativni okvir za dostizanje tog cilja, onda se Zakonom o mladima aktivizam i participacija mladih nikako ne smiju ograničavati, jer mjere i prioriteti Strategije gube smisao. Ova odredba nije u skladu ni sa Evropskom strategijom za mlade (<i>EU Strategy on Youth, 2010-2018</i>).</p> <p>Argument 5: U Crnoj Gori je trenutno mnogo mladih koji su istovremeno članovi više organizacija (pri čemu su u nekoj od njih članovi organa upravljanja), pa i dalje postoji problem kada je u pitanju nizak stepen omladinskog aktivizma u CG, čijem rješenju smo svi zajedno (organi uprave, omladinske organizacije, organizacije za mlade i dr) posvećeni, zbog čega ovako ograničavajuće rješenje ne bi trebalo da bude predviđeno ovim Zakonom.</p>	
10.	<p>Omladinski centar Član 37</p>	<p>Smatramo da ovaj član treba redefinisati.</p> <p>Argument: Omladinski centar nije samo prostor namijenjen mladima koji je opremljen multimedijalnom opremom. Treba staviti naglasak na to</p>	<p>Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13.</p>

		da je to prostor čiji je primarni cilj razvoj mladih i obezbjeđenje sadržaja za kvalitetno provođenje njihovog slobodnog vremena, a smatramo da bi trebalo navesti i koji tip aktivnosti se sprovodi u OC	
11.	<p style="text-align: center;">Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Član 40 stav 1- smatramo da treba dopuniti definiciju upravljanja omladinskim servisom.</p> <p>Argument: Upravljanje omladinskim servisom ne znači samo obavljanje administrativno-tehničkih poslova i ustupanje servisa na korišćenje, već prije svega kreiranje sadržaja i aktivnosti u skladu sa potrebama mladih i sl</p> <p>Stav 7 - smatramo da ovaj stav treba brisati.</p> <p>Argument: Ovim stavom se ograničava izbor onih koji bi radili u omladinskim servisima, tako što se omladinskim organizacijama nameće obaveza da zaposle minimum dvije osobe koje bi bile upućene na rad u omladinskom servisu, čime se opet ograničava aktivizam mladih koji su voljni da u omladinskom servisu obavljaju aktivnosti upravljanja i bez statusa zaposlenih lica (mnoge organizacije zbog nedostatka finansijskih sredstava projektom za koordinisanje OC npr. predviđena je stipendija za domaćine u Centru u iznosu od 150e, što bi bilo mnogo manje da je riječ o zaposlenim licima, zbog poreza i doprinosa), statutarnih</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste jačanje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju kao i usmjeravanje servisa na razvoj omladinske politike. Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima biće propisani aktom Ministarstva, odnosno opštine.</p> <p>Komentar prihvaćen.</p>

		<p>odredbi i sl. nisu u mogućnosti da zaposle minimum dvije osobe).</p> <p>Omladinski centar u Podgorici nema zaposlenih lica, a više od godinu dana aktivno i uspješno pruža svoje usluge različitim korisnicima, i to svakog radnog dana i subotom od 10h do 20h. Dva od četiri domaćina prošla su obuku za omladinske aktiviste/kinje, što znači da je riječ i o licima koja imaju iskustva u radu sa mladima, a pritom su sama mlade osobe, kojima se ovakvim rješenjem ne treba uskratiti prilika da na ovaj način daju doprinos razvoju mladih (svojih vršnjaka).</p>	
12.	<p>Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43</p>	<p>Stav 8 - smatramo da ovaj stav treba izmijeniti tako da glasi: Omladinska organizacija može prijaviti najviše dva projekta.</p> <p>Argument 1: Ako se, kao uslov za registraciju omladinskih organizacija, nameće sprovođenje minimum dva projekta u toku kaledarske godine, a očekuje se da se što veći broj NVO registruje kao omladinska organizacija i prijavi na Konkurs Ministarstva, onda ovo nije adekvatno rješenje i treba omogućiti organizacijama da prijave najviše dva projekta.</p> <p>Argument 2: Mnoge organizacije su na dosadašnjim konkursima Ministarstva dobijale finansijsku podršku za dva projekta iz razloga što su ocijenjeni kao kvalitetniji u odnosu na ostale prijavljene projekte, što je potpuno opravdano, iz razloga što treba raditi na kvalitetu, a ne kvantitetu, zbog čega vjerujemo da navedeni stav treba izmijeniti.</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

Dimitrije Jovičević

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Predmet Član 1	Član 1 - "Ovim zakonom uređuje se način definisanja i sprovođenja omladinske politike, evidencija omladinskih organizacija i organizacija za mlade, kao i mjere i aktivnosti koje se preduzimaju u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivanje potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade."	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Omladinski rad Član 4	Član 4 - „Omladinski rad predstavlja aktivnosti koje se realizuju u saradnji sa mladima i za mlade, a zasnivaju se na neformalnom obrazovanju, u cilju podsticanja njihovog ličnog, socijalnog i profesionalnog razvoja; osamostaljivanja i njihove tranzicije iz djetinjstva u odraslo doba; promocije njihovog fizičkog i mentalnog zdravlja, njihove društvene, kulturalne i političke uključenosti.“	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
3.	Javni interes Član 6	Stav 2 - iza tačke 6 da se doda nova tačka: "podrška mladim ljudima kroz omladinski rad da se razvijaju u odgovorne i aktivne građane." Stav 4 - „Javni interes u oblasti omladinske politike mogu sprovoditi i omladinske organizacije i organizacije za mlade, na način kako je to propisano ovim Zakonom.“	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
4.	Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13	Član 13 - „Omladinsku politiku planira i sprovodi Vlada, Ministarstvo, organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedine oblasti od značaja za mlade i opštine, u saradnji sa omladinskim i	Način ostvarivanja saradnje organa državne uprave i organizacija civilnog društva uređeno je Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u

		<p>organizacijama za mlade, ekspertskom zajednicom i mladima. Omladinsku politiku sprovode i subjekti iz člana 22 ovog zakona na način kako je to propisano ovim Zakonom.</p> <p>Radi koordinacije, planiranja i sprovođenja omladinske politike u opštini, saradnje nadležnih organa opštine sa ostalim subjektima iz st. 1 i 2 ovog člana, opština, u okviru svojih organa ili službi, ima organizacionu jedinicu nadležnu za sprovođenje omladinske politike, Kancelariju za mlade.</p> <p>Opština je dužna samostalno osigurati minimum mjera za unapređenje položaja mladih na godišnjem nivou, odgovarajuće mehanizme i kapacitete koji uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Obezbeđivanje prikladnog prostora za mlade i sredstava za sprovođenje aktivnosti u njemu, odnosno postojanje i funkcionisanje omladinskih servisa, uključujući plaćanje troškova njegovog održavanja; -Obezbeđivanje budžetske linije na godišnjem nivou za projekte u vezi sa javnim interesom ovog zakona, kroz javno i transparentno finansiranje projekata omladinskih organizacija i organizacija za mlade; -Obezbeđivanje minimum jednog 	<p>pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“, broj 41/18). Shodno članu 12 Uredbe, konsultovanje zainteresovane javnosti sprovodi se od samog početka pripreme zakona i strategija, i ono podrazumijeva davanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara u početnoj fazi pripreme zakona, odnosno strategije. Samim tim, državni organi saradnju sa zainteresovanom javnošću uspostavljaju još u fazi planiranja zakonskih i strateških dokumenata.</p> <p>Odgovor kao kod komentara opštine Budva broj 2.</p>
--	--	--	--

		<p>službenika za mlade u organizacionoj jedinici za mlade, sa položenim ispitom za omladinskog aktivistu, kao i njegov profesionalni razvoj i razvoj kapaciteta angažovanih u omladinskom servisu;</p> <p>-Osnivanje lokalnog Savjeta za mlade;</p> <p>-Obezbeđivanje neophodne podrške prilikom istraživanja potreba mladih;</p> <p>-Druge nadležnosti utvrđene ovim Zakonom.</p>	
5.	<p>Strategija za mlade Član 14</p>	<p>Predlažemo izmjenu člana 14:</p> <p>Član 14 - Strategijom za mlade definišu se pravci razvoja i unaprijeđenja omladinske politike i omladinskog rada, koji prate javni interes u oblasti omladinske politike definisan ovim zakonom.</p> <p>Vlada, na predlog Ministarstva, donosi Strategiju za mlade za period od četiri godine. Ministarstvo donosi Akcioni plan (u daljem tekstu: Plan) za period od najviše dvije godine.</p> <p>Ministarstvo izrađuje godišnji izvještaj o sprovođenju Plana u prvom kvartalu tekuće za prethodnu godinu.</p> <p>Po isteku strategije, Ministarstvo sprovodi evaluaciju postignutih rezultata i daje preporuke za izradu naredne Strategije.</p> <p>Izvještaj o sprovođenju Strategije za mlade, evaluaciju i preporuke Ministarstvo podnosi Vladi u roku od tri mjeseca od dana isteka perioda za koji je Strategija donijeta.</p> <p>Predlažemo da se iza člana 14 doda novi član 15 koji glasi:</p> <p>„Istraživanje o potrebama mladih Član 15</p>	<p>Sugestija nije prihvatljiva. Način praćenja i evaluacije sprovođenja Strategije i Akcionog plana Strategije ne mora nužno da se propisuje zakonom, već se ova pitanja uređuju Strategijom, dok su aktivnosti, indikatori i mehanizmi praćenja implementacije Strategije definisani njenim Akcionim planom. Nacrtom zakona propisano je da Ministarstvo podnosi Izvještaj o sprovođenju Strategije kao i godišnji Izvještaj o realizaciji Akcionog plana, čime se podrazumijeva da isti sadrži, između ostalog, procjenu rezultata implementiranih mjera i aktivnosti definisanih spomenutim dokumentima.</p> <p>Komentar prihvaćen. Iako sprovođenje istraživanja o potrebama mladih ne mora nužno da bude propisano zakonom da bi ga Ministarstvo realizovalo, ova</p>

		Jednom u dvije godine, Ministarstvo putem tendera bira Agenciju, zajedno sa kojom kreira, sprovodi i objavljuje sveobuhvatno istraživanje o potrebama mladih.”	sugestija biće razmotrena u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.
6.	Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15	Predlažemo da se izmijeni naziv člana 15 - „Učešće u sprovođenju strategije od strane omladinskih organizacija i organizacija za mlade.”	Komentar djelimično prihvaćen.
7.	Lokalni akcioni plan za mlade Član 16	Predlažemo izmjenu ovog člana: Stav 1 - Opština je dužna da donese lokalni akcioni plan za period važenja Akcionog plana na nacionalnom nivou, najkasnije do 31. decembra tekuće godine, a prilikom izrade se mora obezbijediti jednako učešće opštinskih i državnih organa s jedne strane, omladinskih organizacija, organizacija za mlade i mladih s druge. Stav 2 - Lokalni akcioni plan za mlade propisuje mjere i aktivnosti omladinske politike na opštinskom nivou, radi ostvarivanja interesa i potreba mladih, baziranih na prethodno sprovedenom, maksimum trogodišnjem, istraživanju o potrebama mladih na reprezentativnom uzorku.	Shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi, opština, u okviru svojih nadležnosti donosi propise i druge akte kojima se uređuju pitanja koja su od interesa za lokalno stanovništvo. Članom 26 istog Zakona je propisano da opština, u skladu sa zakonom donosi, između ostalog, i planove i programe za pojedine oblasti, a da organi lokalne samouprave, u skladu sa članom 71 Zakona, obezbjeđuju vršenje poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo. Samim tim, Nacrtom zakona se samo propisuje dužnost opštine da usvoji lokalni akcioni plan koji mora biti usagašen sa Strategijom za mlade, dok se način i postupak njegovog usvajanja propisuje aktima koji su u nadležnosti opštine, a u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.
8.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	Predlažemo izmjenu ovog člana: Stav 3 - Predsjednika i dva člana predlaže Ministarstvo, po jednog člana predlažu organi uprave nadležni za poslove rada, prosvjete, ekonomije, zdravlja i kulture, jednog člana predlaže Zajednica opština u Crnoj Gori i četiri člana predlažu omladinske organizacije, organizacije za mlade i savjeti mladih, od kojih najmanje dvoje iz reda mladih. Savjet za mlade donosi odluke konsenzusom.	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih komentara sa javne rasprave, a u pogledu propisivanja mogućnosti da nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku predlažu članove Savjeta.

		<p>Stav 4 - Krovna omladinska organizacija u Crnoj Gori, ako postoji, predlaže jednog od četiri člana Savjeta za mlade koje predlažu omladinske organizacije i organizacije za mlade.</p> <p>Stav 8 - Bliži uslovi i postupak izbora člana Savjeta koga predlažu omladinske organizacije, organizacije za mlade i savjeti mladih propisuje Ministarstvo.</p>	
<p>9.</p>	<p>Savjet za mlade u opštini Član 19</p>	<p>Predložemo izmjenu ovog člana: Radi razmatranja pitanja iz svoje nadležnosti u oblasti omladinske politike, u opštini se može obrazovati lokalni savjet za mlade, kao stručno-savjetodavno tijelo.</p> <p>Lokalni savjet za mlade obrazuje se u cilju podsticanja i unaprjeđenja razvoja omladinske politike, praćenja i evaluacije lokalnog akcionog plana, jačanja saradnje i unapređenja položaja mladih na lokalnom nivou, odlukom Predsjednika Opštine ili Gradonačelnika. Lokalni savjet za mlade čine predstavnici organa opštine nadležnog za omladinsku politiku, omladinskih organizacija, predstavnik savjeta mladih ukoliko postoji, kao i stručnjaci za oblast omladinske politike.</p> <p>Aktom o obrazovanju savjeta iz stava 1 ovog člana, uređuje se broj, sastav, način izbora i rada savjeta i druga pitanja od značaja za njegov rad. Najamane dva jedan člana savjeta iz stava 1 ovog člana su je predstavnik omladinskih organizacija/organizacija za mlade/savjeta mladih do navršениh 30 godina. Savjet donosi odluke konsenzusom. Predstavnik</p>	<p>Odgovor kao kod komentara UN sistema u Crnoj Gori broj 7.</p>

		<p>omladinskih organizacija i organizacija za mlade je lice koje ima podršku najvećeg broja omladinskih organizacija i organizacija za mlade, i bira se putem javnog poziva.</p> <p>Predlažemo da se doda novi član: Lokalni Savjet mladih Član 21 Lokalni savjeti mladih mogu se osnovati kao reprezentativna, savjetodavna tijela jedinica lokalne samouprave koja promovišu i zagovaraju prava, potrebe i interese mladih na lokalnom nivou, odlukom Predsjednika Opštine ili Gradonačelnika. Savjet mladih čine mladi (uzrasta 15-30 godina), predstavnici lokalnih omladinskih i organizacija za mlade, učeničkih zajednica i parlamenata, studentskih organizacija i neorganizovanih mladih zainteresovanih za doprinos u razvoju i sprovođenju omladinske politike na lokalnom nivou, kao i unapređenje položaja mladih u zajednici. Javnim pozivom lokalne samouprave za osnivanje savjeta iz stava 1 ovog člana, uređuju se prava i obaveze, dužnosti, sastav, izbor i razrešenje članova i način rada Savjeta, kao i druga pitanja od značaja za njegov rad. Opštinski savjet mladih se konstituiše u roku od 30 dana od donošenja odluke o osnivanju lokalnog savjeta mladih. Rad lokalnog savjeta mladih se definiše poslovníkom o radu savjeta. Uslove za elementarno administrativno-tehničko funkcionisanje lokalnog savjeta mladih pruža nadležni organ lokalne samouprave.</p>	
--	--	---	--

		<p>Opština je dužna da obezbijedi lokalnom savjetu mladih:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvatan pristup pouzdanim informacijama o pitanjima od interesa za mlade putem štampe, elektronskih medija, informatičke tehnologije i/ili na druge primjerene načine, bez diskriminacije, ideoloških i drugih uticaja; - učestvovanje u radu predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave davanjem mišljenja i prijedloga o pitanjima od interesa za mlade; - uključivanje u aktivnosti saradnje na nacionalnom i međunarodnom nivou, razmjenu dobrih praksi i izradu javnih politika za mlade i u vezi s mladima; - prostorne, finansijske i druge uslove za rad lokalnog savjeta mladih.” <p>Predlažemo da se doda novi član koji glasi: Godišnja konferencija mladih Crne Gore</p> <p style="text-align: center;">Član 22</p> <p>Jednom godišnje, nadležno Ministarstvo organizuje Godišnju konferenciju mladih Crne, u partnerstvu sa Krovnom omladinskom organizacijom, ukoliko ista postoji. Godišnja konferencija za mlade je višednevni događaj struktuiranog dijaloga sa različitim organima vlasti, koja okuplja mlade iz svih djelova Crne Gore.</p>	<p>Organizovanje konferencija mladih predstavlja aktivnost koja se realizuje sa u skladu sa mjerama i aktivnostima defnisanim Akcionim planom Strategije za mlade (2017 – 2021), te ne može biti predmet Zakona o mladima.</p>
10.	<p style="text-align: center;">Omladinska organizacija Član 20</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Stav 1 - Omladinska organizacija je organizacija osnovana radi sprovođenja omladinske politike, obavljanja omladinskog rada i</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Definicija omladinske organizacije biće doradena u kontekstu svih dobijenih sugestija sa javne rasprave.</p>

		<p>sporođenja projekata koji su u skladu sa javnim interesom u oblasti omladinske politike, prijavljena u Evidenciji Ministarstva, a čije članstvo čini najmanje jedna polovina mladih ljudi.</p> <p>Stav 2 i stav 3 – predlažemo brisanje ovih stavova</p> <p>Stav 4 - Organizacija za mlade je organizacija osnovana radi sprovođenja omladinske politike, obavljanja omladinskog rada i sprovođenja projekata koji su u skladu sa javnim interesom, a prijavljena u Evidenciji Ministarstva.</p>	
11.	<p>Krovna omladinska organizacija Član 21</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Krovna omladinska organizacija je omladinska organizacija koju čine omladinske organizacije i organizacije za mlade a u Crnoj Gori, sa teritorije najmanje osam opština u Crnoj Gori.</p> <p>Krovna omladinska organizacija iz stava 1 ovog člana obrazuje se kada u Evidenciji bude upisano najmanje 30 organizacija, a ona u svom članstvu bude imala najmanje 20 od ukupnog broja registrovanih.</p> <p>Krovna omladinska organizacija upisuje se u Registar omladinskih organizacija, na zahtjev zastupnika ovih organizacija.</p> <p>Krovna omladinska organizacija se briše iz Evidencije i prestaje sa radom ako broj registrovanih omladinskih organizacija bude manji od minimuma određenog u stavu 2 ovog člana..</p> <p>Krovna omladinska organizacija predstavlja i zastupa interese svojih članova i daje predloge u postupku pripreme i sprovođenja Strategije za mlade, Akcionog plana, lokalnih akcionih planova i drugih dokumenata</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u pogledu načina obrazovanja Krovne omladinske organizacije. Ministarstvo će, u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, sprovođiti mjere i aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje položaja mladih, prepoznavajući značaj svih subjekata koji učestvuju u kreiranju i sprovođenju omladinske politike.</p>

		<p>iz oblasti omladinske politike, i bavi se omladinskim radom i drugim poslovima utvrđenim Statutom.</p> <p>Za potrebe rada Krovne omladinske organizacije, Ministarstvo obezbjeđuje prostor i održavanje istog, koji se nalazi van servisa za mlade ili javnih institucija. Ministarstvo u svom budžetu izdvaja minimum 12.000€ za rad Krovne omladinske organizacije na godišnjem nivou.</p>	
12.	<p>Osnivač omladinske organizacije Član 22</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Uslovi za podnošenje zahtjeva za upis u evidenciju omladinskih organizacija i organizacija za mlade</p> <p>Član 22 Za upis u Evidenciju omladinskih organizacija i organizacija za mlade, nevladina organizacija mora ispunjavati sljedeće uslove:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se ciljevi u statutu nevladine organizacije poklapaju sa najmanje tri tačke javnog interesa iz člana 6 ovog zakona; - organizacija ima najmanje dva realizovana projekta u oblasti omladinske politike u prethodnih 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva. - u upravljačkim organima te nevladine organizacije su najmanje tri mlade osobe. 	<p>Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
13.	<p>Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23</p>	<p>Predlažemo brisanje ovog člana</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
14.	<p>Osnivanje omladinske organizacije Član 24</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Evidencija omladinskih organizacija i organizacija za mlade Zahjtev za upis u Evidenciju podnosi se Ministarstvu zajedno sa predlogom statuta organizacije i dokazima o</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>ispunjenosti uslova iz čl. 25 ovog zakona.</p> <p>Ministarstvo, nakon provjere usklađenosti statuta sa ovim zakonom i ispunjenosti uslova iz čl. 22 i 23 ovog zakona, donosi rješenje o upisu u evidenciju omladinskih organizacija i organizacija za mlade.</p> <p>Ministarstvo dostavlja organu uprave nadležnom za poslove statistike rješenje o upisu omladinske organizacije u Evidenciju. Rješenje ima rok važenja od 3 godine, nakon čega omladinska organizacija i organizacija za mlade ponovo podnose zahtjev za prijavu u Evidenciju.</p>	
15.	<p>Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Omladinska organizacija/organizacija za mlade može obavljati omladinski rad tek nakon upisa u Evidenciju u nadležnom Ministarstvu, ukoliko u svom članstvu ima omladinske radnike ili omladinske aktiviste sa profesionalnim iskustvom u direktnom radu s mladima od najmanje 3 godine. Ministarstvo izdaje posebnu potvrdu za organizacije koje se bave omladinskim radom, a koja sadrži osnovne informacije o organizaciji i imena članova/zapošljenih sa vrstom stečenog zvanja. Omladinski rad je planirana, svrsishodna i svjesna podrška mladima kroz njihovo dobrovoljno učešće i obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vanškoske aktivnosti, bazirane na principima neformalnog obrazovanja, -kreativne, umjetničke, sportske, kulturne i druge aktivnosti s mladima, -aktivnosti i programe usmjerene na razvoj njihovih sposobnosti, vještina i znanja, kao i društvenog angažmana, te jačanje Evropskog identiteta, 	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Članovi koji se odnose na definisanje organizacije koja sprovodi omladinsku politiku i definisanje omladinskog rada biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>-aktivnosti koje imaju veze sa okupljanjem mladih, druženjem, razvijanjem svijesti o radnoj okolini, odgovornom pristupu prema školi, porodici, zajednici i društvu,</p> <p>-aktivnosti koje se odnose na njihovu zaštitu i razvoj,</p> <p>-savjetovanje mladih,</p> <p>-aktivnosti usmerene na aktivno građansko obrazovanje, obrazovanje za ljudska prava, izgradnju miroljubivih društava i vršnjačku edukaciju,</p> <p>-programe dizajnirane za specifične potrebe mladih,</p> <p>-međunarodni rad s mladima, interkulturalnu saradnju i razmjenu,</p> <p>-druge modele planiranog slobodnog vremena mladih koje promovišu njihova prava, prilike i druge servise namijenjene za njihov razvoj.</p>	
16.	<p>Statut omladinske organizacije Član 26</p> <p>Organi omladinske organizacije Član 27</p> <p>Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28</p> <p>Naziv i sjedište omladinske organizacije Član 29</p> <p>Imovina omladinske organizacije Član 30</p>	Predlažemo brisanje ovih članova	Komentar prihvaćen.

	Članstvo u omladinskoj organizaciji Član 31		
17.	Registar omladinskih organizacija Član 32	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Ministarstvo vodi Evidenciju omladinskih organizacija i organizacija za mlade u Crnoj Gori, u obliku kompjuterske baze podataka. U Evidenciju se upisuju sljedeći podaci omladinske organizacije, odnosno organizacije za mlade:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sjedište organizacije; - naziv organizacije; - broj članova organizacije, sa iskazanim procentom mladih osoba u organizaciji; - podaci o odgovornom licu za zastupanje organizacije (ime i prezime, datum rođenja, prebivalište, broj lične karte, stručna sprema); - podaci o osnivačima; - podaci o oblastima djelovanja; - podaci o sprovedenim projektima koji su sufinansirani od strane Ministarstva; - podaci o članstvu u Krovnoj omladinskoj organizaciji. <p>U Evidenciju se upisuju i podaci o omladinskim servisima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnivač; - adresa; - vrsta servisa. 	Članovi koji se odnose na definciju i način rada organizacije koja sprovodi omlaidinsku politiku biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
18.	Prijava promjena u Registru Član 33	Omladinska organizacija, organizacija za mlade i servis su dužna da Ministarstvu prijavi promjenu podataka iz člana 28 ovog zakona u roku od osam dana od dana nastanka promjene.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.
19.		Predlažemo brisanje ovog člana.	Komentar prihvaćen.

	Odgovornost za obaveze omladinske organizacije Član 34		
20.	Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Zahtjev za brisanje organizacije iz Evidencije podnosi Ministarstvu lice ovlašćeno za zastupanje organizacije</p> <p>Organizacija će se brisati iz evidencije po službenoj dužnosti ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prestane da ispunjava uslove za obavljanje omladinskog rada propisane ovim zakonom; 2) ne ispunjava ciljeve propisane statutom koji se odnose na javni interes u oblasti omladinske politike; 3) prestane da ispunjava uslov u pogledu strukture članova; 4) ne obavlja aktivnosti duže od jedne godine; 5) u toku godine ne sprovede najmanje jedan omladinski projekat,; 6) krši zabranu propisanu članom 45 ovog Zakona 7) počini zakonima zabranjena djela povrede ljudskih prava mladih osoba koje učestvuju u njenim programima. <p>Ako organizacija bude izbrisana iz Evidencije za obaveze nastale u poslovanju odgovaraju solidarno osnivači.</p>	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.
21.	Omladinski centar Član 37	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Omladinski centar je višenaamjenski prostor za mlade, opremljen multimedijalnom opremom, u kom se može realizovati više različitih aktivnosti istovremeno u cilju sprovođenja omladinske politike i omladinskog rada, za čije osnivanje je propisan minimum tehničkih uslova posebnim propisom Ministarstva i</p>	Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13.

		otvoren je tokom cijele godine. Klasifikacija omladinskih centara propisana je istim propisom.	
22.	Omladinski klub Član 38	Omladinski klub je prostor za mlade, prilagođen za okupljanje mladih i realizaciju aktivnosti u cilju sprovođenja omladinske politike i omladinskog rada, za čije osnivanje je propisan minimum tehničkih uslova posebnim propisom Ministarstva, a otvoren je tokom minimum 10 mjeseci u godini, sa radnim vremenom od minimum 20 časova u jednoj radnoj sedmici	Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13..
23.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>Predlažemo izmjenju ovog člana: Radi obezbjeđivanja uslova za sprovođenje omladinske politike i sprovođenja javnog interesa u oblasti omladinske politike i omladinskog rada, Ministarstvo, odnosno opština, u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, mogu osnovati omladinski servis.</p> <p>Ministarstvo, organ nadležan za poslove imovine, odnosno opština obezbjeđuju prostor za omladinski servis.</p> <p>Ministarstvo može finansirati odnosno sufinansirati opremanje omladinskog servisa u vrijednosti do 5.000 eura.</p> <p>Ministarstvo može, uz prethodnu saglasnost Vlade, finansirati odnosno sufinansirati opremanje omladinskog servisa u vrijednosti preko 5.000 eura.</p> <p>Omladinski servisi i oprema u njima imovina su države, odnosno opštine, ukoliko su isti osnovale i njim upravljaju Opština, odnosno Vlada.</p> <p>Omladinski servis može biti osnovan i vođen od strane nevladine organizacije.</p> <p>Školski omladinski servis može biti osnovan u srednjim školama, od strane Vlade i njenih organa,</p>	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.

		<p>škole ili nevladine organizacije, uz prethodnu saglasnost Ministarstava zaduženih za oblast prosvjete i pitanja mladih. Školski omladinski servis je namijenjen učenicima škole i zajednici.</p> <p>Dodatne kriterijume i minimume standarda u radu i vođenju omladinskih servisa nadležno Ministarstvo uređuje posebnim podzakonskim aktom.</p>	
24.	<p>Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Upravljanje omladinskim servisom podrazumijeva obavljanje administrativno tehničkih poslova potrebnih za redovno funkcionisanje servisa, ustupanje servisa na korišćenje omladinskoj organizaciji i organizaciji za mlade, mladima, Vladi, Ministarstvu, drugom organu odnosno opštini, za potrebe sprovođenja određenih aktivnosti koje se organizuju u cilju sprovođenja omladinske politike I omladinskog rada.</p> <p>Ministarstvo, odnosno opština, upravljaju omladinskim servisom i u svojoj sistematizaciji imaju predviđeno mjesto Koordinatora i Asistenta Koordinatora Omladinskog Servisa, koji su po zanimanju omladinski radnici ili imaju stečeno zvanje omladinski aktivista i minimum tri godine iskustva u profesionalnom direktnom radu sa mladima. U slučaju nepostojanja kadra, u servisu može raditi osoba sa stečenom diplomom iz oblasti sociologije, psihologije ili socijalnog rada, do pojavljivanja kandidata sa odgovarajućim zanimanjem.</p> <p>Ministarstvo, odnosno opština,</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće korigovan. Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste i unapređenje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa i usmjeravanje servisa na razvoj omladinske politike.</p> <p>Odgovor kao kod komentara Centra za obuku i obrazovanje broj 18. Način upravljanja omladinskim servisom i način ustupanja omladinskog servisa drugim subjektima biće uređeno podzakonskim aktom.</p>

		<p>putem javnog poziva, omladinski servis koji su osnovali mogu dati na upravljanje omladinskoj organizaciji, na period od najduže dvije godine, ukoliko nema kandidata koji ispunjavaju uslove iz stava 2 ovog člana.</p> <p>Ministarstvo, odnosno opština, putem javnog poziva iz stava 3 ovog člana sufinansiraju administrativno tehničke troškove koji nastaju u toku upravljanja omladinskim servisom.</p> <p>Ministarstvo, odnosno opština raspisuje javni poziv iz stava 3 ovog člana koji traje najmanje osam dana. Na javni poziv za upravljanje omladnskim servisom može se prijaviti omladinska organizacija koja obavlja omladinski rad ili organizacija za mlade koja obavlja omladinski rad, a koja ima sjedište na teritoriji opštine na u kojoj se nalazi omladinski servis.</p> <p>Omladinska organizacija ili organizacija za mlade mora da ima najmanje dvije zaposlene osobe koje može uputiti u omladinski servis za potrebe upravljanja tim servisom, a ispunjavaju uslove predviđene članom 27 i 28 ovog zakona.</p> <p>Ministarstvo najmanje jednom godišnje sprovodi programe za jačanje kapaciteta osoba koje upravljaju omladinskim servisom.</p> <p>Omladinski servis do kraja tekuće godine podnosi Ministarstvu izvještaj o sprovedenim aktivnostima, nakon čega nezavisna ekspertska komisija za utvrđivanje kvaliteta rada omladinskih servisa, osnovana od strane Ministarstva, daje mišljenje o radu servisa i ukoliko je izvještaj negativan, preporučuje Ministarstvu/Opštini konkretne korake u otklanjanju nastalih grešaka. Osnivanje i rad</p>	
--	--	---	--

		<p>Komisije, izbor članova i kriterijumi za davanje mišljenja propisani su posebnim podzakonskim aktom.</p> <p>Predlažemo da se dodaju novi članovi koji glase: Omladinski radnik je punoljetna osoba koja posjeduje Univerzitetsku diplomu za omladinski rad ili ekvivalentnu diplomu, i ima višegodišnje iskustvo u profesionalnom radu s mladima. Ministarstvo posebnim aktom utvrđuje set kompetencija i etiku o radu omladinskih radnika, u saradnji sa relevantnim ekspertima iz oblasti omladinskog rada i organizacijama za mlade koje sprovode omladinski rad. Omladinski aktivista organizuje aktivnosti i događaje za mlade i sa mladima - omladinske razmjene, festivale, događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove i drugo, te podržava inicijative mladih i podstiče mlade na aktivno učešće. Proces izdavanja licenci za omladinske aktiviste u nadzoru je Centra za Stručno obrazovanje.</p>	
25.	<p>Sredstva iz Budžeta Član 41</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana: Iz budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet) se obezbjeđuju sredstva za aktivnosti koje realizuje Ministarstvo u cilju sprovođenja javnog interesa u oblasti omladinske politike, sredstva za opremanje omladinskih servisa koje osniva Ministarstvo ili lokalna samouprava u skladu sa članom 39 st. 3 i 4, kao i sredstva za sufinansiranje administrativno tehničkih troškova, putem javnog poziva iz člana 40 ovog zakona, koji nastaju u toku upravljanja omladinskim servisom koje je osnovalo Ministarstvo ili lokalna samouprava</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>

26.	<p align="center">Sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 42</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana:</p> <p>Projekti omladinskih organizacija za realizaciju aktivnosti koje sprovode omladinske organizacije i organizacije za mlade, mogu se sufinansirati iz Budžeta i budžeta opština ukoliko se vode u Evidenciji Ministarstva.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>
27.	<p align="center">Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana:</p> <p>Ministarstvo na osnovu javnog konkursa sufinansira projekte omladinskih organizacija i organizacija za mlade za realizaciju aktivnosti u skladu sa Strategijom za mlade i Planom, koje sprovode omladinske organizacije ili organizacije za mlade.</p> <p>Ministarstvo je dužno da jednom godišnje, u roku od 30 dana od dana usvajanja Budžeta, raspiše javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija i organizacija za mlade. Ministarstvo detaljnije uređuje kriterijume za prijavljivanje i finansiranje, način raspisivanja Javnog poziva i dodjele sredstava, na osnovu posbenog podzakonskog akta.</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>
28.	<p align="center">Zabrana pomaganja omladinskih organizacija od strane političkih partija i vjerskih organizacija Član 45</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana:</p> <p>Omladinska organizacija, Organizacija za mlade i Krovna omladinska organizacija ne mogu primati finansijsku pomoć od političkih partija, a projekti podržani od strane Ministarstva ili opštine ne smiju biti finansirane od strane i vjerskih organizacija</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>
29.	<p align="center">Obaveze i ovlašćenja inspektora Član 47</p>	<p>Predlažemo izmjenu ovog člana:</p> <p>Inspektor ima obavezu i ovlašćenje da vrši nadzor u odnosu na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) brisanje omladinskih organizacija/organizacija za mlade iz Evidencije; 2) primjenu normativa i standarda u 	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>

		<p>skladu sa zakonom;</p> <p>3) postupak donošenja i primjene opštih i pojedinačnih akata omladinskih organizacija;</p> <p>4) evidenciju i strukturu članova,</p> <p>5) poštovanje zabrane propisane članom 35 ovog Zakona,</p> <p>6) druge poslove utvrđene zakonom</p>	
30.	<p>Novčane kazne za prekršaje Član 49</p>	<p>Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 1.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>1) Ministarstvu ne prijavi primjenu podataka iz člana 29 ovog zakona u roku od osam dana od dana nastanka promjene (član 29);</p> <p>2) primi bilo koju vrstu pomoći od političkih partija ili vjerskih organizacija (član 42).</p> <p>Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 100 eura.</p>	<p>Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>
31.	<p>Novčane kazne za prekršaje Član 50</p>	<p>Stav 1, tačka 3 - Godišnji izvještaj o realizaciji lokalnog akcionog plana ne dostavi Ministarstvu, najkasnije do 15. februara tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu (član 17) ne bude ispoštovala preporuke ekspertske komisije za utvrđivanje kvaliteta upravljanja omladinskim servisom iz člana 40 ovog zakona</p>	<p>Nacrtom zakona se ne propisuju uslovi i kriterijumi vršenja kontrole nad upravljanjem omladinskim servisom; uslovi i postupak upravljanja servisom kao i kriterijumi za subjekte kojima servisi mogu biti ustupljeni na upravljanje ili korišćenje biće propisani podzakonskim aktom. Samim tim, Zakonom ne može da se propiše uvođenje kaznenih mjera u pogledu neispunjavanja kriterijuma za upravljanje servisom.</p>
FORUM MNE			
Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	<p>Omladinska politika Član 3</p>	<p>Komentar: U član 3 treba uvrstiti, pored svih aktera i organizacije za mlade, koje su ostvarile značajne rezultate u kreiranju i sprovođenju politika za mlade i koje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti i programa bez</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>obzira na to što nemaju mogućnost finansiranja na osnovu ovog Zakona. Organizacije za mlade su i inicirale formiranje prve kancelarije za mlade pri MP, prvi Nacionalni plan akcije za mlade je bio iniciran, i u velikoj mjeri finansiran i kreiran od strane organizacija za mlade.</p> <p>Može se iskoristiti i formulacija iz prethodnog Zakona koja je sveobuhvatnija - Omladinska politika je skup mjera i aktivnosti koje subjekti omladinske politike preduzimaju za poboljšanje položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove.</p>	
2.	<p>Omladinski rad Član 4</p>	<p>Komentar: Smatramo da treba ukloniti profesionalni razvoj. Omladinski rad je planirani program obrazovanja, na dobrovoljnoj osnovi pojedinca, koji ima za cilj podršku ličnom i socijalnom rastu i razvoju mlade osobe u skladu sa njenim potrebama i mogućnostima. Omladinski rad pomaže razvoju mladih ljudi u svjesne, odgovorne i aktivne članove zajednice i radi na stvaranju uslova za ostvarenje njihovih punih potencijala.</p> <p>Napomena: Preporuke Komiteta ministara - zemljama članicama Savjeta Evrope – u originalu: „Rad s mladima je široki pojam koji pokriva širok spektar aktivnosti društvene, kulturne, obrazovne, ekološke i / ili političke prirode od strane i za mlade, u grupama ili pojedinačno. Rad sa mladima obavljaju plaćeni i dobrovoljni omladinski radnici i temelji se na neformalnim procesima učenja usmjerenim na mlade ljude i na dobrovoljnom učešću. Rad mladih je suštinski društvena praksa, rad s mladima i društvima u kojima žive, olakšavajući aktivno sudjelovanje</p>	<p>Definicija omladinskog rada biće doručena u skladu sa UN međunarodnim standardima koji se odnose na ovu oblast.</p>

		<p>mladih ljudi i uključivanje u njihove zajednice i proces odlučivanja.“</p> <p>Uvesti član 4a Omladinski radnik Omladinski radnik organizuje omladinski rad zasnovan na razvojnim potrebama i interesovanjima mladih, kao i vođenje omladinskog kluba i omladinskog centra, te umrežavanje i komunikaciju sa relevantnim akterima iz zajednice na dobrobit mladih osoba i grupa mladih.</p> <p>Uvesti član 4b Omladinski aktivista Omladinski aktivista organizuje aktivnosti i događaje za mlade i sa mladima - omladinske razmjene, festivale, događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove i drugo, te podržava inicijative mladih i podstiče mlade na aktivno učešće.</p>	<p>Odgovor kao kod komentara Unije srednjoškolaca, broj 1.</p> <p>Odgovor kao kod komentara Unije srednjoškolaca, broj 1.</p>
3.	<p>Omladinski projekat Član 5</p>	<p>Predložena definicija omladinskog projekta je previše ograničavajuća jer isključuje sve ostale aktivnosti i inicijative mladih, projekte organizacija za mlade i nije u skladu sa preporukama o benefitima dugoročnog planiranja projekata i programa međunarodnih organizacija. Dužina trajanja i posebni uslovi koje treba da ispunjava projekat koji će se finansirati na osnovu ovog Zakona definišće se posebnim podzakonskim aktima odnosno pravilnikom o finansiranju. Omladinski projekat nije potrebno definišati zakonom. Ukoliko pak, smatrate da je neophodno, onda ga treba posmatrati kao skup metodično isplaniranih aktivnosti, sa definisanim ishodima učenja, koje se</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		realizuje u saradnji sa mladima i za mlade	
4.	Javni interes Član 6	Dodati u stav 2 – podrška ličnom i socijalnom razvoju mladih- u oblast od javnog interesa. Takođe u stav 5 treba uvrstiti i organizacije za mlade. Izbrisati dio rečenice: na način kako je to propisano ovim Zakonom. Pomenuti iskaz je ograničavajući.	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
5.	Informisanost mladih Član 12	Subjekti omladinske politike su dužni da informišu mlade ljude - ne samo subjekti iz člana 13 stav 1, već svi subjekti omladinski politike, odnosno organizacije za mlade i omladinske organizacije. Treba ostaviti mogućnost subjektima omladinske politike da sami biraju način informisanja mladih bilo da su u pitanju društvene mreže, info punktovi, mobilne aplikacije i sl. Prijedlog: Izmjeniti i obuhvatiti sve subjekte omladinske politike i nastaviti predloženi tekst/ rečenicu sa zapetom i ostalim sredstvima informisanja.	Komentar djelimično prihvaćen. Načelo infomisanosti mladih podrazumijeva da subjekti koji sprovode omladinsku politiku obezbjeđuju mladima potpune, tačne, pravovremene, pristupačne i upotrebljive informacije o sprovođenju omladinske politike iz svoje nadležnosti i objavljuju ih na svojim internet stranicama. Svakako, na ovaj način formulisana odredba ne ograničava subjekte da sami biraju način na koji će da informišu mlade o svojim aktivnostima.
6.	Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13	Stav 2 ovog člana definiše subjekte omladinski politike iz člana 22 ovog zakona, odnosno NVO, studentski i učenički parlament i na taj način anulira omladinske organizacije kao subjekte koji sprovode omladinsku politiku. Trebalo bi kao subjekte omladinske politike uvesti organizacije za mlade i omladinske organizacije. Dodatno omladinsku politiku takođe, planiraju i organizacije za mlade i omladinske organizacije. Obrazloženje: trenutna praksa Direktorata za mlade je da uključuje ostale relevantne aktere u kreiranje omladinske politike, a stav 2 tu praksu isključuje. Takođe u stav 1 treba dodati: Omladinsku politiku, na	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		osnovu stvarnih potreba mladih, planira i sprovodi:..	
7.	Strategija za mlade Član 14	Strategija za mlade se kreira na stvarnim potrebama mladih, odnosno na rezultatima najnovijeg istraživanja istog.	Iako sprovođenje istraživanja o potrebama mladih ne mora nužno da bude propisano zakonom da bi ga Ministarstvo realizovalo, ova sugestija biće razmotrena u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave
8.	Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15	Omladinske organizacije kao i sve druge organizacije imaju pravo na autonomiju u donošenju plana i programa rada i ne smije im se uređivati način sprovođenja omladinske politike. Organizacije za mlade i omladinske organizacije planiraju, kreiraju i sprovode omladinsku politiku zajedno sa svim ostalim subjektima. Prijedlog: Izbrisati član.	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
9.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	Stav 3 ovog člana ne spominje niti tretira organizacije za mlade, što nas dovodi do zaključka da će Savjet okupiti pored članova državnih struktura i četiri mlade osobe. Stav 5 – isti komentar Stav 8 - Isti komentar. Broj članova Savjeta iz organizacija civilnog društva (NVO/organizacije za mlade, akademska zajednica, strukovna udruženja, omladinske organizacije) treba da je proporcionalan. Predsjednik Savjeta bira se iz redova organizacija civilnog društva mladih.	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih komentara sa javne rasprave, a u pogledu propisivanja mogućnosti da nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku predlažu članove Savjeta.
10.	Nadležnost Savjeta za mlade Član 18	Stav 1, tačka 5 obrisati. Razmotriti i mogućnost dodavanja nadležnosti vezanih za međunarodnu saradnju.	Komentar nije prihvatljiv. Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, članom 53, propisano je da se u ministarstvu može obrazovati savjet, kao stručno-savjetodavno tijelo ministra, radi razmatranja

			pitanja iz nadležnosti ministarstva. Aktom o obrazovanju savjeta uređuju se poslovi, sastav, način funkcionisanja i druga pitanja od značaja za rad savjeta. Samim tim, uloga savjeta jeste da sugeriše i razmatra sva pitanja od značaja koja su u nadležnosti ministarstva.
11.	Savjet za mlade u opštini Član 19	Stav 3 - I organizacija za mlade.	Komentar prihvaćen.
12.	IV OMLADINSKE ORGANIZACIJE	<p>Smatramo da predloženo rješenje o uvođenju novog oblika organizovanja mladih nije adekvatno, primjenjivo i imaće negativne implikacije na aktivizam i udruživanje mladih. Tehničko-administrativni zahtjevi koje bi omladinske organizacije trebale da ispune neće osigurati kvalitet sprovođenja omladinske politike već će obeshrabrili male, lokalne i grassroots organizacije da budu akteri u njenom sprovođenju. U Zakonu o NVO se nigdje eksplicitno ne spominje da se nevladine organizacije i nevladine udruženja ne mogu finansirati na osnovu drugih zakona. Nažalost nijesmo imali uvid u mišljenje Ministarstva javne uprave, a samim tim ni mogućnost da razmotrimo neke druge načine i mehanizme finansiranja poput proširenja nadležnosti Savjeta za mlade koje bi kao savjetodavno tijelo moglo da upravlja i fondom za finansiranje aktivnosti za sprovođenje omladinske politike, načinima finansiranja neformalnih grupa mladih i sl.</p>	Komentar djelimično prihvaćen. Članovi koji se odnose na osnvanje i način funkcionisanja omladinskih organizacija biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
13.	Omladinska organizacija Član 20	Mladim ljudima i neformalnim grupama mladih treba omogućiti osnivanje omladinske organizacije.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

14.	<p align="center">Osnivač omladinske organizacije Član 22</p>	<p>Pravo osnivanja omladinske organizacije treba omogućiti i neformalnim grupama mladih i pojedincima koji ne spadaju u kategorije propisane ovim članom. Takođe kriterijume za osnivanje omladinske organizacije treba uskladiti sa Zakonom o NVO jer bez obzira na pravni status omladinske organizacije su u biti NVO, neprofitne odnosno organizacije civilnog društva koje sprovode omladinsku politiku. Mladima treba omogućiti da učestvuju u kreiranju i sprovođenju omladinske politike neposredno i u skladu sa njihovim mogućnostima. Predloženi Nacrt zakona nameće mladima visoke administrativno-tehničke uslove koje treba da ispune da bi se bavili sprovođenjem omladinske politike.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
15.	<p align="center">Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23</p>	<p>Komentar: Uskladiti sa Zakonom o NVO.</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
16.	<p align="center">Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25</p>	<p>Promijeniti naziv člana u Uslovi za početak rada. Propisani uslovi su uslovi za početak rada organizacije, a ne za obavljanje omladinskog rada. Obzirom da omladinska organizacija nije niti nevladino udruženje niti fondacija neće moći da se finansira iz drugih javnih fondova. Takođe, imaće ograničen pristup i fondovima drugih međunarodnih donatora. Jedinice lokalne samouprave imaju ograničena sredstva za finansiranje NVO-a, proces dodjele sredstava je netransparentan i često se finansiraju projekti i bez javnog konkursa. Dok jedinice lokalnu samouprave uspostave fondove za sprovođenje omladinske politike, omladinske organizacije moći će da se finansiraju samo od sredstava Ministarstva sporta</p>	<p>Komentar prihvaćen. Ovaj član biće brisan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		<p>što znači da će u registru nakon prve godine ostati samo one organizacije koje direktno podrži Ministarstvo sporta.</p> <p>Komentar: Izbrisati iz stava 2 alineju 3 i 4. Uslovi su strožiji u odnosu na NVO što je nedopustivo.</p>	
17.	Organi omladinske organizacije Član 27	Organi omladinske organizacije su skupština organizacije i/ili upravni odbor i ovlašteno lice organizacije.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
18.	Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28	Stav 1, tačka 1 - izbrisati drugi dio rečenice.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
19.	Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35	<p>Član 35 revidirati tako da kriterijum za brisanje ne budu sprovođenje projekta već dokaz da je organizacija aktivna.</p> <p>Uvesti sekciju – Organizacije za mlade</p> <p>Definisati organizacije za mlade, u skladu sa javnim interesom, zatražiti podnošenje dokumentacije za dokaz od Ministarstva sporta radi uvođenja u registar. Organizacije za mlade ostaju NVO po važećem zakonu, uvode se u novi registar Direktorata za mlade, učestvuju u kreiranju i sprovođenju omladinski politike, ali se ne mogu finansirati konkursom Direktorata .</p>	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

OMLADINSKI KLUB NIKŠIĆ

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	V OMLADINSKI SERVISI	Smatramo da je poglavlje V, predloženog Nacrta zakona o mladima, u cjelosti pogrešno formulisano, tj da nije u skladu sa Smjernicama za otvaranje i vođenje omladinskih klubova i centara,	Komentar djelimično prihvaćen. Članovi koji se odnose na osnivanje i opremanje omladinskih servisa kao i oni koji se odnose na upravljanje omladinskim servisima, biće korigovani u kontekstu svih

		<p>Sistema UN u Crnoj Gori, kao i primjera iz prakse i rada na terenu, s toga poglavlje V treba u potpunosti da pretrpi izmjene ili da bude izbrisano čime će donijeti manje štete mladima nego ovako njegovo postojanje.</p> <p>Naši predlozi za sporno poglavlje V je da se svaka loklana samouprava, u skladu sa brojem mladih u opštini i njihovim potrebama, obezbijedi prostor za omladinski klub ili centar, finansijsku pomoć za opremanje i redovno godišnje funkcionisanje i dodijeli organizacijama koje će u potpunosti obavljati zadatke omladinskih klubova i koje su već registrovane u onim opštinama u kojima postoje. (Kao primjere iz prakse ćemo pomenuti principe finansiranja opštinski organizacije Crvenog krsta i pripadnika NOB-a.)</p>	<p>komentara dobijenih tokom javne rasprave.</p> <p>Pogledati i odgovor na komentar UN sistema u Crnoj Gori broj 10.</p>
2.	<p>Omladinski centar Član 37</p> <p>Omladinski klub Član 38</p>	<p>U pomenutim Smjernicama stoji da "Omladinski klub/centar je, u idealnim uslovima, gradski/opštinski prostor namijenjen mladima u kojem oni stiču znanje, vještine i iskustva koji doprinose njihovom ličnom, profesionalnom i društvenom razvoju. U OK/OC sprovode se različite aktivnosti koje odgovaraju na potrebe i interesovanja mladih, a zasnivaju se na principima i metodama neformalnog obrazovanja i učešću mladih u njihovom osmišljavanju i sprovođenju. i takva vrsta aktivizama usmjerena na unapređenje stanja u određenoj oblasti i utiče na poboljšanje zajednice i društva u cjelini. Iz navedenih razloga, OK/OC služi kao mjesto okupljanja mladih i predstavlja oblik organizovanja mladih, tako je i servis za mlade</p>	<p>Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13.</p>
3.	<p>Osnivanje i opremanje omladinskih servisa</p>	<p>Predloženim Nacrtom zakona o mladima se u članu 39, stav 1 definiše da osnivanje omladinskih klubova i</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Član će biti korigovan u kontekstu</p>

	<p>Član 39</p>	<p>centara (koji su samo omladinski servisi, član 37) može sprovesti Ministarstvo, odnosno opština u skladu sa svojim nadležnostima i mogućnostima, izuzimajući ostale vidove osnivanja omladinskih klubova/centara, kao što su trenutno postojeći što bi ih moglo dovesti do njihovog gašenja. Članom 39 se ne obavezuju ni Ministarstvo, ni opština da osnivaju servise za mlade, što može dovesti do toga da ih nikada i ne bude uprkos izraženim potrebama, za razliku od obavezujućeg stava da će biti kažnjivo svako neusvajanje lokalnog Akcionog plana.</p>	<p>komentara dobijenih tokom javne rasprave.</p> <p>Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima jeste i unapređenje institucionalnog okvira za planiranje i sprovođenje omladinske politike, sa fokusom na osnaživanje omladinskih servisa u kojima mladi stiču vještine i znanja koji doprinose njihovom ličnom i društvenom razvoju</p>
<p>4.</p>	<p>Upravljanje omladinskim servisom Član 40</p>	<p>Smjernice za vođenje klubova su prepoznale sadašnje stanje u smislu onoga šta sve pružaju omladinski klubovi/centri, onoga šta bi oni trebali da pružaju i načine na koje bi to trebalo da se doprinese.</p> <p>Članom 40, stav 7 se definiše da će upravljanje omladinskim servisom (klubom/centrom) nakon javnog poziva dodijeliti omladinskoj organizaciji koja ima minimum dva zaposena lica na period ne dužem od dvije godine. Na ovaj način su direktno ponovo isključeni postojeći omladinski klubovi i centri zbog nemogućnosti da apliciraju na javnom pozivu usled neispunjavanja datih</p>	<p>Iako nisu pravno obavezujući dokument, Smjernice za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara koje sadrže određene standarde prilikom osnivanja i vođenja omladinskih servisa što je prepoznato i Strategijom za mlade (2017 – 2021) i njenim Akcionim planom, poslužiće prilikom izrade podzakonskog akta Ministarstva kojim se propisuje način upravljanja omladinskim servisom kao i uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima.</p> <p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj stav biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>

		<p>uslova koji nužno i ne znače da će se na kvalitetniji način doprinijeti poboljšanju položaja mladih. Naime, ukoliko na javnom pozivu bude prijavljena organizacija koja je u proteklom periodu imala dva omladinska projekta sa temom zastupanja i lobiranja i bude odabrana, na taj način se stiče velika vjerovatnoća da će upravo samo te teme biti tretirane i u narednom dvogodišnjem periodu uprkos svim onim aktivnostima koje bi trebale da se odvijaju u omladinskom klubu centru. Zbog toga smatramo da je vođenje omladinskim servisima potrebno podržati i prepuštiti upravo samo onim organizacijama koje su osnovane kao omladinski klubovi/centri i koje u svojim strateškim planovima imaju sve one aktivnosti koje označavaju jedan omladinski klub/centar. (Kao plastičan primjer ćemo navesti mogućnost da neki odred izviđača dobije mogućnost da koristi prostor, finansijsku pomoć i vodi omladinski servis, tj klub ili centar i da dvije godine mladi imaju priiku učestvovati u redovnim izviđačkim aktivnostima poput čvorologije i orjentiringa.) Problem će u još većem obimu biti izražen ako vođenje omladinskim servisom bude ustupljeno nevladinim organizacijama koje samo u jednom svom najmanjem dijelu imaju fokus bavljenje omladinskom politikom i kao takve se preregistruju u organizacije za mlade. Tada bi OK/OC izgubio svoju primarnu funkciju-servisa mladih koja ne smije biti dovedena u pitanje.</p>	
--	--	---	--

MLADI INFO MONTENEGRO

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	<p align="center">Mladi Član 2</p>	<p>Na osnovu člana 2 nacrta Zakona o mladima određena je kategorizacija mladih po pitanju godina starosti i u vezi sa tim to su lica navršениh 15 do 30 godina života. Smatramo da bi u ovu kategoriju mogla da se uzmu u obzir lica i u 31 godini života, dakle da pod kategorijom mladih uključiti lica do navršene 31. godine života.</p>	<p>Postojećim Zakonom o mladima je utvrđena starosna granica za kategoriju mladih lica i propisano je da su mladi lica od navršениh 15 do 30 godina. Nacrtom zakona se propisuje da su mladi lica od navršениh 15 do navršениh 30 godina, čime se u kategoriju mladih svrstavaju i lica koja su ušla u 31. godinu života, a imaju navršениh 30 godina.</p>
2.	<p align="center">Omladinska politika Član 3</p>	<p>Članom 3 ograničava se bavljenje omladinskom politikom, jer istu sprovode i drugi subjekti, poput nevladinih organizacija za mlade, političkih podmladaka, mreža mladih sindikata, savjeta mladih, neformalnih grupa mladih, saveza, itd.</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj stav biće korigovan u kontekstu svih dobijenih komentara tokom javne rasprave.</p>
3.	<p align="center">Informisanost mladih Član 12</p>	<p>Kada je u pitanju informisanost mladih definisano članom 12 „Subjekti iz člana 13 stav 1 ovog Zakona obezbjeđuju potpune, tačne, pravovremene, pristupačne i upotrebljive informacije mladima o sprovođenju omladinske politike iz svoje nadležnosti i objavljuju ih na svojim internet stranicama.”, smatramo da treba da precizirate i transparentnost rada subjekata koji su obuhvaćeni iz člana 13 stav 1 ovog Zakona shodno da je do sada praksa pokazala da većina subjekata rješavanje konkursa, prijema u radne grupe i sl. radi na netransparentan način i da se o odlukama konkursa, radnih grupa i drugih poziva zna nakon završenog roka za prijavu i <i>slično</i>.</p>	<p>Rad organa državne uprave je javan. Građanima su dostupni podaci, dokumenta, izvještaji i informacije organa državne uprave, osim u slučajevima određenim zakonom. Ministarstvo sporta, od samog osnivanja, sve podatke u vezi sa radom Ministarstva, zakonske i podzakonske akte, strateška dokumenta konkurse, odluke, rješenja i ostale akte koje donosi iz svoje nadležnosti, objavljuje na svojoj internet stranici. Zakonom o slobodnom pristupu informacijama se propisuje način na koji svi zainteresovani mogu da ostvare uvid u podatke i dokumenta koja se nalaze u posjedu organa državne uprave. Načelo infomisanosti propisuje da subjekti koji kreiraju i sprovode omladinsku politiku objavljuju informacije na svojim internet stranicama što podrazumijeva transparentnost.</p>

4.	Lokalni akcioni plan za mlade Član 16	<p>Član 16 ne pominje učešće mladih u kreiranju Lokalnih akcionih planova za mlade, pa smatramo da je neophodno navesti da se radi o paiticipativnom procesu.</p>	<p>Učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave, način ostvarivanja saradnje građana sa organima lokalne uprave, kao i mehanizmi obezbjeđivanja njihovog učešća u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou, propisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi.</p>
5.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	<p>Takode smatramo da u obrazovanje Savjeta za mlade član 17 nacrtu Zakona o mladima “Član Savjeta za mlade kojeg predlažu omladinske organizacije je lice koje ima podršku najvećeg broja omladinskih organizacija i bira se putem javnog poziva.” treba uraditi izmjene u smislu da član savjeta bude lice koje se svojom biografijom kao i kvalitetom rada organizacije iz koje dolazi izdvaja od drugih kandidata, pa tek nakon toga brojnost podrške drugih organizacija.</p>	<p>Bliži uslovi i postupak izbora članova Savjeta koje predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, kao i način rada Savjeta uređuju se podzakonskim propisom o obrazovanju Savjeta koji donosi Ministarstvo, te isti ne mogu biti definisani Nacrtom zakona.</p>
6.	Savjet za mlade u opštini Član 19	<p>Isto tako po pitanju Savjeta mladih po opštinama definisano članom 19 treba mijenjati u pravcu da to lice bude izdvojeno kvalitetom svoje biografije, kao i kvalitetom rada organizacije pa tek onda brojnošću podrške drugih organizacija. Smatramo da je kvalitet bitniji od kvantiteta, a ovom stavkom u zakonu eliminišete organizacije koje nemaju još po 20 svojih organizacija, kao i podršku udruženja ljubitelja svega i svačega, kafana koje su osnovane kao šahovski klubovi, plesnih klubova koji su registrovani kao NVO i slično.</p>	<p>Odgovor kao kod komentara UN sistema u Crnoj Gori broj 7 i NVO „Prima“ broj 9.</p>
7.	Omladinska organizacija Član 20	<p>Iz člana 20 isključeni su mnogi subjekti omladinske politike, poput podmladaka političkih partija, mreža mladih sindikata... Studentski a naročito učenički parlamenti su jako diskutabilni jer oni u jednom trenutku završe studije ili školu, ne može se očekivati od učenika da umiju da rukovode organizacijom, a takode</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Definicija omladinske organizacije biće doradena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		postoji veliki rizik da to onda budu organizacije koje će voditi same škole. Takođe se na ovaj način negdje gubi svrha postojanja Unije srednjoškolaca, kao i studentskih organizacija.	
8.	Krovna omladinska organizacija Član 21	Krovna omladinska organizacija - s ovim rješenjem propada desetogodišnji rad na umrežavanju organizacija za mlade, omladinskih organizacija i drugih struktura koje rade sa mladima. S obzirom na to da od stupanja na snagu starog Zakona o mladima još uvijek nije urađeno ništa po pitanju registra, upitno je kad će biti napravljen i ovaj, pa stoga vrlo jasno, kako kroz ovaj član, tako i kroz ostatak zakona da je omogućeno i legitimno da krovna organizacija ni ne postoji, i to je nedopustivo.	Jedan od razloga donošenja novog Zakona o mladima upravo leži u činjenici da u važećem Zakonu o mladima propisani način i postupak formiranja centralnog saveza nije adekvatno utvrđen, te isto nije moguće primjeniti u praksi. Novim zakonskim rješenjima je planirano da se na poseban način uredi omladinsko udruživanje i umrežavanje nevladinih organizacija koje sprovode omladinsku politiku.
9.	Osnivač omladinske organizacije Član 22	Kako je definisano članom 22 osnivač omladinske organizacije mora biti nevladina organizacija koja ima najmanje dva realizovana projekta u oblasti omladinske politike u prethodnih 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, smatramo da bi ovaj član trebalo mijenjati iz razloga što trenutno postoji konkurs Ministarstva sporta kod kojeg mogu aplicirati omladinske organizacije, ukoliko se ne dobije projekat kod pomenutog Ministarstva ne postoji mogućnost za realizaciju projekata u oblasti omladinske politike. Postoji jedan jedini konkurs, u rješenjima je predloženo da se može aplicirati sa samo jednim projektom, a u ovom članu traže se realizovana najmanje 2 projekta. Takođe, zanemareni su programi i akcije, jer neke organizacije, kao na primjer naša realizuje aktivnosti, akcije, kao i programe informisanja, edukacije i aktivnog učešća mladih i kad ne dobije sredstva kroz projekat. Takođe,	Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doručeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		ako se radi o omladinskoj organizaciji nju moraju osnovati, voditi i članovi moraju biti mladi. Stav da 50% članova moraju biti mladi nije dovoljan, treba da je vode isključivo mladi i da je bar 60% članstva čine mladi, ako ne i cjelokupno članstvo. Mišljenja smo da nije dovoljno da jedna osoba osnuje omladinsku organizaciju, već ovaj član treba uskladiti sa Zakonom o NVO i da to budu najmanje 3 osobe.	
10.	<p>Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23</p> <p>Naziv i sjedište omladinske organizacije Član 29</p>	Član 23 ne mogu da ispoštuju ni veće organizacije, a kamoli omladinske koje bi po ovom zakonu tek trebalo da se osnuju. U prvom redu Ministarstvo sporta nije davalo projektima novac za iznajmljivanje kancelarije, rijetko gdje su odobreni režijski troškovi, pa na koji način organizacija da obezbijedi prostor? Naša organizacija koja je ušla u osmu godinu postojanja nema svoj prostor niti i po jednom projektu obezbijeđeno finansiranje zakupa, pa je ovakav kriterijum diskriminatoran i ne možemo ga podržati. Isto važi i za član 29.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće dorađen u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
11.	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	Član 25 nadovezuje se na prethodno pomenuto, 2 projekta i prostor što je nemoguće.	Komentar prihvaćen.
12.	Organi omladinske organizacije Član 27	Član 27 je diskutabilan kad se radi o krovnoj omladinskoj organizaciji. Ako je osnivaju omladinske organizacije, kako onda da u njenim organima ne budu članovi drugih omladinskih organizacija?!	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće dorađen u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
13.	Registar omladinskih organizacija Član 32	Kod člana 32 nedostaje obaveza ažuriranja registra, kao i to da isti mora biti javno dostupan, a isto tako u dijelu podataka koji se daju mora se voditi računa o Zakonu o zaštiti ličnih podataka.	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

14.	Brisanje omladinske organizacije iz Registra Član 35	Član 35 takode je problematičan u pogledu realizovanih projekata, jer ako ne dobije sredstva ne može ga ni realizovati, ali su eliminisani programi i akcije koje organizacije sprovode i kad nema projekata.	Komentar prihvaćen.
15.	Omladinski servisi Član 36	Omladinski servisi, član 36, nepotpuni su. Nijesu samo omladinski klub i omladinski centar omladinski servisi. Sta je sa info tačkama, info centrima, volonterskim klubovima i drugim servisima?	Sloboda udruživanja i sloboda okupljanja građana je zagantovana Ustavom Crne Gore; Nacrtom zakona o mladima se ni u kom pogledu ne ograničavaju mladi ljudi da se samoorganizuju i organizuju u neformlane ili manje formalne oblike organizovanja.
16.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	U članu 39 diskriminisani su ostali subjekti omladinske politike, a pogotovo NVO koje u praksi i pokreću ove servise ali i vode.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
17.	Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43	Član 43, treba ostaviti mogućnost organizacijama da prijave više projekata a da finansirana budu najviše 2.	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

NVO „DŽONATAN LIVINGSTON“

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Omladinska politika Član 3	Ne treba zanemariti ni organizacije za mlade, kao nosioce omladinske politike	Komentar prihvaćen.
2.	Omladinski rad Član 4	Definicija na sajtu Foruma MNE: Omladinski rad obuhvata aktivnosti i programe zasnovane na metodama i principima neformalnog obrazovanja sa ciljem da potpomogne razvoj mladih ljudi u svjesne, odgovorne i aktivne članove zajednice radeći na stvaranju uslova za ostvarivanje njihovih punih potencijala.) – čini mi se kao primenljivija za ovu namjenu	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

		<p>Komentar : Dodati član koji definiše omladinskog radnika/aktivistu. Takođe, navesti koje kvalifikacije (obrazovanje) treba da ima omladinski radnik/aktivista.</p> <p>Omladinski radnik je osoba koja obezbjeđuje podršku i aktivnosti za mlade ljude, posebno za one kojima su one teže dostupne. Omladinski aktivista je osoba koja je zadužena da organizuje aktivnosti i događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove, te podržava inicijative mladih i podstiče na aktivno učešće</p>	
3.	<p>Planiranje i sprovođenje omladinske politike Član 13</p>	<p>Omladinsku politiku planira i sprovodi Vlada, Ministarstvo, organi državne uprave i drugi organi uprave nadležni za pojedine oblasti od značaja za mlade i opštine.-dodati i druge aktere koji sprovode omladinsku politiku</p>	<p>Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>
4.	<p>Ostvarivanje omladinske politike od strane omladinskih organizacija Član 15</p>	<p>Neke stvari je nemoguće predvidjeti i organizacije za mlade u skladu sa trenutnim potrebama mladih reaguju i realizuju potrebne aktivnosti u tom momentu</p>	<p>Komentar nije razumljiv. Sprovođenje omladinske politike podrazumijeva multidisciplinarn pristup koji podrazumijeva učešće svih subjekara relevantnih za ovu oblast. Aktivnosti zasnovane na trenutnim potrebama mladih svakako se realizuju u skladu sa zakonskim i strateškim dokumentima kojima se prepoznaju oblasti od javnog interesa za poboljšanje položaja mladih.</p>
5.	<p>Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17</p>	<p>Stav 3 - više predstavnika mladih (oko 50 posto), ako ćemo participaciju mladih da poboljšavamo. Možda da bude po regijama (južna – 1, centralna – 1, sjeverna – 1, Podgorica – 1, predstavnik krovne – 1, iz ministarstva može predsjednik biti direktor direktorata i jedan član pored</p>	<p>Bliži uslovi i postupak izbora članova Savjeta koje predlažu nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku, kao i način rada Savjeta uređuju se podzakonskim propisom o obrazovanju savjeta koji donosi</p>

		njega) - da se obezbjedi i participacija mladih iz drugih gradova u tom tijelu)	Ministarstvo, te isti ne mogu biti definisani Nacrtom zakona.
6.	Zabrana učešća u organima omladinske organizacije Član 28	<p>Stav 1 – “Član organa upravljanja omladinske organizacije ne može biti lice koje je...”</p> <p>Komentar: mislim da je dovoljno ograničiti ovako, jer nije u redu zabraniti mladima da budu članovi više organizacija. Ali definitivno ne bi trebala osoba koja je zadužena za predstavljanje jedne organizacije da bude član neke druge omladinske organizacije.</p>	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
7.	Omladinski centar Član 37	<p>Pogledati priručnik Savjet Evrope (The Council of Europe Quality Label for Youth Centre koji kaže da omladinski centri moraju imati smještajne kapacitete) https://rm.coe.int/quality-label-brochure-en-2015/16806fcf1b</p>	Odgovor kao kod komentara NVO „Juventas“ broj 13. Definicija omladinskog centra nije ograničavajuća u smislu stvaranja mogućnosti za obezbjeđivanje smještajnih kapaciteta u istom.
8.	Osnivanje i opremanje omladinskih servisa Član 39	<p>Stav 1 - Omladinski servis mogu osnovati osim opštine NVO, omladinska organizacija, obrazovna institucija, mladi. Ukoliko na lokalnom nivou postoji više od jednog omladinskog servisa opština je dužna da se vodi kriterijumima koji su navedeni u smjernicama za osnivanje i vođenje omladinskih klubova i centara i onaj koji zadovoljava najveći broj kriterijuma njemu se ustupa prostor (ukoliko već nije obezbjeđen) i potpisuje se sporazum o partnerstvu sa ministarstvom odnosno opštinom.</p> <p>Ako u opštini postoje jedan ili više omladinskih servisa prijedlog je da se na osnovu člana 40 odabere onaj koji će obavljati funkciju omladinskog servisa.</p>	Komentar djelimično prihvaćen. U pogledu osnivanja omladinskih servisa od strane opštine, opština, u okviru svojih nadležnosti propisanih Zakonom o lokalnoj samoupravi, donosi akt kojim se propisuju način upravljanja omladinskim servisom koje osniva kao i uslovi, kriterijumi i postupak ustupanja omladinskih servisa koje je osnovala na korišćenje drugim subjektima.

NVO „NAŠA AKCIJA“

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	<p style="text-align: center;">Mladi Član 2</p>	<p>Smatram da se treba pomjeriti donja granica sa 15 na 13 godina što je i preporuka UNICEFa. U danasnje vrijeme mladi su mnogo sofisticiraniji nego ranije i u dobu su gde sebe više ne smatraju djecom, shodno ne ucestuvju u dječijim aktivnostima, ali su veoma aktivni u volonterskim i omladinskim klubovima, organizacijama za mlade.</p>	<p>Pitanje sticanja psihofizičke zrelosti kao i pitanje starosne granice prelaska djeteta iz adolescencije u odraslo doba je individualno i kao takvo ne može biti tretirano tesktom zakonskog propisa. S druge strane, domaći zakonski propisi različito utvrđuju starosnu granicu do koje se jedna osoba smatra djetetom. Tako, u smsilu Krivičnog zakonika (Sl. list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011 - dr. zakon, 40/2013, 56/2013 - ispr. 14/2015, 42/2015, 58/2015 - dr. zakon, 44/2017 i 49/201 8), djetetom se smatra lice koje nije navršilo četrnaest godina, dok se maloljetnikom smatra lice koje je navršilo četrnaest godina, a nije navršilo osamnaest godina. Porodičnim zakonom ("Sl. list CG", br. 53/2016) se propisuje da je dijete svako lice do navršenih 18 godina života. Propisi kojima se regulišu radno-pravni odnosi propisuju da se ugovor o radu može zaključiti sa licem koje je navršilo najmanje 15 godina života i ima opštu zdravstvenu sposobnost. Postojećim Zakonom o mladima propisano je da su mladi lica od navršenih 15 do 30 godina, dok se Nacrtom zakona o mladima predviđa da se u kategoriju mladih ubrajaju i lica sa navšenih 30 godina života.</p>
2.	<p style="text-align: center;">Osnivač omladinske organizacije Član 22</p>	<p>Uslov da je organizacija imala najmanje 2 projekta u proteklih 12 mjeseci je nerealna. Niko organizacijama ne garantuje da ce dobiti projekta iako se oni na njih prijave i mi svi dobro znamo da na svaki 10 prijavljenih vi mozda</p>	<p>Komentar prihvaćen. Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.</p>

		dobijete 2 sto je onda jako naporno za omladinske organizacije.	
3.	Uslovi za osnivanje omladinske organizacije Član 23	Zahtjev da omladinske organizacije imaju svoj administrativni prostor je takodje nerealan. Osim 3-4 organizacije koje su u Podgorici tipa Juventas, OSI, Forum MNE i ADP Zid resto NVO nema svoj prostor niti novca i uslova da placa za njih, posebno ne u primorskim opštinama gdje je postor nevjerovatno skup. Većina projekata NE ukljucuju admnistrativne stavke tj. kirija i struja, a ako i ukljucuju to je samo tokom vremenskog perioda trajanja projekta.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
4.	Organi omladinske organizacije Član 27	Diskrimnacija na osnovu starosne dobi je NE dozvoljavati da direktor/direktorica omladinske organizacije ne bude iznad 30 godina. Sve NVO clanice radne grupe, pa i na dalje vodjene su od strane kvalifikovanih ljudi koji su stariji.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
5.	Upravljanje omladinskim servisom Član 40	Traziti da omladinske organizacije imaju dvije zaposlene osobe je takodje nerealno. Opet vecina nas radi po projektu i placeni smo na osnovu honorara, i nismo zaposleni u svojim NVO.	Komentar prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
6.	Osnivanje omladinske organizacije Član 24 Krovna omladinska organizacija Član 21	Generalno osim mogućnosti prijavljivanja na jednom od poziva Ministarstva sporta, ovaj nacrt zakona će napraviti veću blokadu i shodno smatram da ce se broj omladinskih organizacija smanjiti na skoro nula, a da se ni NVO Nasa akcija nece prekvalifikovati nego ostati kao organizacija za rad sa mladima. Većina NVO sa kojima smo imali konkakta uradiće isto, tako da je i potreba za 30 omladinskih organizacija da bi se sastavio savez mladih nece ostvariti.	Definicija omladinske organizacije, kao i krovne omladinske organizacije biće doradena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.

7.	Vršenje nadzora Član 46	Navedeno je da je "obezbjedjenje prostora" ubačeno zato što inspekcijske službe nisu bile u mogućnosti vršiti svoje dužnosti u stanovima NVO. Postoje NVO te prepreke redovno resavaju sa drugim donatorima tipa delegacije EU, i drugim stranim donatorima, smatram a je dovoljno reci da one nvo koje odbiju inspekciju neće moći da se prijave na konkurse, i tačka.	Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
----	------------------------------------	---	---

NVO „CAZAS“

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Javni interes Član 6	U ovom članu tražimo ako je moguće da se povećaju djelatnosti od javnog interesa, kao što su: mentalno zdravlje mladih, vršnjačko nasilje i nasilje u porodici	Komentar djelimično prihvaćen. Ovaj član biće doraden u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Osnivač omladinske organizacije Član 22	U ovom članu smatramo da se umjesto toga da se ciljevi i djelatnosti organizacije poklapaju sa najmanje tri tačke od javnog interesa iz člana 6, sasvim je dovoljno da to bude jedna tačka. Zapravo, da organizacija i NVO koja želi da osnuje omladinsku organizaciju u svojim ciljevima i aktivnostima ima jednu od tačaka iz člana 6.	Članovi Nacrta zakona kojima se propisuje osnivanje, registracija i funkcionisanje omladinskih organizacija biće doradeni u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
3.	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	Stav 2, alineja 4 - Tražimo izmjenu u kojoj bi bilo da je barem jedan projekat realizovan u prethodnoj godini	Ovaj član biće korigovan u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
4.	Upravljanje omladinskim servisom Član 40	U ovom članu tražimo da se, ako je moguće, pri dodjeli upravljanjem omladinskim servisom da prednost krovnoj omladinskoj organizaciji ako se formira	Stavljanje u neravnopravan položaj ili davanje prednosti jednoj organizaciji u odnosu na drugu zakonom je zabranjeno. Način upravljanja omladinskim servisom, uslovi i postupak ustupanja omladinskih servisa na korišćenje drugim subjektima, uslovi i postupak sprovođenja javnog poziva za povjeravanje administrativno

			tehničkih poslova potrebnih za redovno funkcionisanje servisa, kao i bliži kriterijumi za nevladine organizacije koje sprovode omladinsku politiku koje imaju pravo da se prijave na javni poziv, biće propisani podzakonskim aktom.
--	--	--	--

RADIO ADRIATIC

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Uslovi za obavljanje omladinskog rada Član 25	član 25 - da omladinska organizacija ima najmanje 5 članova - predlažemo da se izmjeni po jedinicama lokalne samouprave pa recimo da u slabo razvijenim opštinama Pljevlja, Šavnik, Plav idr ima najmanje 4, člana a u brojnijim i razvijenijim opštinama 5 članova -obrazloženje: veliki broj mladih napušta slabo razvijene opštine i na taj način je teže obezbijediti članstvo.	Definicija omladinske organizacije biće doradena u kontekstu svih dobijenih sugestija tokom javne rasprave.
2.	Sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 42	član 42 - da se omladinske organizacije koje se sufinansiraju iz budžeta Opštine stvori poseban fond za omladinske organizacije i da se podvoji poseban fond za NVO da ne bi došli u situaciju da se iz postojećeg fonda za NVO koji je i onako mali finansiraju i Omladinske organizacije.	Uslovi, način, postupak i kriterijumi za dodjelu sredstava organizacijama koje sprovode omladinsku politiku na lokalnom nivou, bliže se utvrđuju propisom opštine, u skladu sa vršenjem poslova iz njene nadležnosti propisanim Zakonom o lokalnoj samoupravi.

NVO „CENTAR SJEVERA“

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor sa obrazloženjem
1.	Javni konkurs za sufinansiranje projekata omladinskih organizacija Član 43	Predlog koji smo ustanovili tiče se Konkursa za finansiranje organizacija (član 43) te shodno tome smatramo da mogućnost učešća na konkursima trebaju imati i pojedinci koji ne pripadaju Omladinskoj niti nevladinoj organizaciji a bave se sprovođenjem	Ovaj član će biti korigovan u kontekstu dobijenih komentara tokom javne rasprave. Ovaj komentar nije prihvatljiv; fizička lica ne mogu biti finansiranja putem javnih konkursa za finansiranje i sufinansiranje organizacija koje

		omladinske politike što bi dokazali prilikom apliciranja	sprovode omladinsku politiku. Uslovi i kriterijumi finansiranja pojedinaca putem nagrada, stipendija, priznanja i ostalih oblika finansiranja fizičkih lica se posebno uređuju i propisuju podzakonskim aktima.
--	--	--	---

INSTITUT ZA SOCIJALNU I OBRAZOVNU POLITIKU

Br.	Član Nacrta zakona o mladima	Komentar	Odgovor
1.	Strategija za mlade Član 14	Izvještaj o Sprovođenju strategije za mlade Ministarstvo podnosi Vladi u roku od 2 mjeseca od dana isteka perioda za koji je strategija donijeta. Mišljenja smo da bi 2 mjeseca, umjesto predložena 3 mjeseca, bila dovoljna za sastavljanje i podnošenje izvještaja, ali i da bi se dobilo na vremenu prilikom implementacije sledeće strategije koja se donosi za budući period da bi se eventualne aktivnosti koje nijesu sprovedene u prethodnom periodu mogle uvesti u novu strategiju sprovesti uz nove aktivnosti.	Članovi Radne grupe za izradu Nacrta zakona o mladima koju su činili predstavnici relevantnih državnih organa, Zajednice opština, ali i nevladinih organizacija koje se bave omladinskom politikom, nisu imali primjedbe u vezi sa rokovima koji su propisani Nacrtom zakona a odnose se na podnošenje Izvještaja o sprovođenju Strategije. Svakako, Ministarstvo je u obavezi da podnosi i godišnji Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije, tako da će i na taj način biti osigurano kvalitetno praćenje implementacije mjera i aktivnosti definisanih ovim dokumentima.
2.	Lokalni akcioni plan za mlade Član 16	Opština je dužna da nacrt lokalnog akcionog plana dostavi Ministarstvu najkasnije do 31. oktobra tekuće godine. Mišljenja smo da ako bi se do 30. novembra dostavljao lokalni akcioni plan Ministarstvu ne bi se imalo dovoljno vremena za eventualne korekcije, sugestije usaglasavanje sa nacionalnim akcionim planom pa je stoga bolje obavezati Opštine da ranije predaju nacrt da bi se imalo dovoljno vremena za usvajanje lokalnog akcionog plana.	Komentar prihvaćen.
3.	Obrazovanje Savjeta za mlade Član 17	Stav 3 i stav 4 - Dva člana Savjeta za mlade predlaže Ministarstvo, po jednog člana predlažu organi uprave	Osnivanje studentskih parlamenata i način njihovog funkcionisanja uređeno je zakonskim propisima o

		<p>nadležni za poslove rada, prosvjete, ekonomije, zdravlja i kulture, jednog člana predlaže Zajednica opština u Crnoj Gori, tri člana predlažu omladinske organizacije, osim studentskih parlamenata, od kojih najmanje dvoje iz reda mladih a predsjednika Savjeta predlažu studentski parlamenti.</p> <p>Krovna organizacija u Crnoj Gori, ako postoji, predlaže jednog od tri člana Savjeta za mlade koje predlažu omladinske organizacije osim studentskih parlamenata.</p> <p>Mišljenja smo da predsjednik Savjeta za mlade mora biti osoba koja će imati najveću neposrednu podršku mladih i obrazovanih ljudi, a to ćemo obezbijediti najbolje na način što će studentski parlamenti predlagati svog predstavnika te smo stoga mišljenja da predsjednik Savjeta ne treba biti predložen od strane Ministarstva. S obzirom da bi predsjednik Savjeta bio predstavnik omladinske organizacije (studentskog parlamenta) smanjili bismo broj predstavnika sa 4 na 3.</p>	<p>obrazovanju, te kreiranje „paralelnog“ tijela od strana Ministarstva sporta, na čijem čelu bi se našli predstavnici studentskih parlamenata, ne bi imalo smisla. Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, članom 53, propisano je da se u ministarstvu može obrazovati savjet, kao stručno-savjetodavno tijelo ministra, radi razmatranja pitanja iz nadležnosti ministarstva.</p>
	<p>Savjet za mlade u opštini Član 19</p>	<p>Stav 5 - Najmanje dva člana savjeta iz stava 1 ovog člana su predstavnici omladinskih organizacija.</p> <p>Mišljenja smo da je potrebno da u lokalnom savjetu bude jedan predstavnik srednjih škola ili fakulteta sa teritorije opštine gdje se savjet formira, i makar jedan član drugih omladinskih organizacija, ili ukoliko u opštini postoje i srednje škole i fakulteti, onda po jedan predstavnik iz obje institucije.</p>	<p>Odgovor kao kod komentara opštine Tivat broj 2.</p>